

ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

นางสาวนภา พวงมลัย

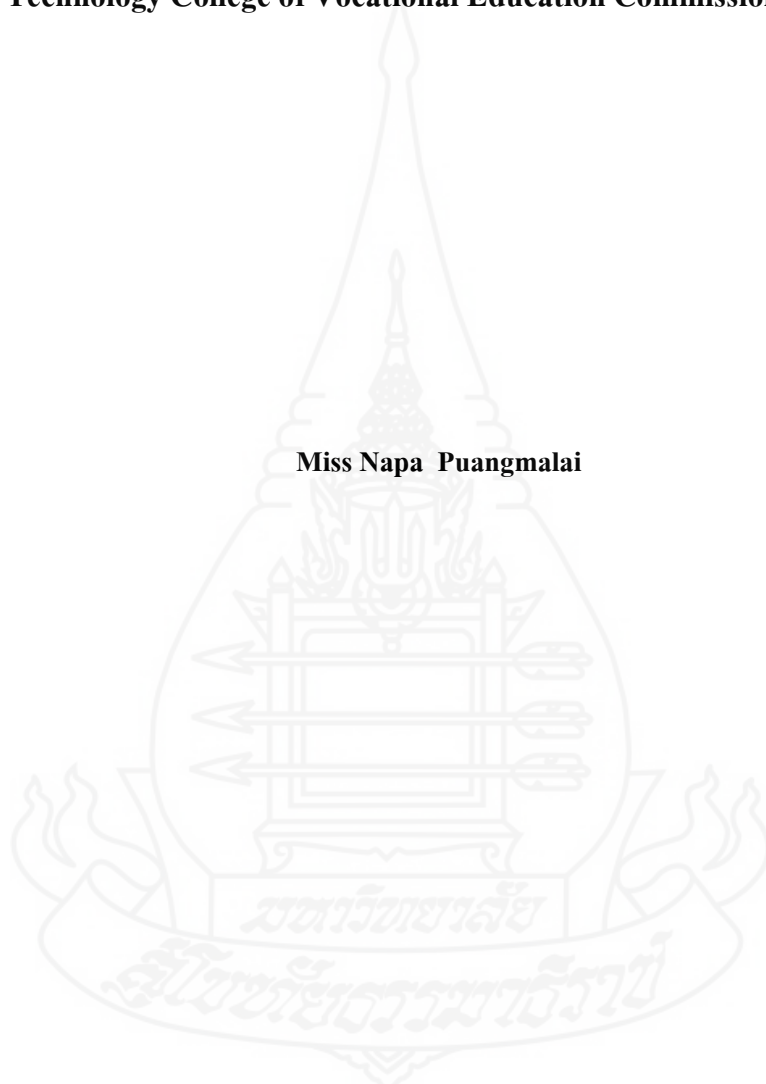

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2554

**Factors Affecting Demand for Studying Agriculture in Agriculture and
Technology College of Vocational Education Commission Office**

Miss Napa Puangmalai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Economics

School of Economics

Sukhothai Thammathirat Open University

2011

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ฝึกหัดที่ผลิตสติกเกอร์เพื่อการศึกษาด้านเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและ
 เทคโนโลยี ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ชื่อและนามสกุล นางสาวนภา พวงมาลัย
ชั้นปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์สุภาวดี สันติศรีสุข
 2. รองศาสตราจารย์รัชฎาพร ผลิตโงทานนท์

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษา
 ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2558

คณะกรรมการสหวิทยาเขต

นพ.พร

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ มีทรัพย์กลาง)

สุวิมล สัมมาจิตร

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุภาวดี สันติศรีสุข)

รัชฎาพร ผลิตโงทานนท์

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์รัชฎาพร ผลิตโงทานนท์)

สุวิมล สัมมาจิตร

ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล สัมมาจิตร วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุบลราชธานี)

นพ.พร

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีของสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผู้วิจัย นางสาวนภา พวงมาลัย รหัสนักศึกษ 2496000155 **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์สุภาสินี ต้นดีศรีสุข (2) รองศาสตราจารย์รัชฎาพร เลิศโกคานนท์

ปีการศึกษา 2554

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ลักษณะทั่วไปของนักศึกษาที่เลือกศึกษาสาขาเกษตรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2) ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของนักศึกษาที่ศึกษาสาขาเกษตรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิธีการศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ทำการศึกษานักศึกษาสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 44 แห่ง ประชากร 25,803 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 ตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2555 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบจำลองความถดถอยโลจิสติก แบบ Binary

ผลการศึกษาพบว่า (1) ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.36 ผู้ศึกษาในหลักสูตร ปวช. มีค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียนน้อยกว่า 500 บาท ส่วนหลักสูตร ปวส. มีค่าใช้จ่ายในการเรียนอยู่ระหว่าง 501-1,000 บาท อาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวน้อยกว่า 5,000 บาท ระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษาอยู่ระหว่าง 10-50 กิโลเมตร เวลาที่ใช้เดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษา 30 นาที - 1 ชั่วโมง (2) ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของนักศึกษาที่ศึกษาสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี คือ เพศ ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว โดยเพศมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอุปสงค์ ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอุปสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญ .05 ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอุปสงค์ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญ .05 (3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ได้แก่ ปัจจัยด้านวัฒนธรรม รองลงมาคือ ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านสังคม ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.1086 3.7719 3.7281 และ 3.4200 ตามลำดับ โดยทุกปัจจัยมีความสำคัญในระดับมาก

คำสำคัญ ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตร

Thesis title: Factors Affecting Demand for Studying Agriculture in Agriculture and Technology College of Vocational Education Commission Office

Researcher: Miss Napa Puangmalai; **ID:** 2496000155; **Degree:** Master of Economics

Thesis advisors: (1) Supasinee Tantisrisuk, Associate Professor;

(2) Ruchadaporn Lertphokanont, Associate Professor; **Academic year:** 2011

Abstract

The purposes of this research were to study (1) general status of students choosing agricultural education under Office of Vocational Education Commission, (2) factors affecting demand for studying agricultural education under Office of Vocational Education Commission, and (3) factors influencing decision behavior of choosing agricultural education under Office of Vocational Education Commission.

Research tool were questionnaire for data collection. Population size of 25,803 agricultural students came from 44 Agriculture and Technology College under Office of Vocational Education Commission. Sample size of 396 students were selected via simple random sampling. All data, collected during January – February 2012, using descriptive analysis by percentage mean and standard deviation, and quantitative analysis by binary-type of logistic regression model.

The result revealed that: (1) about general status of sample, most of them were women with 61.36%, educational expense for Vocational Certificate was under 500 baht/semester, educational expense for High Vocational Certificate was 501-1,000 baht/semester, most of students' guardian were farmer, their family income was under 5,000 baht/month, distance between home and college was 10-15 kilometers and this took time 30 minute to 1 hour; (2) factors affecting demand for studying agricultural education under Office of Vocational Education Commission were gender, educational expense per semester, and average income per month of their family, gender had a positive correlation but education expense per semester had a negative correlation with the demand. All of the factors affecting the demand were consistent with the hypothesis at .05 significant level, but the average income per month of their family had negative correlation, that correlation was not consistent with the hypothesis at .05 significant level. (3) factors influence decision behavior of choosing agricultural education were classified as cultural factor, psychological factor, personal factor and social factor, It mean to 4.1086 3.7719 3.7281 and 3.4200 respectively, with all factors in much level of importance.

Keywords: Factors Affecting Demand for Agricultural Education

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากคณะอาจารย์ที่ปรึกษาทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำโดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์สุภาสิณี ตันติศรีสุข และรองศาสตราจารย์รัชฎาพร เลิศโลกานนท์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์นี้อย่างใกล้ชิดเสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ และขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ มีทรัพย์หลาก ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และคุณวรินทร์ สมุทรวนิช ที่คอยติดต่อประสานงานเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นางกนกกาญจน์ เวชศิลป์ ที่ช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการใช้โปรแกรม SPSS เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และเพื่อนร่วมงาน เพื่อนนักศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตปี 2549 กลุ่มลำปาง ทุกท่าน โดยเฉพาะนายประภัสร์ ตันติวานุรักษ์ นางมณีนรัตน์ นุ่มน้อม และนางนิตยา หลวงจันทร์ ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ

คุณความดีที่พึงปรากฏในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้บิดา มารดา คณาจารย์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน แต่หากมีข้อผิดพลาดประการใดข้าพเจ้าขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว และขออภัยไว้ ณ ที่นี้

นภา พวงมาลัย

กรกฎาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดและทฤษฎี	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
กรอบแนวคิดการวิจัย	23
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	24
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
การวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาที่เลือกศึกษา สาขาเกษตรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	32
ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของนักศึกษาที่ศึกษาสาขาเกษตร ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขา เกษตรของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	49
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	89
สรุปการวิจัย	89
อภิปรายผล	93
ข้อเสนอแนะ	97
บรรณานุกรม	99
ภาคผนวก	102
ก ประวัติสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	103
ข กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546	113
ค หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ.2546)	119
ง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546	125
จ ผลการคำนวณ ค่าสถิติของปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ต่อการศึกษาสาขาเกษตร	132
ฉ ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่าง	135
ช แบบสอบถาม	137
ประวัติผู้วิจัย	142

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 จำนวน/สัดส่วนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ และอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2536-2554	4
ตารางที่ 1.2 จำนวนนักศึกษาสาขาเกษตรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2544-2554	5
ตารางที่ 4.1 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	33
ตารางที่ 4.2 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหลักสูตรที่เรียน	34
ตารางที่ 4.3 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน	35
ตารางที่ 4.4 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน	37
ตารางที่ 4.5 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพต่อเดือน	38
ตารางที่ 4.6 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลกระทบของค่าใช้จ่าย ในการเรียนต่อผู้เรียน	39
ตารางที่ 4.7 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	40
ตารางที่ 4.8 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของครอบครัว	41
ตารางที่ 4.9 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผู้จ่ายค่าใช้จ่ายในการเรียน	42
ตารางที่ 4.10 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิฐานะของผู้เรียน	43
ตารางที่ 4.11 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะทางจากภูมิลำเนาถึง สถานศึกษา	44
ตารางที่ 4.12 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาเดินทางจากที่บ้าน ถึงสถานศึกษา	45
ตารางที่ 4.13 ค่าสถิติและสรุปผลปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สาขาเกษตร	47
ตารางที่ 4.14 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษา สาขาเกษตร	49
ตารางที่ 4.15 ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เลือกศึกษาระดับมัธยมศึกษาสาขาเกษตร	50
ตารางที่ 4.16 ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เลือกศึกษาระดับมัธยมศึกษาสาขาเกษตร	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.17 ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เลือกศึกษาสาขาเกษตร.....	52
ตารางที่ 4.18 ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านสังคมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เลือกศึกษาสาขาเกษตร.....	53
ตารางที่ 4.19 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาสาขาเกษตร ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เพศแตกต่างกัน	54
ตารางที่ 4.20 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาสาขาเกษตร ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เรียนหลักสูตรแตกต่างกัน	57
ตารางที่ 4.21 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาสาขาเกษตร ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขาแตกต่างกัน	60
ตารางที่ 4.22 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาสาขาเกษตร ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่อาชีพของผู้ปกครองแตกต่างกัน	68
ตารางที่ 4.23 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาสาขาเกษตร ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวแตกต่างกัน	74
ตารางที่ 4.24 ระดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ระยะทาง จากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษาแตกต่างกัน	79
ตารางที่ 4.25 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาสาขาเกษตรระหว่าง กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษาแตกต่างกัน	84

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 แบบจำลองพฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior Model)	13
ภาพที่ 2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค	14
ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ การเลือกศึกษาสาขาเกษตร	23
ภาพที่ 4.1 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	33
ภาพที่ 4.2 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหลักสูตรที่เรียน	34
ภาพที่ 4.3 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน	36
ภาพที่ 4.4 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการเรียน ต่อภาคเรียน	38
ภาพที่ 4.5 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพต่อเดือน	39
ภาพที่ 4.6 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลกระทบของค่าใช้จ่ายในการเรียน ต่อผู้เรียน	40
ภาพที่ 4.7 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	41
ภาพที่ 4.8 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของครอบครัว	42
ภาพที่ 4.9 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผู้จ่ายค่าใช้จ่ายในการเรียน	43
ภาพที่ 4.10 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิฐานะของผู้เรียน	44
ภาพที่ 4.11 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษา	45
ภาพที่ 4.12 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาเดินทางจากที่พัก ถึงสถานศึกษา	46

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีพื้นที่ตั้งและลักษณะของภูมิประเทศที่เหมาะสมกับการเกษตร ประชากรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 40 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีความรู้ ความชำนาญในการประกอบอาชีพนี้มาแต่โบราณกาล การเกษตรซึ่งเป็นอาชีพหลักของประชากรส่วนใหญ่จึงมีผลกระทบเกี่ยวเนื่องต่อการพัฒนาเศรษฐกิจด้านอื่น ๆ ด้วย การศึกษาเกษตรเป็นการศึกษาที่สนองตอบต่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรมโดยตรง การเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม จากเดิมการเกษตรส่วนใหญ่เป็นการปลูกพืชเพื่อบริโภคในประเทศ แต่ภายหลังการเปิดประเทศตามสนธิสัญญาเบาริ่ง เมื่อปี พ.ศ. 2398 การปลูกข้าวเพื่อส่งออกก็เริ่มได้รับความนิยมมากขึ้น นับตั้งแต่ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศไทยมีการพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนพัฒนา ซึ่งในระยะแรกเน้นนโยบายการผลิตเพื่อทดแทนสินค้านำเข้า แต่ภายหลังเมื่อการผลิตเพื่อทดแทนสินค้านำเข้าเริ่มอึดตัว ผนวกกับภาวะเศรษฐกิจโลกตกต่ำในช่วงปลายทศวรรษที่ 2510 การเพิ่มราคาน้ำมันของกลุ่มโอเปค การถอนตัวของสหรัฐออกจากอินโดจีน เมื่อ พ.ศ. 2518 และความวุ่นวายทางการเมืองของไทยในช่วงปี พ.ศ. 2516 - 2519 ทำให้เศรษฐกิจที่เคยเน้นการส่งออกด้านเกษตรกรรมเริ่มชะลอตัว ขณะเดียวกันประเทศไทยหันมาผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกมากขึ้นในทศวรรษ 2520 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจดังกล่าว ข้อมส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาเกษตรของประเทศไทย โลกในยุคโลกาภิวัตน์มีการขับเคลื่อนอย่างรวดเร็วในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนเทคโนโลยีสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้อมส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรมและระบบการศึกษาเกษตรของไทยไม่มากนักน้อย

กว่าสี่ทศวรรษที่ผ่านมา การจัดการศึกษาทางด้านอาชีพเกษตรกรรมมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการเกษตรของประเทศ โดยสร้างทรัพยากร บุคลากรทางการเกษตรในระดับกลาง ทั้งนี้วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นสถาบันหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษาเกษตรกรรม โดยมีโครงการเพื่อพัฒนาการอาชีวเกษตรกรรม ผ่านทางการศึกษาในระบบและนอกระบบอย่างต่อเนื่อง และได้ผลิต

นักศึกษาสำเร็จการศึกษาปีละประมาณ 10,000 คน เพื่อตอบสนองการพัฒนาการเกษตรทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน

พัฒนาการของอาชีพเกษตรกรรมของไทย มีพื้นฐานจากการจัดตั้งโรงเรียนช่างไหม สังกัดกระทรวงเกษตรราธิการในปี พ.ศ.2447 ซึ่งถือว่าเป็นจุดกำเนิดของโรงเรียนเกษตรกรรม เฉพาะทาง โรงเรียนช่างไหมมีจุดมุ่งหมายเพื่อฝึกวิชาชีพการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมให้แก่เจ้าหน้าที่ ไทยทดแทนเจ้าหน้าที่จากประเทศญี่ปุ่น เพื่อผลิตวัตถุดิบสำหรับการผลิตผ้าตามความต้องการ ในช่วงสงครามโลก โรงเรียนช่างไหมได้ขยายหลักสูตรการสอนให้ครอบคลุมการปลูกพืชชนิดอื่น รวมถึงการสัตวแพทย์ในชื่อโรงเรียนวิชาการเพาะปลูก ต่อมาได้ร่วมกับโรงเรียนแผนที่และโรงเรียนกรมคลองพัฒนาเป็นโรงเรียนเกษตรราธิการในปี พ.ศ.2451 ถือเป็นแห่งแรกที่เปิดสอน หลักสูตรทางการเกษตรกรรม เพื่อผลิตบุคลากรสนองความต้องการของหน่วยงานในกระทรวง เกษตรราธิการโดยตรง เมื่อมีโครงการศึกษา พ.ศ.2456 โรงเรียนเกษตรราธิการถูกผนวกเข้าเป็นส่วน หนึ่งของโรงเรียนข้าราชการพลเรือน และต่อมาย้ายไปสังกัดกระทรวงธรรมการ ทำให้ เปลี่ยนแปลงแนวทางจากการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมในโรงเรียนเฉพาะทาง ซึ่งดำเนินการ โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบการเกษตรโดยตรง เป็นการเรียนสายอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา วิสามันต์ และมัธยมศึกษาวิสามันต์ ในลักษณะหลักสูตรจบในตัวเอง โดยหวังว่าผู้จบการศึกษาจะ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง แม้ว่าจะมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้าง การศึกษาในโครงการศึกษาต่อ ๆ มาก็ตาม การจัดการเรียนเกษตรกรรมตามแผนการศึกษาชาติ พ.ศ.2479 ได้ยุบเลิกหลักสูตรประถมศึกษาวิสามันต์สิกรรม โรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรประถม วิสามันต์สิกรรมเดิม จึงได้เปลี่ยนการเรียนการสอนเป็นระดับมัธยมอาชีพศึกษาตอนต้น ตาม โครงสร้างของแผนการศึกษาชาติ พ.ศ.2479 ซึ่งโรงเรียนต่าง ๆ เหล่านี้ได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียน เกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีพศึกษาในระยะต่อมา การเปลี่ยนจากโรงเรียนฝึกหัดครูประถมสิกรรม แม่โจ้เป็นโรงเรียนมัธยมวิสามันต์เกษตรกรรมในปี พ.ศ.2477 น่าจะถือว่าเป็นจุดกำเนิดของ การศึกษาเกษตรเพื่ออาชีพอย่างแท้จริง โรงเรียนมัธยมวิสามันต์เกษตรกรรมในระยะแรกมีเพียง 4 แห่งทั่วประเทศ คือที่ แม่โจ้ คอหงส์ โนนวัดและบางกอกน้อยซึ่งเปิดดำเนินการในปีต่อมา (พ.ศ.2478) รับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมสามัญปีที่ 4 เพื่อเรียนในหลักสูตร 4 ปี ได้รับวุฒิการศึกษา เทียบเท่าผู้ที่จบมัธยมสามัญปีที่ 8 เส้นทางของโรงเรียนมัธยมวิสามันต์เกษตรกรรมได้พัฒนาต่อเนื่อง เพื่อก้าวไปสู่การเป็นสถาบันอุดมศึกษาทางการเกษตร โดยการบูรรวมและการโอนไปสังกัด กระทรวงเกษตรราธิการ ขณะที่เส้นทางเดิมของโรงเรียนประถมวิสามันต์ก็ยังคงอยู่ในสังกัด กรมอาชีพศึกษาเช่นเดิม โดยในปัจจุบันได้พัฒนาในด้านการขยายระดับการศึกษาทางด้านอาชีพให้ สูงขึ้น จากระดับประถมวิสามันต์สิกรรม จนกระทั่งถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

และระดับประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ซึ่งเป็นหลักสูตรเทียบเท่าปริญญาตรี และมีสถาบันที่จัดการศึกษาทางด้านอาชีวเกษตรกรรมเป็นหลัก ในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจำนวน 48 แห่ง และสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลจำนวน 10 แห่ง ในช่วงปี พ.ศ.2520 - 2522 นับว่าเป็นช่วงที่มีการขยายตัวมากที่สุดในประวัติศาสตร์ของการตั้งสถาบันการอาชีวเกษตรกรรมเท่าที่ผ่านมา โดยมีการจัดตั้งวิทยาลัยเกษตรกรรมมากถึง 20 แห่ง ในช่วงเวลาเพียง 3 ปีเท่านั้นเอง ทั้งนี้เป็นเพราะมีแรงส่งทางด้านการเมืองสูงมากในขณะนั้น กอปรกับกระแสความต้องการจากมวลชนที่ต้องการให้บุตรหลานเข้าเรียนในวิทยาลัยเกษตรกรรม เพื่อหวังเข้ารับราชการเป็นเกษตรตำบลในกรมส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าว มีอัตราการบรรจุข้าราชการเป็นจำนวนมาก จากข้อมูลในปี พ.ศ.2521 - 2524 ผู้จบ ปวส. มากกว่าร้อยละ 80 เข้ารับราชการ หลังจากนั้นอัตราการบรรจุข้าราชการชะลอตัวลง ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้ารับราชการได้ ส่งผลให้จำนวนผู้เรียนในวิทยาลัยเกษตรกรรมบางแห่งลดลง (ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุลและคณะ 2548 : 85)

ภายใต้แนวโน้มปัจจุบัน การศึกษาเกษตรของนานาประเทศกำลังเผชิญสภาวะที่ท้าทาย อันเป็นผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี สำหรับในประเทศไทยนั้น การศึกษาเกษตรซึ่งมีประวัติยาวนานถึงเกือบ 100 ปี กำลังเผชิญสภาวะที่ท้าทายภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลง 3 ประการที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาเกษตรระดับอาชีวศึกษา ได้แก่

- 1) มีสัญญาณบอกเหตุปัญหาของการศึกษาเกษตร โดยมีดัชนีชี้วัดสำคัญคือการถดถอยทั้งปริมาณและคุณภาพของผู้เข้าเรียน
- 2) สภาวะการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตทางการเกษตร และการปรับเปลี่ยนกระบวนการพัฒนาการเกษตรทั้งในประเทศและในภูมิภาค
- 3) การปฏิรูปการศึกษาครั้งที่ 3 ของประเทศไทย ซึ่งเป็นการปฏิรูปแบบองค์รวมทุกระดับการศึกษาและจัดเป็นวาระแห่งชาติ เป็นปัจจัยผลักดันโดยตรงที่ทำให้อาชีวเกษตรกรรมต้องปรับตัว (ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และคณะ 2548 : 3)

ในช่วง 20 ปี (พ.ศ.2536-2554) จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) ที่มีความประสงค์จะเรียนต่อในสายสามัญและสายอาชีวศึกษา จะมีสัดส่วนที่แตกต่างกันไม่มากนัก กล่าวคือ ปี พ.ศ.2536 สัดส่วนของนักเรียน ม.3 เรียนต่อสายสามัญจำนวน 560,519 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 53 เรียนต่อสายอาชีวศึกษา 496,017 คน หรือร้อยละ 47 แต่สัดส่วนของนักเรียนที่เรียนต่อสายสามัญมีแนวโน้มสูงขึ้นเป็น 1,304,215 คน หรือสัดส่วนร้อยละ 64 ขณะที่นักเรียนที่เรียนสายอาชีวจะมีสัดส่วนลดลงเหลือเพียงร้อยละ 36 ดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 จำนวน/สัดส่วนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2536-2554

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียน (คน)			สัดส่วน (ร้อยละ)	
	สายสามัญ	อาชีวศึกษา	รวม	สายสามัญ	อาชีวศึกษา
2536	560,519	496,017	1,056,536	53	47
2537	639,495	548,617	1,188,112	54	46
2538	733,979	593,492	1,327,471	55	45
2539	824,770	664,936	1,489,706	55	45
2540	899,299	743,242	1,642,541	55	45
2541	974,697	713,646	1,688,343	58	42
2542	1,048,094	688,410	1,736,504	60	40
2543	1,111,346	623,002	1,734,348	64	36
2544	1,129,507	592,504	1,722,011	66	34
2545	1,101,384	606,075	1,707,459	65	35
2546	1,059,516	591,350	1,650,866	64	36
2547	1,038,585	612,054	1,650,639	63	37
2548	1,008,226	698,156	1,706,382	59	41
2549	1,089,487	764,042	1,853,529	59	41
2550	1,164,924	770,044	1,934,968	60	40
2551	1,204,057	762,818	1,966,875	61	39
2552	1,240,235	749,952	1,990,187	62	38
2553	1,290,904	733,476	2,024,380	64	36
2554	1,304,215	726,055	2,030,270	64	36

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2544-2554) จะเห็นว่าในบรรดานักเรียนที่เรียนต่อสายอาชีวศึกษาที่เลือกเรียนสาขาเกษตรมีสัดส่วนที่ลดลง กล่าวคือปี พ.ศ.2544 นักเรียนอาชีวศึกษาจำนวน 592,504 คน เลือกเรียนสาขาเกษตร 37,286 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.29 ปี พ.ศ.2554

นักเรียนอาชีวะสูงขึ้นไป 726,055 คน แต่จำนวนที่เลือกเรียนสาขาเกษตรกลับลดลงเหลือเพียง 25,803 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.55 เท่านั้น ดังตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 จำนวนนักศึกษาสาขาเกษตรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2544 - 2554

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียน อาชีวศึกษา	จำนวนนักเรียน สาขาเกษตร	คิดเป็นร้อยละ
2544	592,504	37,286	6.29
2545	606,075	32,141	5.30
2546	591,350	33,575	5.68
2547	612,054	25,181	4.11
2548	698,156	26,506	3.80
2549	764,042	31,189	4.08
2550	770,044	20,763	2.70
2551	762,818	22,442	2.94
2552	749,952	20,321	2.71
2553	733,476	26,177	3.57
2554	726,055	25,803	3.55

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคนอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า นักเรียนที่สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) มีจำนวนมากขึ้น แต่เลือกเรียนต่อด้านอาชีวศึกษาลดลง และการที่นักเรียนที่เรียนสายอาชีวศึกษาเลือกเรียนในสาขาเกษตรลดลง จึงเป็นประเด็นปัญหาที่ควรนำมาศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่ออุปสงค์ของนักศึกษาที่เลือกศึกษาสาขาเกษตร และปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในด้านการเกษตรต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

2.1 ลักษณะทั่วไปของนักศึกษาที่เลือกศึกษาระดับปริญญาตรีในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2 ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของนักศึกษาที่ศึกษาระดับปริญญาตรีในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมตัดสินใจเลือกศึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3. สมมติฐานการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีสมมติฐานการวิจัยดังนี้

3.1 ปริมาณอุปสงค์ของนักศึกษาที่เลือกศึกษาระดับปริญญาตรีในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน

3.2 ปริมาณอุปสงค์ของนักศึกษาที่เลือกศึกษาระดับปริญญาตรีในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

3.3 ปริมาณอุปสงค์ของนักศึกษาที่เลือกศึกษาระดับปริญญาตรีในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีความสัมพันธ์กับเพศ

3.4 ปริมาณอุปสงค์ของนักศึกษาที่เลือกศึกษาระดับปริญญาตรีในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษา

3.5 ปริมาณอุปสงค์ของนักศึกษาที่เลือกศึกษาระดับปริญญาตรีในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับระยะเวลาเดินทางจากที่บ้านถึงสถานศึกษา

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 การศึกษาในด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อสาขาเกษตร ประกอบด้วย สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ พืชศาสตร์ สัตวศาสตร์ ช่างกลเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร เกษตรอุตสาหกรรม และสาขาวิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยจะทำการเก็บข้อมูลเฉพาะผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 44 แห่ง ทั่วประเทศ ประชากร 25,803 คน กลุ่มตัวอย่าง 396 ตัวอย่าง

4.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้แบบสอบถามไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างระหว่างเดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เชิงปริมาณใช้แบบจำลองความถดถอยโลจิสติก แบบ Binary ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตร หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณความต้องการศึกษาสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว เพศ ระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษา และระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษา

5.2 สาขาเกษตร หมายถึง ผู้เรียนที่เลือกเรียนในสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ สาขาวิชา พืชศาสตร์ สาขาวิชาสัตวศาสตร์ สาขาวิชาช่างกลเกษตร สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร สาขาวิชา เกษตรอุตสาหกรรม และสาขาวิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

5.3 สาขาอื่น หมายถึง ผู้เรียนที่เลือกเรียนในสาขาอื่น นอกเหนือจากสาขาเกษตร ได้แก่ สาขาวิชายานยนต์ สาขาวิชาธุรกิจเกษตร

5.4 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง หน่วยงานราชการที่เทียบเท่าระดับกรม สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดการและส่งเสริมการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ โดยเรียกย่อ ๆ ว่า สอศ.

5.5 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่จัดการศึกษาทางด้านอาชีวเกษตรเป็นหลัก ได้แก่ สาขาเกษตรศาสตร์ (ปวช.) สาขาพืชศาสตร์ สาขาวิชาสัตวศาสตร์ สาขาวิชาช่างกลเกษตร สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร สาขาวิชาเกษตรอุตสาหกรรม สาขาวิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สาขาวิชายานยนต์ และสาขาวิชาธุรกิจเกษตร

5.6 ผู้เรียน หมายถึง ผู้ที่สมัครเรียนและลงทะเบียนเรียนเป็นนักเรียนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

5.6.1 ปวช. หมายถึง การจัดการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า มีระยะเวลาเรียนปกติ 3 ปี

5.6.2 ปวส. หมายถึง การจัดการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรับนักเรียนที่จบชั้น ปวช. มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า มีระยะเวลาเรียนปกติ 2 ปี

5.7 ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ปัจจัยที่เป็นคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ได้แก่ ความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม มีสภาพร่างกายและสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม

5.8 ปัจจัยด้านสังคม หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ ครอบครัวให้การสนับสนุน (รับช่วงกิจการ/ธุรกิจของครอบครัว) รุ่นพี่ (ศิษย์เก่าของวิทยาลัย) ชักชวนหรือแนะนำให้เข้าเรียน โอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา การแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษา ได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม และมีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา

5.9 ปัจจัยด้านจิตวิทยา หมายถึง ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้สนใจศึกษาในด้านการเกษตร ได้แก่ ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน ความเหมาะสมของสถานที่เรียน ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวก

5.10 ปัจจัยด้านวัฒนธรรม หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวกับวิถีชีวิต ได้แก่ ในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม และชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม

5.11 ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนจ่ายเกี่ยวกับการเรียนต่อภาคเรียน ได้แก่ ค่ากิจกรรม ค่าหนังสือตำราเรียน ค่าประกันชีวิต ซึ่งไม่รวมค่าลงทะเบียนเพราะภาครัฐยกเว้น

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

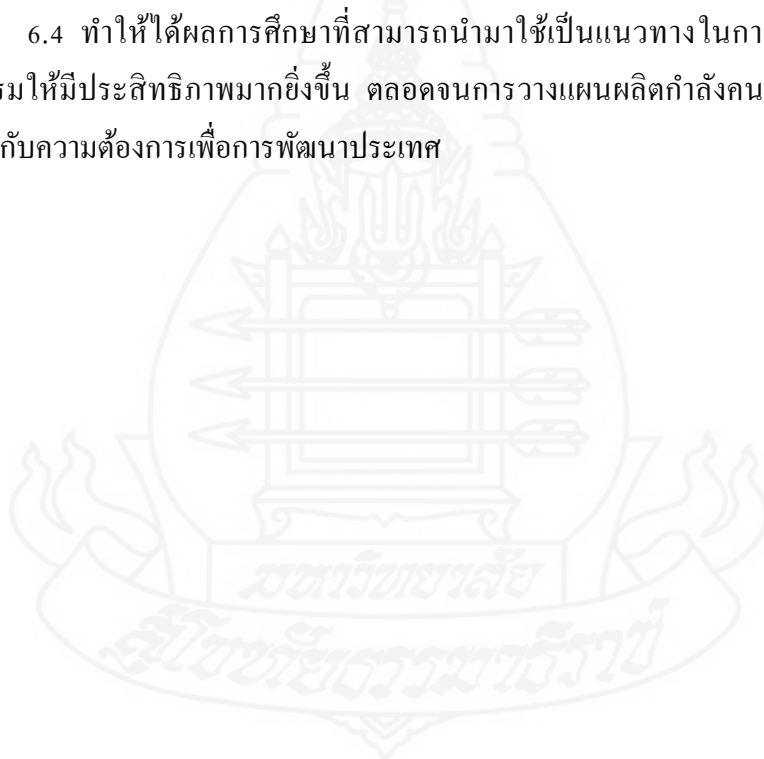
การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา คาดว่าจะได้รับประโยชน์ดังนี้

6.1 ทำให้ทราบถึงลักษณะทั่วไปของนักศึกษาที่เลือกศึกษาสาขาเกษตรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

6.2 ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

6.3 ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

6.4 ทำให้ได้ผลการศึกษาที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการอาชีวศึกษาเกษตรกรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนการวางแผนผลิตกำลังคนด้านเกษตรกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการเพื่อการพัฒนาประเทศ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎี

1.1 ทฤษฎีอุปสงค์

อุปสงค์ หมายถึง จำนวนสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ ภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ ณ ระดับราคาต่าง ๆ กันของสินค้าชนิดนั้นเอง หรือ ณ ระดับรายได้ต่าง ๆ กันของผู้บริโภค หรือ ณ ระดับราคาต่าง ๆ กันของสินค้าชนิดอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยคำว่า “ต้องการซื้อ” ข้างต้นมิได้หมายถึงความต้องการธรรมดา (want) แต่เป็นความต้องการที่มีอำนาจซื้อ (purchasing power) กำกับอยู่ด้วย กล่าวคือ ผู้บริโภคต้องมีความเต็มใจ (ability and willingness) ที่จะซื้อและมีเงินเพียงพอที่จะจ่ายซื้อสินค้าหรือบริการนั้น ๆ ได้ด้วย (ประสาร บุญเสริม 2542 : 72)

ดังนั้น อุปสงค์จึงอาจแยกได้เป็น 3 ชนิดด้วยกัน คือ อุปสงค์ต่อราคา (price demand) อุปสงค์ต่อรายได้ (income demand) และอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่นที่เกี่ยวข้อง (cross demand)

1.1.1 กฎว่าด้วยอุปสงค์ (law of demand)

กฎของอุปสงค์กล่าวถึง “ความสัมพันธ์ระหว่างราคากับปริมาณซื้อของสินค้าชนิดหนึ่ง ณ ระยะเวลาหนึ่ง โดยสมมติให้ปัจจัยตัวอื่น ๆ คงที่” ถ้าพิจารณาตามสมการอุปสงค์ ซึ่งเป็นการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง ราคาสินค้า X (P_x) กับปริมาณซื้อของสินค้า X (Q_x) เพียงสองตัวเท่านั้น โดยกฎว่าด้วยอุปสงค์อธิบายว่า เมื่อราคาของสินค้าชนิดหนึ่งสูงขึ้นปริมาณซื้อของสินค้าชนิดนั้นจะลดลง แต่ถ้าราคาลดลง ปริมาณซื้อจะเพิ่มมากขึ้นซึ่งเป็นสินค้าปกติ (Normal goods)

แต่มีสินค้าอยู่ประเภทหนึ่งที่ไม่เป็นไปตามกฎของอุปสงค์ คือ เมื่อราคาสินค้าสูงขึ้นความต้องการซื้อก็มากขึ้นด้วย และเมื่อราคาสินค้าลดต่ำลงความต้องการซื้อก็จะลดลงเช่นกัน สินค้าชนิดนี้เรียกว่า giffen goods อาทิ น้ำหอม รถสปอร์ต เป็นต้น

1.1.2 ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์

ปริมาณสินค้าและบริการของผู้บริโภคย่อมแตกต่างกันไปตามลักษณะของผู้บริโภคแต่ละคน ซึ่งมีได้ขึ้นอยู่กับระดับราคาของสินค้าและบริการเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้อาจขึ้นอยู่กับอิทธิพลของปัจจัยบางประการที่จะมีผลมากบ้างน้อยบ้างต่ออุปสงค์ของผู้บริโภค ซึ่งปัจจัยสำคัญสรุปได้ดังนี้ (ประสาร บุญเสริม 2542 : 74)

1.1.2.1 *ราคาสินค้าชนิดนั้น* โดยปริมาณสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อจะมากหรือน้อยขึ้นกับราคาสินค้าชนิดนั้น

1.1.2.2 *ระดับรายได้ของผู้บริโภค* โดยเมื่อผู้บริโภคมีรายได้มากขึ้นก็มักจะซื้อสินค้าที่จำเป็นต่อการบริโภคเป็นส่วนใหญ่ แต่เมื่อมีรายได้มากขึ้นความต้องการในสินค้าและบริการอื่น ๆ มักจะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

1.1.2.3 *จำนวนประชากร* เมื่อประชากรของเมืองใดมีจำนวนสูงขึ้น ความต้องการบริโภคสินค้าและบริการต่าง ๆ ก็จะเพิ่มสูงตามไปด้วย โดยที่ปริมาณอุปสงค์ต่อสินค้าและบริการจะขึ้นอยู่กับความสามารถในการซื้อ (purchasing power) ของประชากร

1.1.2.4 *ราคาสินค้าอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง* มีผลต่อปริมาณสินค้าที่ผู้บริโภคจะซื้อ หากสินค้าอื่น ๆ นั้นเป็นสินค้าที่ใช้ทดแทนกันได้ (substitutes) หรือเป็นสินค้าที่ต้องใช้ร่วมกัน (complements) ถ้าเป็นสินค้าที่ใช้ทดแทนกันได้เมื่อราคาสินค้าชนิดหนึ่งสูงขึ้น ก็จะทำให้ผู้บริโภคหันไปซื้อสินค้าชนิดอื่น ซึ่งสามารถทดแทนกันได้ แต่ถ้าเป็นสินค้าที่ต้องใช้ร่วมกัน เมื่อราคาสินค้าชนิดหนึ่งสูงขึ้น ผู้บริโภคยังต้องการซื้อสินค้าชนิดอื่นเพื่อใช้ร่วมกัน ทำให้ราคาสินค้าอีกชนิดหนึ่งที่ใช้ร่วมกันมีราคาสูงขึ้นด้วย

1.1.2.5 *การกระจายรายได้ของครัวเรือน* ถ้าการกระจายรายได้ของครัวเรือนของประชากรมีลักษณะแตกต่างกัน จะทำให้อุปสงค์ที่มีต่อสินค้าและบริการย่อมแตกต่างกันด้วย ดังเช่น ประชากรยากจนเป็นชนกลุ่มใหญ่ของประเทศมีความประสงค์จะซื้อสินค้าที่จำเป็นเพื่อการบริโภค ส่วนประชากรที่มีฐานะดีจะประสงค์ซื้อสินค้าฟุ่มเฟือยหรือมีคุณภาพดี

1.1.2.6 *รสนิยมของผู้บริโภค* ซึ่งรสนิยมมีลักษณะที่ฉาบฉวย ส่วนใหญ่เป็นความต้องการเพียงชั่วขณะหนึ่งแล้วก็เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น จึงมีผลกระทบกระเทือนต่อปริมาณอุปสงค์มาก เพราะผู้บริโภคบางรายมีรสนิยมเปลี่ยนแปลงง่าย แต่บางรายมีรสนิยมที่อาจอยู่ได้ค่อนข้างนาน ทำให้การตัดสินใจในการผลิตของผู้ผลิตต้องขึ้นกันรสนิยมของผู้บริโภค และมักจะทุ่มเงินจำนวนมากเพื่อให้ผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงรสนิยมหันมาใช้สินค้าที่ตนผลิตขึ้นมา

1.1.2.7 *ฤดูกาลและเทศกาล* ในช่วงระยะเวลาของสินค้าที่วางจำหน่าย เช่น เมื่อเข้าสู่ฤดูหนาว ทำให้ความต้องการสินค้าเครื่องกันหนาวต่าง ๆ ในช่วงเวลาดังกล่าวมากขึ้น หรือเทศกาลวันแม่ ทำให้ความต้องการดอกมะลิมากขึ้น

1.1.2.8 *ปัจจัยอื่น ๆ* เช่น อุปนิสัยในการใช้จ่าย ลักษณะการเก็บภาษีของรัฐ โดยถ้าผู้บริโภคมีนิสัยมัธยัสถ์ ก็จะมีอุปสงค์ของสินค้าน้อย ถ้ารัฐบาลเรียกเก็บภาษีสูง ประชาชนก็จะมีรายได้ในการซื้อสินค้าลดลง อุปสงค์ของสินค้าก็จะลดลง

การศึกษาอุปสงค์ที่ผู้บริโภคมีต่อสินค้าใดสินค้านั้น จะมีปัจจัยต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยมากมาย ดังนั้นเมื่อก้าวถึงอุปสงค์ จึงหมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเสนอซื้อกับปัจจัยต่าง ๆ ทุกตัวที่มีส่วนในการกำหนดปริมาณเสนอซื้อของผู้บริโภค ปัจจัยที่เสนอซื้อดังกล่าวนี้ถ้ามองในแง่ของผู้ผลิตหรือผู้นำสินค้าออกมาจำหน่าย จะมีปัจจัยบางประเภทที่ผู้ผลิตสามารถควบคุมได้ เช่น ราคาสินค้า การโฆษณา การส่งเสริมการขาย หรือการปรับปรุงคุณภาพสินค้า แต่ปัจจัยบางอย่างก็ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น รายได้ผู้บริโภค รสนิยมของผู้บริโภค ราคาสินค้าชนิดอื่น ตลอดจนการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต ซึ่งเมื่อนำปัจจัยต่าง ๆ มาพิจารณาพร้อมกัน สามารถแสดงฟังก์ชันของอุปสงค์ได้ดังนี้

$$Q_A = f(X_1, X_2, X_3, \dots, X_n, Y_1, Y_2, Y_3, \dots, Y_n)$$

โดยที่ Q_A คือปริมาณการเสนอซื้อสินค้า A
 $X_1, X_2, X_3, \dots, X_n$ เป็นกลุ่มปัจจัยที่ผู้ผลิตสามารถควบคุมได้
 $Y_1, Y_2, Y_3, \dots, Y_n$ เป็นกลุ่มปัจจัยที่ผู้ผลิตควบคุมไม่ได้

หรือถ้าเราไม่ได้แบ่งกลุ่มปัจจัยที่มีส่วนกำหนดปริมาณเสนอซื้อ ฟังก์ชันดังกล่าวจะเขียนได้ว่า

$$Q_A = f(X_1, X_2, X_3, \dots, X_n)$$

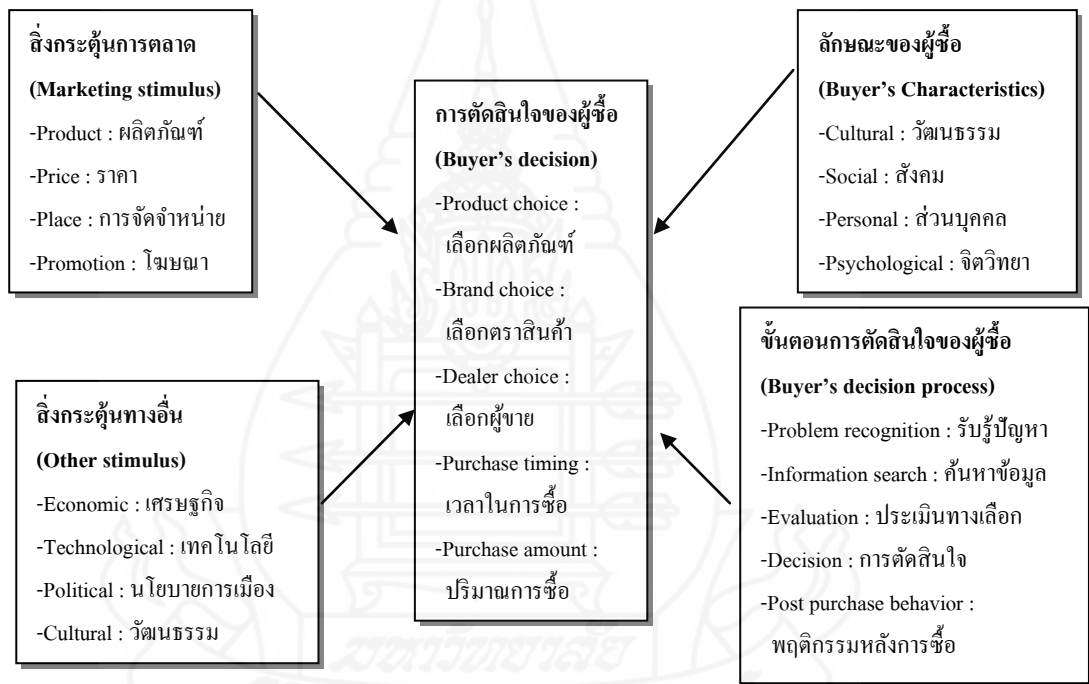
โดยที่ $X_1, X_2, X_3, \dots, X_n$ คือ ปัจจัยทุกตัวที่มีส่วนกำหนดปริมาณเสนอซื้อ จากปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์และฟังก์ชันอุปสงค์สามารถแสดงได้ดังนี้

$$Q = f(P, I, P_y, T, F)$$

โดยที่ P คือ ราคาสินค้าชนิดนั้น
 I คือ ระดับรายได้ของผู้บริโภค
 P_y คือ ราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้อง
 T คือ รสนิยมของผู้บริโภค
 F คือ ปัจจัยอื่น ๆ

1.2 แบบจำลองพฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior Model)

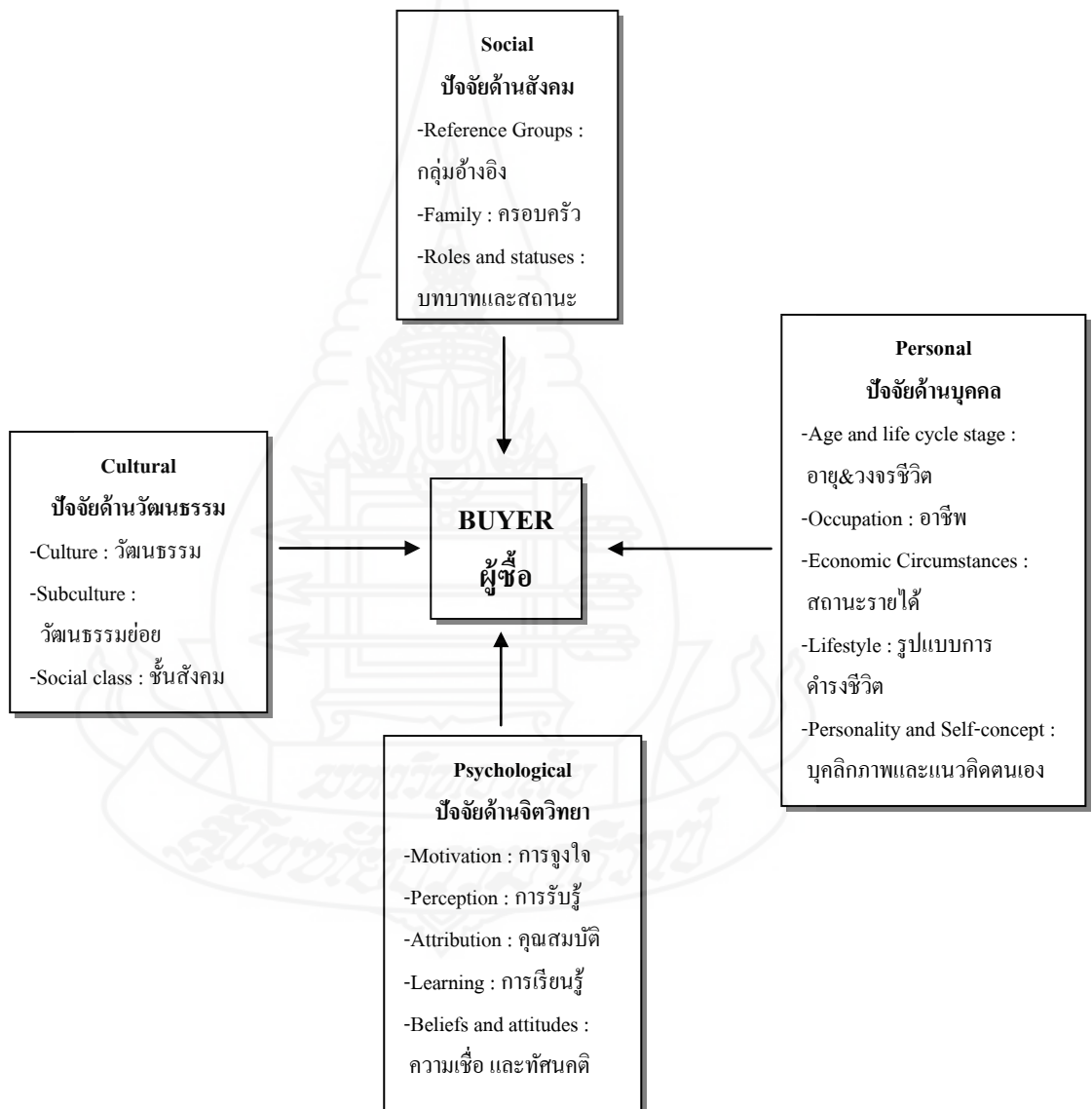
แบบจำลองเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค เป็นแบบจำลองที่ Kotler สร้างขึ้นเพื่อศึกษาถึงเหตุจูงใจที่ทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ โดยเริ่มต้นจากสิ่งกระตุ้น (stimulus) ที่ทำให้เกิดความต้องการ จากนั้นสิ่งกระตุ้นจะผ่านเข้ามาในความรู้สึกลึกซึ้งนึกคิดของผู้ซื้อ (buyer's black box) ซึ่งเปรียบเสมือนกับกล่องดำ โดยผู้ผลิตหรือผู้ขายไม่สามารถคาดคะเนได้ ความรู้สึกลึกซึ้งนึกคิดของผู้ซื้อจะได้รับอิทธิพลจากลักษณะต่าง ๆ ของผู้ซื้อ (buyer's characteristics) แล้วจึงมีการตอบสนองของผู้ซื้อ (Buyer's response) หรือการตัดสินใจของผู้ซื้อ (Buy's purchase decision) โดยมีรายละเอียดดังภาพ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ 2541)

ภาพที่ 2.1 แบบจำลองพฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior Model)

1.3 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภค ก็เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของผู้บริโภคทางด้านต่าง ๆ และเพื่อที่จะจัดตั้งกระบวนทางการตลาดให้เหมาะสมสนองความต้องการของผู้ซื้อที่เป็นเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง โดยลักษณะของผู้ซื้อได้รับอิทธิพลจากปัจจัยต่าง ๆ 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางด้านจิตวิทยา (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ 2541)

ภาพที่ 2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มัลลิกา พิณสุวรรณ (2534) ศึกษาเรื่องความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตร ปวช. เกษตรกรรม ของนักเรียนชั้น ม.3 ในจังหวัดกระบี่ ปีการศึกษา 2533 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตร ปวช.เกษตรกรรม ของนักเรียนชั้น ม.3 ในจังหวัดกระบี่ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดกระบี่ จำนวน 10 โรงเรียน และสุ่มตัวอย่างประชากรร้อยละ 50 ได้กลุ่มตัวอย่างรวม 632 ราย โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 14-15 ปี บิดามารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียนมีอาชีพเกษตรกรเป็นส่วนใหญ่ มีรายได้ระหว่าง 2,501-5,000 บาท/เดือน จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดามีมากกว่า 3 คน ประมาณ 3 ใน 4 ไม่มีพี่น้องหรือญาติที่เรียนจบจากสถานศึกษาทางการเกษตร ภูมิลำเนาเดิมและที่อยู่อาศัยปัจจุบันของนักเรียน มากกว่าครึ่งหนึ่งอยู่นอกเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 1.01-2.00 และ ที่ดินทำการเกษตรของบิดามารดาหรือผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีมากกว่า 10 ไร่ ส่วนในตอนต้นที่ 2 ข้อมูลความต้องการในการศึกษาต่อหลังจากสำเร็จชั้น ม.3 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจเรียนในหมวดวิทยาศาสตร์มากที่สุด (ร้อยละ 22.31) ส่วนหมวดวิชาเกษตรกรรม นักเรียนให้ความสนใจน้อยที่สุด (ร้อยละ 10.43) ความต้องการศึกษาต่อในระดับต่าง ๆ หลังจากจบชั้น ม.3 แล้ว ส่วนใหญ่นักเรียนต้องการศึกษาต่อระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย (สายสามัญ) ร้อยละ 39.81 ส่วนหลักสูตร ปวช.เกษตรกรรม นักเรียนให้ความสนใจเพียงร้อยละ 5.99 และนักเรียนต้องการเรียนวิชาเกษตรกรรมในสาขาวิชาพืชสวนประดับมากที่สุด รองลงมาคือสาขาวิชาประมงและธุรกิจเกษตร ในส่วนของเหตุผลที่นักเรียนเลือกเรียนในระดับหลักสูตรต่าง ๆ เนื่องจาก มีความชอบ ถนัดและสนใจ หางานง่าย เรียนต่อได้หลายสาขา ประกอบอาชีพอิสระได้ ผู้ปกครองสนับสนุน และต้องการรับราชการ และในส่วนของเหตุผลที่นักเรียนไม่เลือกเรียนวิชาชีพในระดับ ปวช.เกษตรกรรม คือ ไม่ถนัด ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้เรียนในสาขานี้ เดินทางไปเรียนไม่สะดวก หางานยาก มีรายได้น้อย ค่าใช้จ่ายสูง วิทยาลัยเกษตรกรรมกระบี่ไม่เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง และต้องทำงานหนัก

พิพินธ์ สิทธิศักดิ์ (2536) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและไม่เลือกศึกษาต่อหลักสูตร ปวช. เกษตรกรรมของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดพิจิตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรวิชาชีพ เกษตรกรรมของนักศึกษา ปวช.1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยเกษตรกรรมพิจิตร และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ

การตัดสินใจไม่เลือกศึกษาต่อในหลักสูตรวิชาชีพ เกษตรกรรม ของนักศึกษาชั้น ม.4 และนักศึกษาวช.1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอื่น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม check list และแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนในระดับชั้น ม.4 และนักศึกษาระดับชั้น ปวช.1 ของสถาบันการศึกษาในเขตจังหวัดพิจิตร จำนวน 64 คน และ 170 คน ตามลำดับ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โลอตัส 123 (Lotus 123) เพื่อหาค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลแต่ละชุด

ผลการศึกษาพบว่า เพศของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย นักเรียนที่เลือกศึกษาต่อ ปวช.เกษตรกรรม ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนจากแผนการเรียนวิทย์-เกษตร รองลงมาจบจากแผนการเรียนศิลป์ ผลการเรียนของนักเรียนที่ไม่เลือกศึกษาต่อ ปวช.เกษตรกรรม ส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับ 2.00-2.99 ซึ่งสูงกว่าผลการเรียนของนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อ ปวช.เกษตรกรรมที่จะมีเกรดเฉลี่ยอยู่ในระดับ 2.00 อาชีพของผู้ปกครองของนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อ ปวช.เกษตรกรรมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร สาเหตุของการเลือกศึกษาต่อ ปวช.เกษตรกรรม เพราะสามารถหารายได้พิเศษในระหว่างเรียนได้ เรียนจบแล้วสามารถทำงานอิสระส่วนตัวได้ และเมื่อสำเร็จแล้วจะสามารถช่วยบิดามารดาประกอบอาชีพได้

กำธร ธรรมพิทักษ์ (2541) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดพะเยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดพะเยา ใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ที่เรียนสายสามัญ จำนวน 196 คน และกลุ่มนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3 และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1-2 จำนวน 194 คน โดยใช้เครื่องมือทางสถิติคือ Multiple regression และ Logit method

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจคือค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการศึกษาสูง จะสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถที่จะได้รับการเรียนและครอบครัวยังมีรายได้น้อยมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา ปัจจัยทางครอบครัวคือจำนวนภาระพึ่งพิงมีหลายคน และบิดามีอาชีพเกษตรกร และผู้ใช้แรงงานมักจะมี ความคาดหวังในระดับต่ำต่ออาชีพของบุตรมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา ปัจจัยความสามารถเฉพาะบุคคลคือนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษต่ำมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาระดับอาชีวศึกษา ส่วนปัจจัยทางด้านชุมชนไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา

จุฬารัตน์ ปิ่นท้านัก (2545) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ของบุคคลที่ศึกษาภาษาอังกฤษในโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษเอกชน และเพื่อเสนอ

แนวทางในการใช้ประโยชน์สำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา ในโรงเรียนภาษาอังกฤษเอกชนในกรุงเทพฯให้มีประสิทธิภาพ ประชากรที่ใช้เป็นผู้เรียนที่กำลังศึกษาในโรงเรียนภาษาอังกฤษเอกชนในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 597 ตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์เชิงพรรณนา และการวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยใช้แบบจำลองความถดถอยโลจิสติก แบบ Binary ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอุปสงค์ต่อการศึกษาภาษาอังกฤษในโรงเรียนภาษาอังกฤษเอกชน ได้แก่ ปัจจัยอายุ รายได้ ค่าเล่าเรียน อาชีพ ระยะเวลาเรียนต่อหลักสูตร และเวลาที่ใช้ในการเดินทางจากบ้านไปสถานศึกษา ผลการศึกษาเชิงพรรณนาพบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจต่อผู้เรียนภาษาอังกฤษที่กำลังศึกษาอยู่ และผู้เรียนที่ทำงานแล้ว ได้แก่ ความต้องการมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ความชำนาญในการสอนและความเอาใจใส่ของผู้สอน ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา ความมีประสิทธิผลของหลักสูตร (จบแล้วนำไปปฏิบัติได้จริง) การจัดตารางเรียน วัน เวลาที่เหมาะสมของสถานศึกษา ความเหมาะสมของค่าเล่าเรียนกับเนื้อหาของหลักสูตรที่ทางโรงเรียนจัดสอน ระยะเวลาการเปิดเรียนของหลักสูตรที่ลงทะเบียน การจัดระดับการเรียนที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน โดยการทดสอบก่อนเรียน และเฉพาะกรณีของผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ ได้แก่ บิดามารดาและญาติพี่น้องให้การสนับสนุน ความต้องการเรียนเสริมหลักสูตรของสถานศึกษาหรือเสริมการทำงานของบริษัทที่ทำงานอยู่ ฐานะทางเศรษฐกิจเอื้ออำนวย รายการส่งเสริมการขายและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดเสริมให้กับผู้เรียน ซึ่งผลการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงพรรณนาสามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารและการจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไปได้

เบญจมาศ เหมือนสุทธีวงศ์ (2547) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และเพื่อศึกษาถึงสภาพการจัดการศึกษาในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบบังเอิญ คือ นักศึกษา จำนวน 375 คน โดยใช้สถิติแบบพรรณนาประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ Likert scale

ผลการศึกษาพบว่า เมื่อจำแนกเป็น 3 ปัจจัย คือปัจจัยดึงดูด ปัจจัยสนับสนุน และปัจจัยผลักดัน ปัจจัยดึงดูดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจมากที่สุดคือความชอบ รองลงมาคือชื่อเสียงของโรงเรียน ทำเลที่ตั้ง การโฆษณาประชาสัมพันธ์

การชักชวนจากศิษย์เก่าและการแนะนำจากครู ตามลำดับ สำหรับปัจจัยสนับสนุนที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือผลการเรียนเดิมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า รองลงมาคือการแนะนำจากเพื่อน การแนะนำจากบิดามารดา (ที่ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง มีฐานะปานกลาง) และการแนะนำจากญาติพี่น้อง ตามลำดับ สำหรับปัจจัยผลักดันที่มีอิทธิพลตามลำดับคือความคาดหวังว่าจะสามารถหางานทำได้ง่าย มีความได้เปรียบในการสมัครงาน และสามารถกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาได้

พรชัย วิมลปกรณ์ (2547) ศึกษาเรื่องปัจจัยกำหนดจำนวนนักเรียนระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ.2535 – 2545 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่กำหนดจำนวนนักเรียนระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยระหว่างปี 2535 – 2545 ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทั้งประเภทมหาวิทยาลัยจำกัดรับ มหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ และสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการจัดการศึกษาของประเทศไทย ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิที่ได้รวบรวมมาจากทบวงมหาวิทยาลัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อมูลรายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน จำนวนประชากรในกลุ่มวัยเรียนระดับอุดมศึกษา จำนวนผู้มีงานที่สำเร็จการศึกษา ระดับอุดมศึกษา อัตราค่าเล่าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเภทมหาวิทยาลัยจำกัดรับ และมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ อัตราค่าเล่าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ข้อมูลที่ได้นำมาทำการวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการถดถอยพหุคูณเชิงเส้น

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจำนวนนักเรียนระดับอุดมศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเภทมหาวิทยาลัยจำกัดรับ คือ จำนวนผู้มีงานทำที่สำเร็จการศึกษา ระดับอุดมศึกษา สำหรับรายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน จำนวนประชากรในกลุ่มวัยเรียนระดับอุดมศึกษา อัตราค่าเล่าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเภทมหาวิทยาลัยจำกัดรับ ไม่มีอิทธิพลต่อจำนวนนักเรียนอุดมศึกษา ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจำนวนนักเรียนระดับอุดมศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเภทมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับและสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมากที่สุดคือ จำนวนผู้มีงานทำที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา รองลงมาได้แก่ จำนวนประชากรในกลุ่มวัยเรียนระดับอุดมศึกษา สำหรับรายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน และอัตราค่าเล่าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 2 ประเภท ไม่มีอิทธิพลต่อจำนวนนักเรียนระดับอุดมศึกษา

โสภณา สาราญและคณะ (2550) ศึกษาเรื่องทัศนคติและความต้องการศึกษาต่อในสายเกษตรกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับทัศนคติและความต้องการของนักเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลกต่อการศึกษาต่อในสายเกษตรกรรม รวมทั้งศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลกต่อการศึกษาต่อในสายเกษตรกรรม และเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของนักเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลกต่อการศึกษาต่อในสายเกษตรกรรม

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นไปตามโอกาสทางสถิติ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 400 คน และเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย เลขคณิต ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร โดยใช้ T-Test และใช้ One way ANOVA ตั้งค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า ส่วนมากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย มีอายุเฉลี่ย 16.47 ปี มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมากอาศัยอยู่กับบิดามารดา โดยที่สถานภาพสมรสของบิดามารดา คืออยู่ร่วมกันมากที่สุด ส่วนมากบิดามีอาชีพเกษตรกรกรรม มารดามีอาชีพเกษตรกรกรรม มีรายได้ในครัวเรือนต่ำกว่า 7,000 บาทต่อเดือน นักเรียนมีระดับความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อในสายเกษตรกรรมในระดับดีมาก ในภาพรวม นักเรียนมีความไม่แน่ใจในความเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดหรือความเชื่อเกี่ยวกับการศึกษาต่อในสายเกษตรกรรม แต่เมื่อจำแนกในด้านหลักสูตรนักเรียนมีความเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดหรือความเชื่อเกี่ยวกับการศึกษาต่อในสายเกษตรกรรมอยู่ในระดับดี เช่นเดียวกับในด้านสังคมและเศรษฐกิจ และด้านเกียรติยศ ชื่อเสียงของวิชาชีพ ปัจจัยเกี่ยวกับด้านความคาดหวังในการศึกษาต่อหลักสูตรและด้านเกียรติยศ ชื่อเสียงของวิชาชีพและมหาวิทยาลัย เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมากที่สุด โดยที่ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อน้อยที่สุดคือปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจของครอบครัว

พงษ์ศักดิ์ จิตรพันธ์ (2551) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนอาชีวศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนอาชีวศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 3 โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 3 ทั้งหมด 42 โรงเรียน จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิงอายุ 18 ปี สาขาวิชาที่เรียน คือ สาขาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ผู้ปกครองนักเรียนมีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองไม่เกิน 30,000 บาท และอาชีพของผู้ปกครองคือ ค้าขาย สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนอาชีวศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 3 ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับความสำคัญมากและปัจจัยที่ให้ความสำคัญมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพ ในเรื่องของการมีอาคารสถานที่ และ

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ครบครัน จัดบริเวณโรงเรียนสะอาดร่มรื่นรม ปลอดภัยรองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล คือผู้สอนของโรงเรียนมีวุฒิการศึกษาตรงตามสาขาที่เปิดสอนจำนวนมากและสำหรับปัจจัยที่ทำให้ความสำคัญน้อยที่สุดคือ การส่งเสริมการตลาด สำหรับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมคือ ควรมียกย่องเพื่อการศึกษาแบบให้เปล่า มีค่าใช้จ่ายระหว่างการศึกษาไม่สูงมากนัก และมีการสนับสนุนค่าวัสดุฝึกในการศึกษา

ตุมิตรา คล้างาม (2552) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยดังคุณ ปัจจัยผลักดันและปัจจัยสนับสนุนกับการตัดสินใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 และเพื่อสร้างสมการทำนายการตัดสินใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 วิธีวิจัยประกอบด้วย การศึกษาเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 400 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi stage random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพคือ การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณคือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple regression) ใช้เทคนิควิธีการคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์โดยวิธี Enter เพื่อดูตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ แล้วจึงนำตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติไปสร้างสมการพยากรณ์การตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียน โดยวิธี Stepwise

ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ปัจจัยดังคุณ ด้านเป้าหมาย ความเชื่อ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเคยชิน ปัจจัยผลักดัน ด้านความคาดหวัง พันธะสัญญา และแรงเสริม ปัจจัยสนับสนุน ด้านโอกาส ความสามารถ และการสนับสนุน ส่วนปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ปัจจัยด้านเป้าหมาย ปัจจัยด้านความคาดหวัง ปัจจัยด้านความสามารถและปัจจัยด้านการสนับสนุน และตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์การตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงเสริม โดยมีประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 60.5 ($R^2 = .605$)

สรุป

1. ในงานศึกษาด้านอุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะใช้ทฤษฎีอุปสงค์ ส่วนด้านวรรณกรรมจะใช้งานศึกษาของ กําธร ธรรมพิทักษ์ (2541) ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดพะเยา ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดพะเยา คือค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการศึกษา และงานศึกษาของจุฬารัตน์ ปิ่นทำนุก (2545) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาภาษาอังกฤษในโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษเอกชนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอุปสงค์ต่อการศึกษาภาษาอังกฤษในโรงเรียนภาษาอังกฤษเอกชน ได้แก่ ปัจจัยอายุ รายได้ ค่าเล่าเรียน อาชีพ ระยะเวลาเรียนต่อหลักสูตร และเวลาที่ใช้ในการเดินทางจากบ้านไปสถานศึกษา

จากงานศึกษาข้างต้นจึงได้สมการอุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังนี้

$$Q = f(\text{EXP, INC, SEX, DIST, TIME})$$

โดยกำหนดให้

Q	=	ปริมาณผู้เรียนสาขาเกษตรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
EXP	=	ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน
INC	=	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว
SEX	=	เพศ
DIST	=	ระยะทางจากที่บ้านถึงสถานศึกษา
TIME	=	ระยะเวลาเดินทางจากที่บ้านถึงสถานศึกษา

2. ในงานศึกษาด้านปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการศึกษาเลือกเรียนสาขาเกษตร จะใช้ทฤษฎีว่าด้วยพฤติกรรมผู้บริโภค ส่วนด้านวรรณกรรมจะใช้งานศึกษาของมัลลิกา พิณสุวรรณ (2534) ในการศึกษาเรื่องความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตร ปวช.เกษตรกรรม ของนักเรียนชั้น ม.3 ในจังหวัดกระบี่ งานศึกษาของพิพิธน์ สิทธิศักดิ์ (2536) ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและไม่เลือกศึกษาต่อหลักสูตร ปวช. เกษตรกรรมของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดพิจิตร งานศึกษาของกําธร ธรรมพิทักษ์ (2541) ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ

ต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดพะเยา และงานศึกษาของเบญจมาศ เหมือนสุทธีวงศ์ (2547) ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาใน สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจของนักศึกษาระดับ ปวส. ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในเขตอำเภอ เมือง จ.เชียงใหม่

ทำให้สามารถกำหนดปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการศึกษาเลือกเรียนสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดังนี้

- ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพ ทางด้านเกษตรกรรม มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม มีสภาพ ร่างกายและสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม

- ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ ครอบครัวให้การสนับสนุน (รับช่วงกิจการ/ธุรกิจ ของครอบครัว) รุ่นพี่ (ศิษย์เก่าของวิทยาลัย) ชักชวนหรือแนะนำให้เข้าเรียน โอกาสที่จะได้งานทำ เมื่อสำเร็จการศึกษา การแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษา ได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม และมี หน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา

- ปัจจัยด้านจิตวิทยา ได้แก่ ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน ความเหมาะสมของสถานที่เรียน ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวก

- ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ได้แก่ ในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้าน เกษตรกรรม และชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา สามารถสร้างกรอบแนวคิดในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดังภาพที่ 2.3

1. ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตร

ตัวแปรอิสระ

- ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน
- รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว
- เพศ
- ระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษา
- ระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษา

ตัวแปรตาม

ปริมาณผู้เรียนสาขา
เกษตร

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร

- ปัจจัยส่วนบุคคล
- ปัจจัยด้านสังคม
- ปัจจัยด้านจิตวิทยา
- ปัจจัยด้านวัฒนธรรม

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาสาขาเกษตร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียน นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาเกษตรกรรม ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 44 แห่ง มีนักเรียน นักศึกษาในปีการศึกษา พ.ศ. 2554 รวมทั้งสิ้น 25,803 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างโดยแนวทางการสุ่มตัวอย่างแบบทราบค่าความน่าจะเป็น ซึ่งเป็นการเลือกโดยที่สมาชิกทุกหน่วยมีโอกาสได้รับเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างเท่า ๆ กัน คือ วิธีการสุ่มเลือกสิ่งตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของ Yamane (1967 : 886-887) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนประชากร

e คือ ความผิดพลาดหรือความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ ในที่นี้กำหนดให้เท่ากับ 0.05

จะได้

$$n = \frac{25,803}{1 + (25,803)(0.05)^2}$$
$$= 394 \text{ ตัวอย่าง}$$

เนื่องจากจำนวนนักเรียน นักศึกษาในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแต่ละแห่งใกล้เคียงกัน ในการเก็บข้อมูลจึงได้ทำการส่งแบบสอบถามให้กับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 44 แห่ง แห่งละ 9 ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 396 ตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามและทดสอบเครื่องมือดังนี้

2.1.1 ศึกษาจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 สร้างแบบสอบถามให้ข้อคำถามครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งมีอยู่ 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียน

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ต่อการศึกษาเกษตรในสถานศึกษาที่กำลังศึกษา

2.1.3 ทำแบบสอบถามเป็นฉบับร่าง

2.1.4 นำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขปรับปรุง

2.1.5 นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม ดังนี้

การวิเคราะห์แบบสอบถามดำเนินการโดยมีการวัดความคงเส้นคงวาภายใน (Measure of Internal Consistency) ด้วยวิธี Alpha Coefficient หรือ Cronbach ซึ่งใช้สำหรับแบบสอบถามความคิดเห็นวัดเจตคติ โดยนำแบบสอบถามที่ทดลองทำการสอบถาม จำนวน 30 ชุด ซึ่งผลของค่า Alpha Coefficient มีดังนี้

RELIABILITY ANALYSIS – SCALE (ALPHA)

N of Cases = 30 N of Items = 18

Alpha = .7027 Standardized item alpha = .7406

จากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) .7027 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงสามารถนำไปใช้สำรวจและเก็บข้อมูลได้เป็นอย่างดีพอสมควร

2.1.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงขั้นสุดท้ายแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) โดยใช้แบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษา โดยการเก็บและรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

3.1.1 ทำหนังสือชี้แจงและขออนุญาต พร้อมส่งแบบสอบถามไปยังวิทยาลัย เกษตรและเทคโนโลยี ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ และส่งกลับมายังผู้ศึกษาใช้เวลาประมาณ 1 เดือน

3.1.2 ติดตามแบบสอบถามทางโทรศัพท์สำหรับสถานศึกษาที่ยังไม่ได้ส่ง แบบสอบถามกลับคืน

3.1.3 นำแบบสอบถามที่ได้และสมบูรณ์ทุกฉบับมาเรียบเรียงและจัดข้อมูล แยก ข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูล

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) โดยเก็บรวบรวมจากเอกสารทางวิชาการที่พิมพ์ เผยแพร่จากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลทางด้านสถิติที่ หน่วยงานราชการได้เก็บรวบรวมไว้ อาทิเช่น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

4.1 การศึกษาสภาพทั่วไปของผู้เรียนสาขาเกษตรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา โดยการหาสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจง ความถี่ แสดงผลเป็นค่าร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง อันได้แก่ เพศ หลักสูตร สาขาที่เรียน ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพต่อเดือน ผลกระทบของค่าใช้จ่ายในการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ผู้จ่าย ค่าใช้จ่ายในการเรียน ภูมิลำเนาของผู้เรียน ระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษา และระยะเวลา เดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษา

4.2 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของการศึกษาสาขาเกษตรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้แก่ เพศ ค่าใช้จ่ายในการเรียน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ระยะทางจากที่บ้านถึงสถานศึกษา ระยะเวลาจากที่บ้านถึงสถานศึกษา โดยจะใช้การศึกษาแบบจำลองทางเศรษฐมิติโดยใช้วิธีเชิงปริมาณวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) แบบ Binary Logistic เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ของการศึกษาอาชีวเกษตร

การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) มีเป้าหมายเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (X) กับตัวแปรตาม (Y) โดยตัวแปรตามจะเป็นตัวแปรทวิ (Binary Variable) ที่มีเพียง 2 ค่า โดยทั่วไปจะกำหนดตัวแปรตาม (Y) เป็นตัวแปรหุ่นคือมีค่าเป็น 0 และ 1 กำหนดความน่าจะเป็นที่จะเกิด Y (Y=1) เท่ากับ Q หรือ $P(Y=1) = Q$ และความน่าจะเป็นที่จะไม่เกิด (Y=0) เท่ากับ $1-Q$ หรือ $P(Y=0) = 1-Q$ ซึ่งค่าคาดหวังของ Y หรือ $E(Y) = Q$ ซึ่งมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$E(Y) = Q = \frac{\exp(\beta_0 + \beta_1 X_1)}{1 + \exp(\beta_0 + \beta_1 X_1)}$$

สมการถดถอยแบบโลจิสติกสามารถเขียนเป็นรูปแบบถดถอยเชิงเส้นตรงได้ดังนี้

$$Q^* = (\beta_0 + \beta_1 X)$$

$$\text{เมื่อ } Q^* = \ln \left[\frac{Q}{1-Q} \right]$$

เรียกรูปแบบใหม่ว่า log-odds ซึ่ง $\left[\frac{Q}{1-Q} \right]$ เป็น odds ของเหตุการณ์ $Y=1$

$$\text{หรือ } \left[\frac{Q}{1-Q} \right] = \frac{P(Y=1)}{P(Y=0)}$$

รูปแบบการถดถอยโลจิสติกเป็นรูปแบบการถดถอยไม่เป็นเชิงเส้นแต่แปลงเป็นการถดถอยเชิงเส้นตรงได้ การประมาณค่าพารามิเตอร์ทำได้ทั้งวิธีกำลังสองน้อยที่สุดและวิธีความน่าจะเป็นสูงสุด ดังนี้

1. วิธีกำลังสองน้อยที่สุด จากรูปแบบ log-odds $Q^* = \beta_0 + \beta_1 X$ การประมาณค่า β_0 และ β_1 ด้วย b_0 และ b_1 ตามลำดับ ได้สมการถดถอย $Q^* = b_0 + b_1 X$ เขียนเป็นสมการ $Q = \frac{\exp(b_0 + b_1 X)}{1 + \exp(b_0 + b_1 X)}$ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b_1) เป็นอัตราการเพิ่มหรือลด

ของ log - odds เมื่อ X มีค่าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ส่วน e^{b_1} เป็นค่าประมาณของ odds ratio $\frac{Q_{x+1}/(1-Q_{x+1})}{Q_x/(1-Q_x)}$ ซึ่ง $Q_x = P(Y=1)$ และ $e^{b_1} - 1$ เป็นค่าประมาณของเปอร์เซ็นต์การเพิ่มขึ้นหรือ

ลดลงของ odds หรือ $\frac{P(Y=1)}{P(Y=0)}$ ทุกหน่วยของ X

2. **วิธีภาวะน่าจะเป็นสูงสุด** เป็นวิธีการประมาณค่าพารามิเตอร์จากรูปแบบการถดถอยไม่เชิงเส้นตรง ซึ่งจะมีโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติช่วยคำนวณ

การทดสอบว่ารูปแบบสมการถดถอยแบบโลจิสติกที่กำหนดเหมาะสมหรือไม่ กำหนด H_0 : รูปแบบเหมาะสม กับ H_1 : รูปแบบไม่เหมาะสม ใช้ตัวทดสอบสถิติ $G^2 = -2\log A$ ซึ่ง A เป็นสัดส่วนของภาวะความน่าจะเป็น กรณีตัวอย่างขนาดใหญ่ G^2 มีการแจกแจงประมาณแบบ χ^2 ที่องศาแห่งความอิสระเท่ากับจำนวนตัวแปรอิสระ สำหรับการทดสอบ $H_0 : \beta_i = 0$ กับ $H_1 : \beta_i \neq 0$ ใช้ตัวทดสอบสถิติ Wald $\chi^2 = (\beta_j/SE\beta_j)^2$ ซึ่ง Wald χ^2 มีการแจกแจงประมาณแบบ χ^2 ที่องศาแห่งความเป็นอิสระเท่ากับ 1

กรณีตัวแปรอิสระ k ตัวแปรกำหนดรูปแบบการถดถอยแบบโลจิสติก

$$E(Y) = Q = \frac{\exp(\beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_k X_k)}{1 + \exp(\beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_k X_k)}$$

ตัวแปรตาม (Q)

คือ อุปสงค์ต่อการศึกษาสาขาเกษตร (เมื่อเรียนสาขาเกษตร = 1, เมื่อเรียนสาขาอื่น = 0)

ตัวแปรอิสระ

1. ค่าใช้จ่ายในการเรียน (EXP) คือ ค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนจ่ายเพื่อใช้ในการเรียนต่อ

ภาคเรียน (บาท)	โดย	น้อยกว่า 500 บาท	=	1
		501 – 1,000 บาท	=	2
		1,001 – 1,500 บาท	=	3
		1,501 – 2,000 บาท	=	4
		2,001 – 2,500 บาท	=	5
		มากกว่า 2,500 บาท	=	6

2. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว (INC) คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวผู้เรียน (บาท)

โดย	น้อยกว่า 5,000 บาท	=	1
	5,001 – 10,000 บาท	=	2
	10,001 – 20,000 บาท	=	3
	20,001 – 30,000 บาท	=	4
	มากกว่า 30,000 บาท	=	5

3. เพศ (SEX) คือ เพศของผู้เรียน มีลักษณะเป็นตัวแปรหุ่น

โดย	เพศชาย	=	1
	เพศหญิง	=	0

4. ระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษา (DIST) คือ ระยะทางที่นักศึกษาใช้เดินทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษา (กิโลเมตร)

โดย	น้อยกว่า 10 กิโลเมตร	=	1
	10 – 50 กิโลเมตร	=	2
	51 – 100 กิโลเมตร	=	3
	มากกว่า 100 กิโลเมตร	=	4

5. ระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษา (TIME) คือ ระยะเวลาที่นักศึกษาใช้เดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษา (นาที)

โดย	น้อยกว่า 30 นาที	=	1
	30 นาที - 1 ชั่วโมง	=	2
	มากกว่า 1 – 2 ชั่วโมง	=	3
	มากกว่า 2 ชั่วโมง	=	4

เมื่อนำปัจจัยต่าง ๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มาทำการประมวลผลในโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS จะได้สมการแบบจำลอง ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังนี้

$$E(Y) = Q = \frac{\exp(\beta_0 + \beta_1 \text{EXP} + \beta_2 \text{INC} + \beta_3 \text{SEX} + \beta_4 \text{DIST} + \beta_5 \text{TIME})}{1 + \exp(\beta_0 + \beta_1 \text{EXP} + \beta_2 \text{INC} + \beta_3 \text{SEX} + \beta_4 \text{DIST} + \beta_5 \text{TIME})}$$

สามารถเขียนเป็นรูปแบบถดถอยเชิงเส้นตรงได้ดังนี้

$$Q^* = \ln \left[\frac{Q}{1-Q} \right] = (\beta_0 + \beta_1 \text{EXP} + \beta_2 \text{INC} + \beta_3 \text{SEX} + \beta_4 \text{DIST} + \beta_5 \text{TIME})$$

4.3 การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา โดยแสดงในรูปแบบ การแจกแจงความถี่ ระดับคะแนนเฉลี่ยโดยการนำเอาข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้ มาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้เรียน โดยวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านจิตวิทยา และปัจจัยด้านวัฒนธรรมที่ผู้เรียนให้ระดับความสำคัญ 5 ระดับ

โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกความสำคัญลำดับ 1 แสดงว่าให้ความสำคัญน้อยที่สุด เลือกความสำคัญลำดับ 2 แสดงว่าให้ความสำคัญน้อย เลือกความสำคัญลำดับ 3 แสดงว่าให้ความสำคัญปานกลาง เลือกความสำคัญลำดับ 4 แสดงว่าให้ความสำคัญมาก และเลือกความสำคัญลำดับ 5 แสดงว่าให้ความสำคัญมากที่สุด

จากนั้นนำความถี่ที่ได้มาถ่วงน้ำหนักโดยคูณกับคะแนนที่ได้ โดยปัจจัยที่ถูกเลือกที่ช่องหมายเลข 1 ก็จะถ่วงน้ำหนักที่ 1 คะแนน และปัจจัยที่ถูกเลือกหมายเลข 2 3 4 5 ก็จะถ่วงน้ำหนักที่ 2 3 4 5 คะแนน ตามลำดับ จากนั้นจึงนำมาคำนวณหาระดับคะแนนเฉลี่ยเพื่อหาปัจจัยที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด

เกณฑ์การประเมินจากผลทางสถิติ กำหนดช่วงระดับชั้นเกณฑ์การประเมิน โดยมีแนวทางในการคำนวณ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2545)

$$\text{ช่วงระดับชั้นเกณฑ์การประเมิน} = \frac{\text{ค่าคะแนนสูงสุด} - \text{ค่าคะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นระดับคะแนน}}$$

$$\begin{aligned} \text{ช่วงระดับชั้นเกณฑ์การประเมิน} &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ทั้งนี้ มีเกณฑ์การประเมิน ไว้ดังนี้

ระดับมากที่สุด	=	4.21 - 5.00
ระดับมาก	=	3.41 - 4.20
ระดับปานกลาง	=	2.61 - 3.40
ระดับน้อย	=	1.81 - 2.60
ระดับน้อยที่สุด	=	1.00 - 1.80

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. สภาพทั่วไปของนักศึกษาที่เลือกศึกษาสาขาเกษตร ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของนักศึกษาที่ศึกษาสาขาเกษตร ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาที่เลือกศึกษาสาขาเกษตรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของการศึกษาสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาที่เลือกศึกษาสาขาเกษตร ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในการศึกษาสภาพทั่วไป ของนักศึกษาที่เลือกศึกษาสาขาเกษตร ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 44 แห่ง มีนักเรียน นักศึกษา รวมทั้งสิ้น 25,803 คน

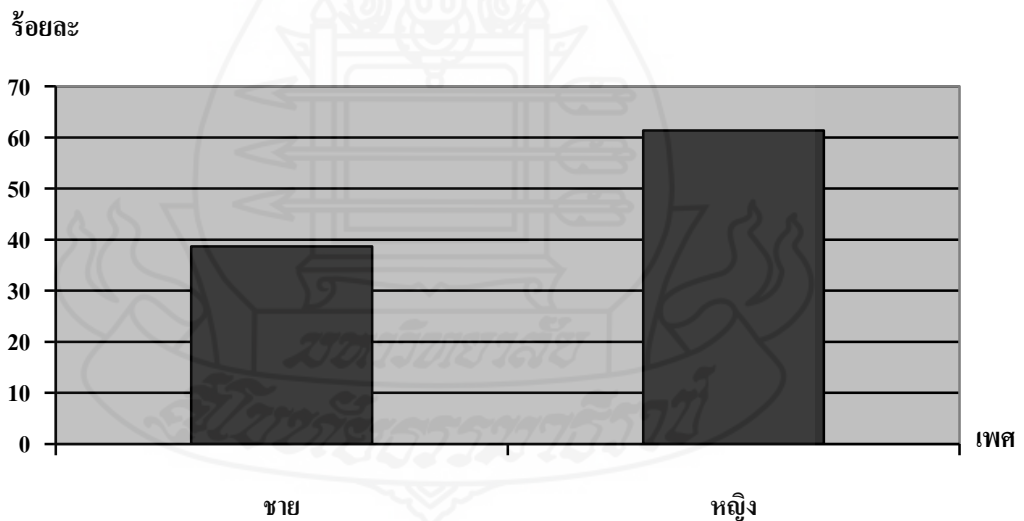
กลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 ตัวอย่าง ได้รับแบบสอบถามตอบกลับมา 396 ตัวอย่าง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 100 โดยผลการศึกษาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สรุปได้ดังนี้

1. เพศ

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายจำนวน 153 คน เพศหญิงจำนวน 243 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.64 และร้อยละ 61.36 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.1 และภาพที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	153	38.64
หญิง	243	61.36
รวม	396	100.00

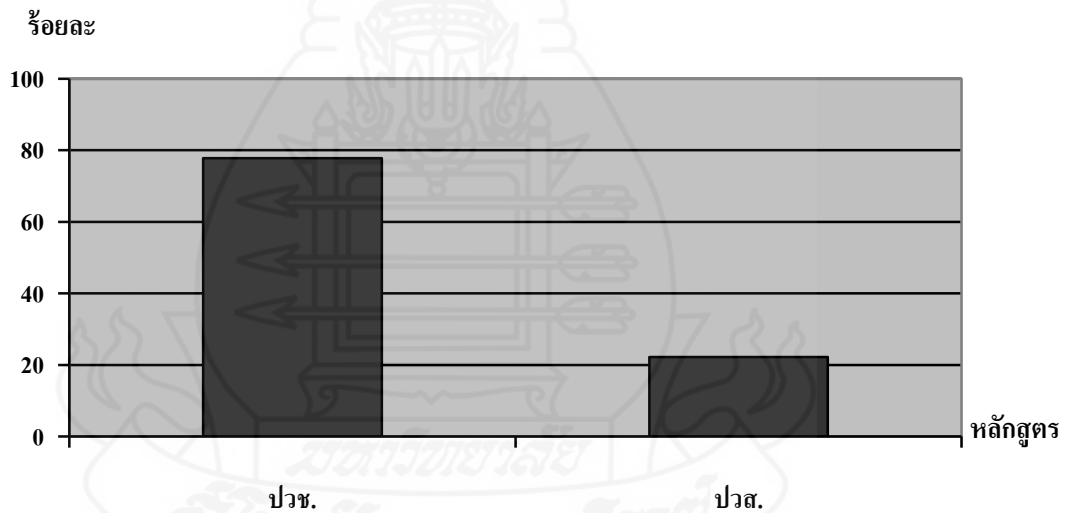
ภาพที่ 4.1 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

2. หลักสูตรที่เรียน

กลุ่มตัวอย่าง เรียนในหลักสูตร ปวช. จำนวน 308 คน หลักสูตร ปวส. จำนวน 88 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77.78 และร้อยละ 22.22 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหลักสูตรที่เรียน

หลักสูตรที่เรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปวช.	308	77.78
ปวส.	88	22.22
อื่น ๆ	-	-
รวม	396	100.00

ภาพที่ 4.2 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหลักสูตรที่เรียน

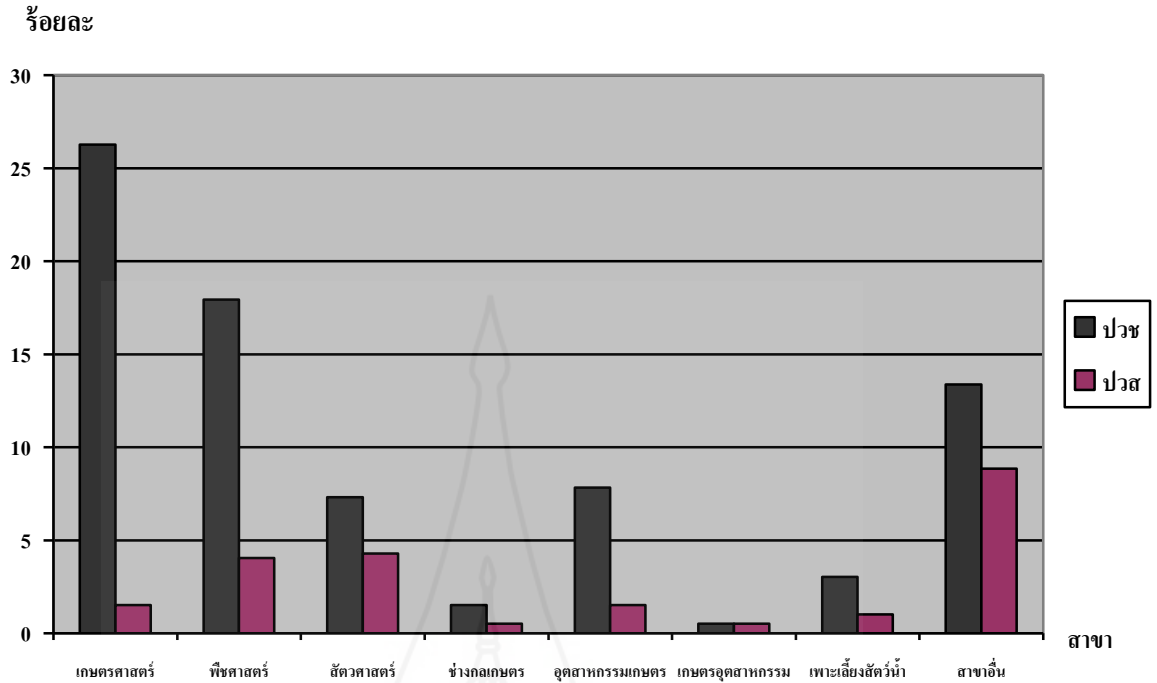
3. สาขาวิชาที่เรียน

ในหลักสูตร ปวช. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เรียนในสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 26.26 รองลงมาคือสาขาวิชาพืชศาสตร์ สาขาวิชาอื่น สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร สาขาวิชาสัตวศาสตร์ สาขาวิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สาขาวิชาช่างกลเกษตร และสาขาวิชาเกษตรอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 17.93 13.38 7.83 7.32 3.03 1.52 และ 0.51 ตามลำดับ

ในหลักสูตร ปวส. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เรียนในสาขาวิชาอื่น คิดเป็นร้อยละ 8.84 รองลงมาคือสาขาวิชาสัตวศาสตร์ สาขาวิชาพืชศาสตร์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร สาขาวิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สาขาวิชาช่างกลเกษตร และสาขาวิชาเกษตรอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 4.29 4.04 1.51 และ 0.51 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.3 และภาพที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน

สาขาวิชาที่เรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หลักสูตร ปวช.	308	77.78
เกษตรศาสตร์	104	26.26
พืชศาสตร์	71	17.93
สัตวศาสตร์	29	7.32
ช่างกลเกษตร	6	1.52
อุตสาหกรรมเกษตร	31	7.83
เกษตรอุตสาหกรรม	2	0.51
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	12	3.03
อื่น ๆ	53	13.38
หลักสูตร ปวส.	88	22.22
เกษตรศาสตร์	6	1.51
พืชศาสตร์	16	4.04
สัตวศาสตร์	17	4.29
ช่างกลเกษตร	2	0.51
อุตสาหกรรมเกษตร	6	1.51
เกษตรอุตสาหกรรม	2	0.51
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	4	1.01
อื่น ๆ	35	8.84
รวม	396	100.00

ภาพที่ 4.3 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน

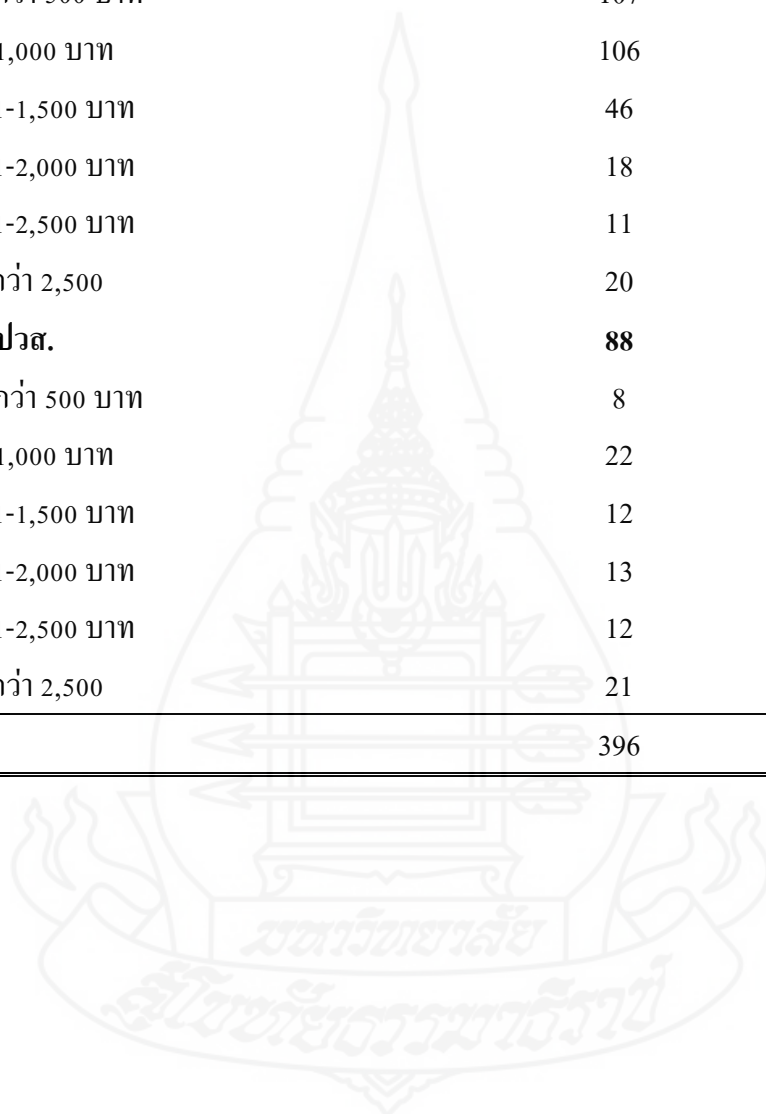
4. ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียนแยกตามหลักสูตร

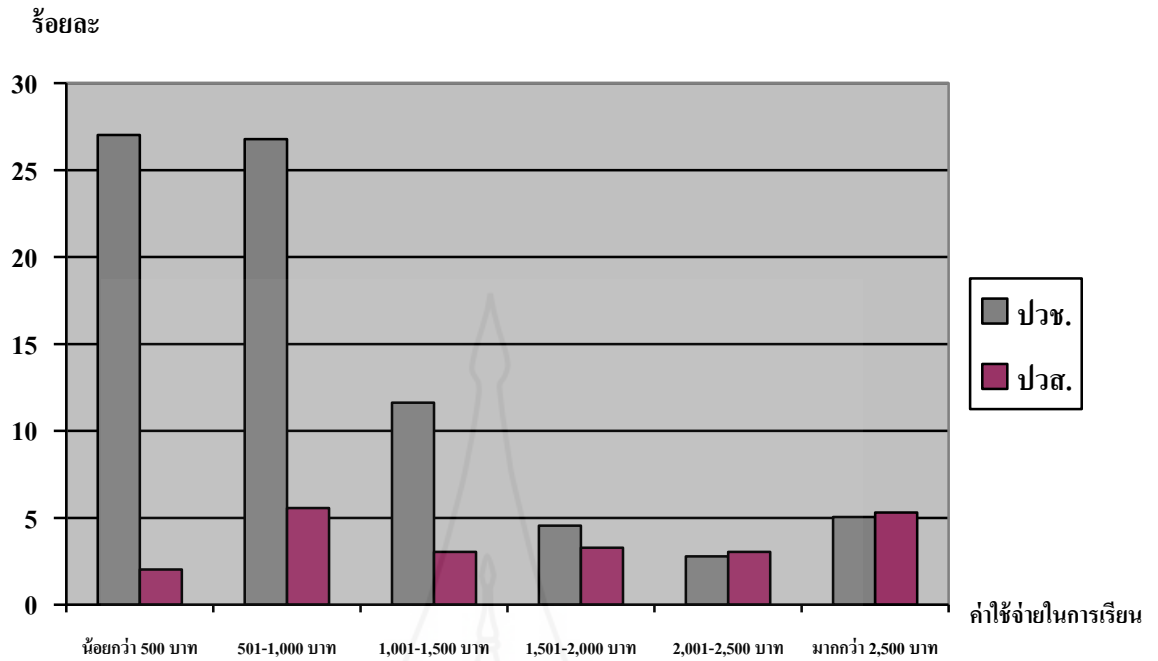
ในหลักสูตร ปวช. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียนน้อยกว่า 500 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.02 รองลงมาคือ 501-1,000 บาท 1,001-1,500 บาท มากกว่า 2,500 บาท 1,501-2,000 บาท และ 2,001-2,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.77 11.62 5.05 4.54 และ 2.78 ตามลำดับ

ในหลักสูตร ปวส. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียนเท่ากับ 501-1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.56 รองลงมาคือ มากกว่า 2,500 บาท 1,501-2,000 บาท 1,001-1,500 บาท 2,001-2,500 บาท และน้อยกว่า 500 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.30 3.28 3.03 และ 2.02 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.4 และภาพที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียนแยกตามหลักสูตร

ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หลักสูตร ปวช.	308	77.78
น้อยกว่า 500 บาท	107	27.02
501-1,000 บาท	106	26.77
1,001-1,500 บาท	46	11.62
1,501-2,000 บาท	18	4.54
2,001-2,500 บาท	11	2.78
มากกว่า 2,500	20	5.05
หลักสูตร ปวส.	88	22.22
น้อยกว่า 500 บาท	8	2.02
501-1,000 บาท	22	5.56
1,001-1,500 บาท	12	3.03
1,501-2,000 บาท	13	3.28
2,001-2,500 บาท	12	3.03
มากกว่า 2,500	21	5.30
รวม	396	100.00

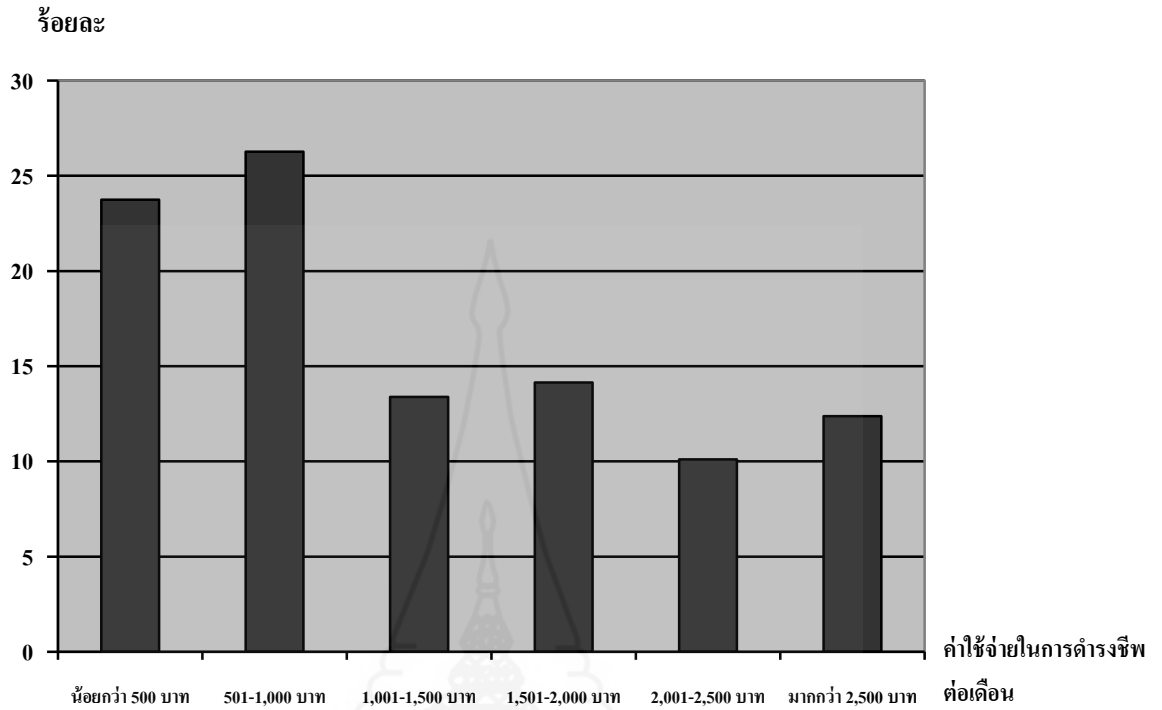
ภาพที่ 4.4 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียนแยกตาม
หลักสูตร

5. ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพต่อเดือน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพต่อเดือนเท่ากับ 501-1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.26 รองลงมาคือ น้อยกว่า 500 บาท 1,501-2,000 บาท 1,001-1,500 บาท มากกว่า 2,500 บาท และ 2,001-2,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.71 14.14 13.39 12.37 และ 10.10 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.5 และภาพที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพต่อเดือน

ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 500 บาท	94	23.74
501-1,000 บาท	104	26.26
1,001-1,500 บาท	53	13.39
1,501-2,000 บาท	56	14.14
2,001-2,500 บาท	40	10.10
มากกว่า 2,500 บาท	49	12.37
รวม	396	100.00

ภาพที่ 4.5 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพต่อเดือน

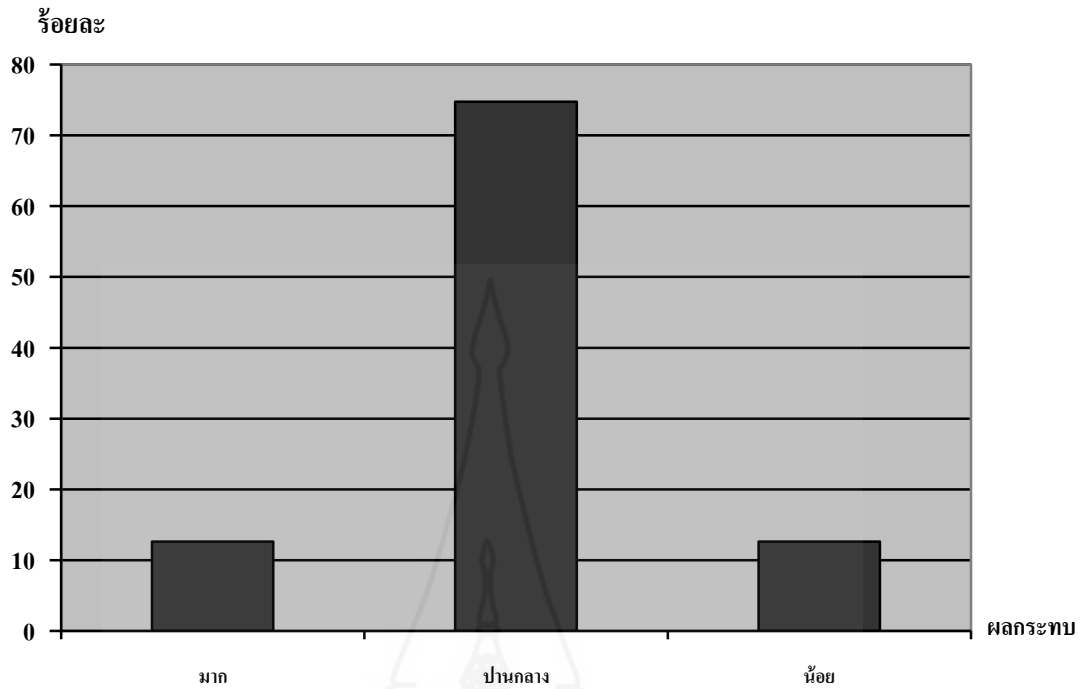
6. ระดับผลกระทบของค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อผู้เรียน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่าใช้จ่ายในการเรียนมีผลกระทบต่อผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 74.74 รองลงมาคือ มีผลกระทบมาก และมีผลกระทบน้อยเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 12.63 ดังตารางที่ 4.6 และภาพที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลกระทบของค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อผู้เรียน

ผลกระทบของค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อผู้เรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มาก	50	12.63
ปานกลาง	296	74.74
น้อย	50	12.63
รวม	396	100.00

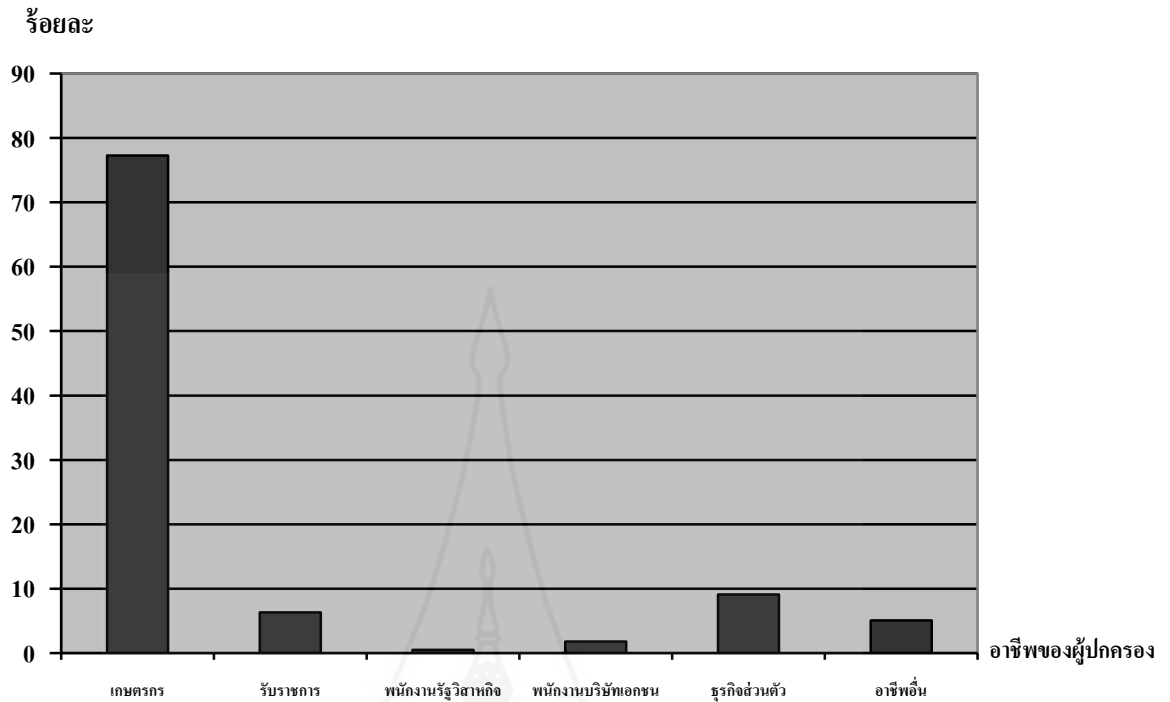
ภาพที่ 4.6 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามผลกระทบของค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อผู้เรียน

7. อาชีพของผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีอาชีพเป็นเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 77.27 รองลงมาคือ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย รับราชการ อาชีพอื่น พนักงานบริษัทเอกชน และพนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 9.09 6.31 5.05 1.77 และ 0.51 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.7 และภาพที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

อาชีพของผู้ปกครอง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกร	306	77.27
รับราชการ	25	6.31
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2	0.51
พนักงานบริษัทเอกชน	7	1.77
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	36	9.09
อื่นๆ	20	5.05
รวม	396	100.00

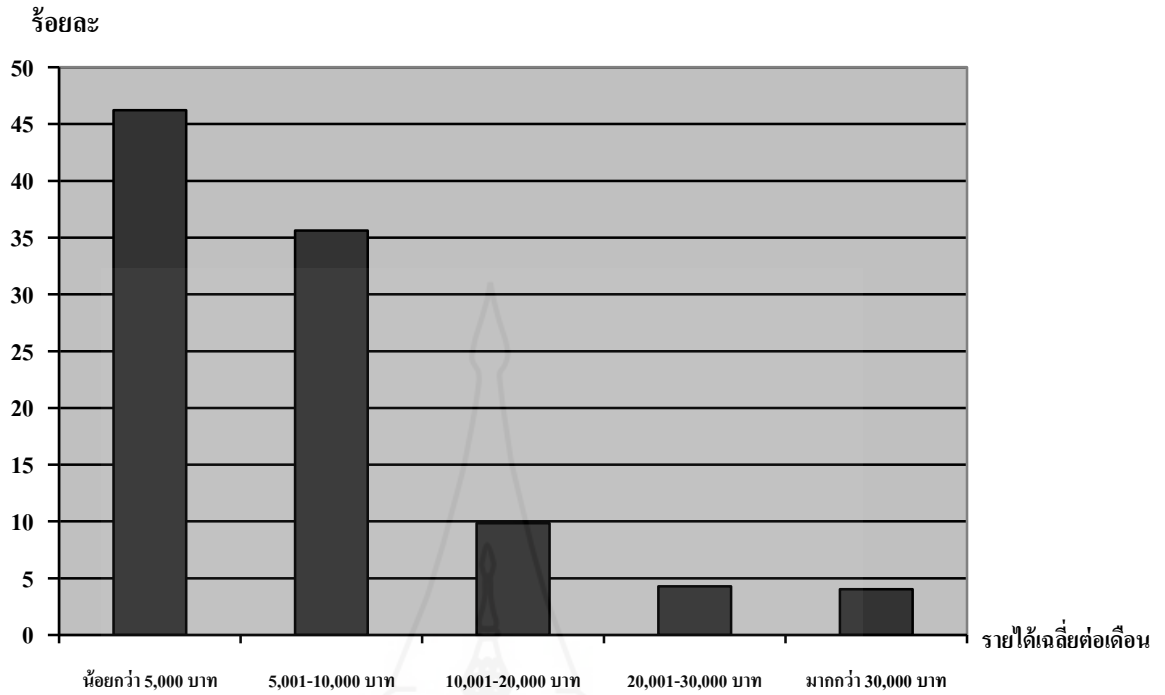
ภาพที่ 4.7 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

8. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว น้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 46.21 รองลงมาคือ 5,001-10,000 บาท 10,001-20,000 บาท 20,001-30,000 บาท และ มากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.61 9.85 4.29 และ 4.04 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.8 และภาพที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,000 บาท	183	46.21
5,001-10,000 บาท	141	35.61
10,001-20,000 บาท	39	9.85
20,001-30,000 บาท	17	4.29
มากกว่า 30,000 บาท	16	4.04
รวม	396	100.00

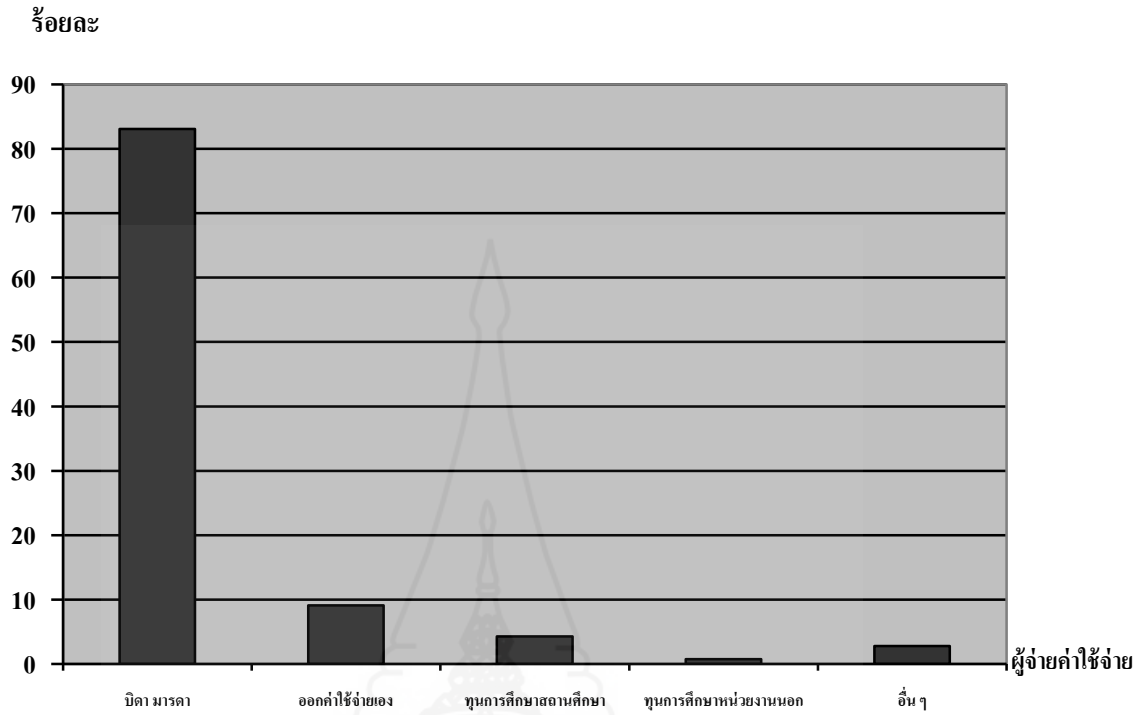
ภาพที่ 4.8 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

9. ผู้จ่ายค่าใช้จ่ายในการเรียน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ บิดามารดาหรือผู้ปกครองเป็นผู้จ่ายค่าใช้จ่ายในการเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.08 รองลงมาคือ ออกค่าใช้จ่ายด้วยตนเอง ทุนการศึกษาจากสถานศึกษา อื่น ๆ และ ทุนการศึกษาจากหน่วยงานภายนอก คิดเป็นร้อยละ 9.09 4.29 2.78 และ 0.76 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.9 และภาพที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามผู้จ่ายค่าใช้จ่ายในการเรียน

ผู้จ่ายค่าใช้จ่ายในการเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บิดา มารดา ผู้ปกครอง	329	83.08
ออกค่าใช้จ่ายด้วยตนเอง	36	9.09
ทุนการศึกษาจากสถานศึกษา	17	4.29
ทุนการศึกษาจากหน่วยงานภายนอก	3	0.76
อื่น ๆ	11	2.78
รวม	396	100.00

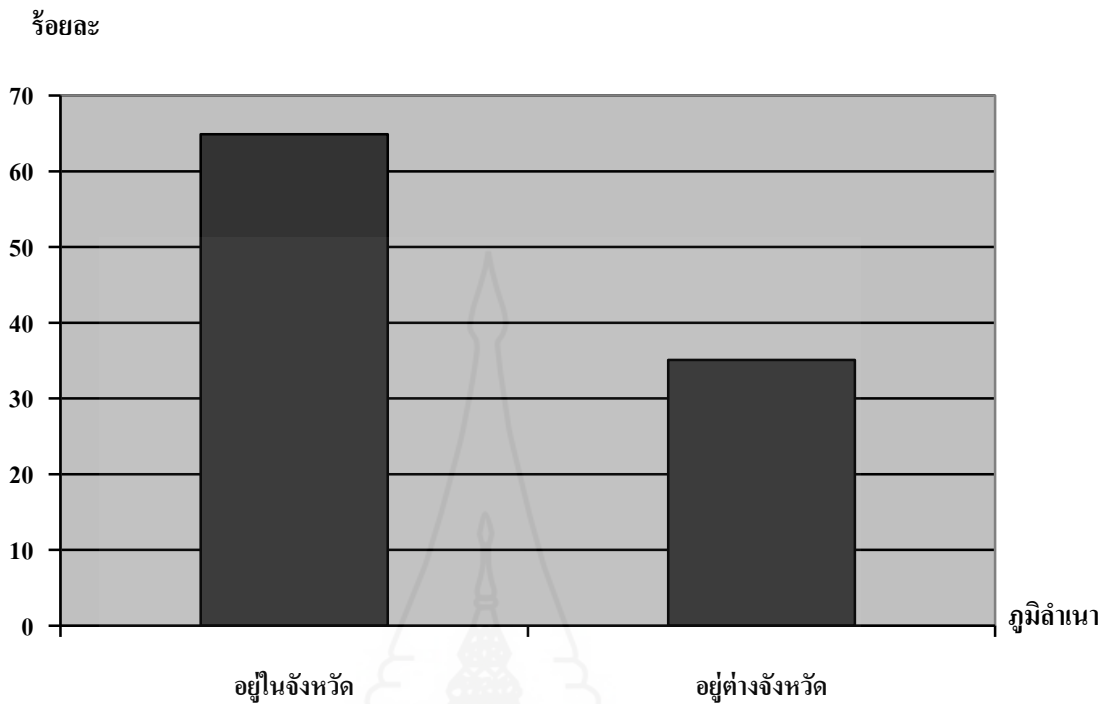
ภาพที่ 4.9 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามผู้จ่ายค่าใช้จ่ายในการเรียน

10. ภูมิฐานะของผู้เรียน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิฐานะอยู่ในจังหวัดเดียวกับสถานศึกษา จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 64.90 มีภูมิฐานะอยู่นอกจังหวัดกับสถานศึกษา จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 35.10 ดังตารางที่ 4.10 และภาพที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามภูมิฐานะของผู้เรียน

ภูมิฐานะของผู้เรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อยู่ในจังหวัดเดียวกับสถานศึกษา	257	64.90
อยู่นอกจังหวัดกับสถานศึกษา	139	35.10
รวม	396	100.00

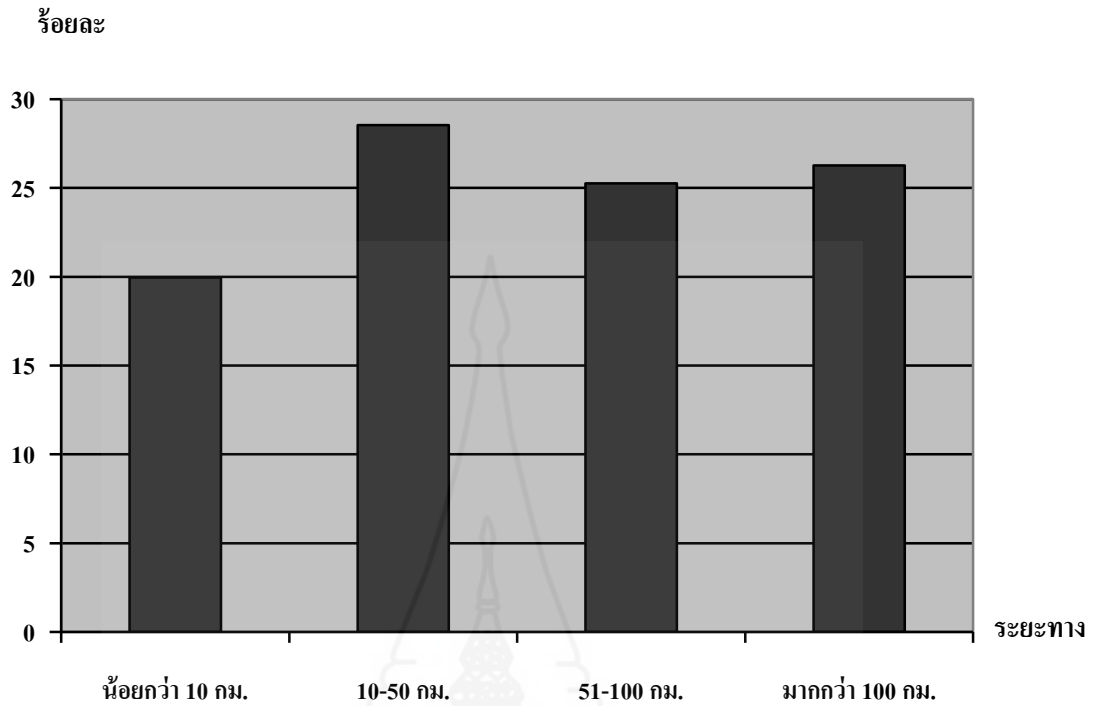
ภาพที่ 4.10 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิลำเนาของผู้เรียน

11. ระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบ้านอยู่ห่างจากสถานศึกษา 10-50 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 28.54 รองลงมาคือ มากกว่า 100 กิโลเมตร 51-100 กิโลเมตร และน้อยกว่า 10 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 26.26 25.25 และ 19.95 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.11 และภาพที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษา

ระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10 กิโลเมตร	79	19.95
10-50 กิโลเมตร	113	28.54
51-100 กิโลเมตร	100	25.25
มากกว่า 100 กิโลเมตร	104	26.26
รวม	396	100.00

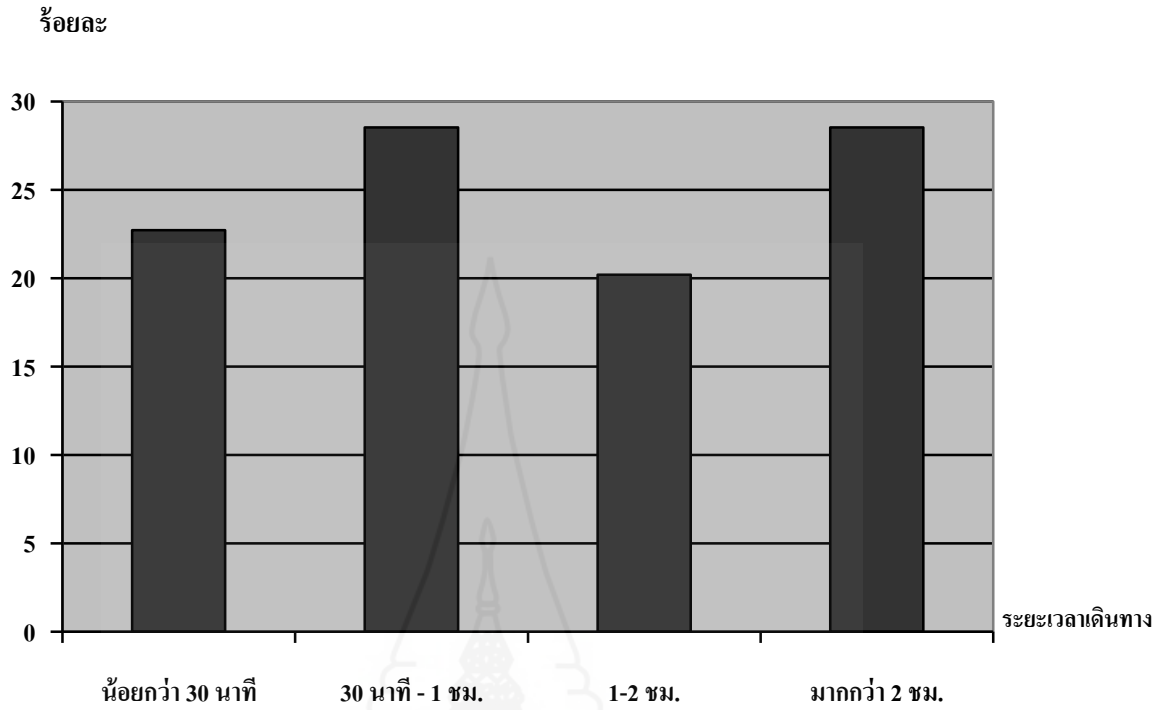
ภาพที่ 4.11 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษา

12. ระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษา

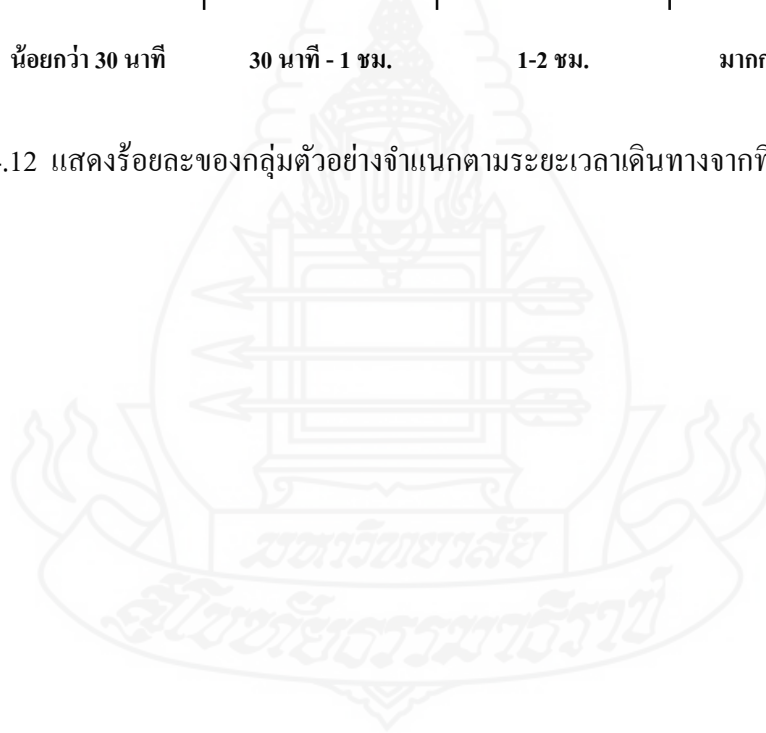
กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษา 30 นาที - 1 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 28.54 และมากกว่า 2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 28.54 รองลงมาคือ น้อยกว่า 30 นาที 1-2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 22.72 20.20 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.12 และภาพที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษา

ระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 นาที	90	22.72
30 นาที-1 ชั่วโมง	113	28.54
1-2 ชั่วโมง	80	20.20
มากกว่า 2 ชั่วโมง	113	28.54
รวม	396	100.00

ภาพที่ 4.12 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษา

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของการศึกษาสาขาเกษตรใน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามกรอบแนวคิดการวิจัยตัวแปรอิสระมี 5 ตัว ดังนั้นในการประมวลผลจึงใส่ตัวแปร 5 ตัว คือ ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว เพศ ระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษา และระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษา แต่ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ต่อการศึกษาสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 ตัวแปร คือ เพศ ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.13 และภาคผนวก จ

ตารางที่ 4.13 ค่าสถิติและสรุปผลปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ต่อการศึกษาสาขาเกษตร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	สัญลักษณ์	β	S.E.	Wald	Sig	Exp (β)
สัมประสิทธิ์คงที่	Constant	11.599	2.313	25.138	0.000**	108954.390
ค่าใช้จ่ายในการเรียน	EXP	-0.006	0.001	22.065	0.000**	0.994
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว	INC	-0.00033	0.000	21.444	0.000**	0.99967
เพศ	SEX	2.797	1.077	6.741	0.009**	16.398
ระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษา	DIST	0.007	0.017	0.167	0.683	1.007
ระยะเวลาจากที่พักถึงสถานศึกษา	TIME	0.033	0.019	3.108	0.078	1.033

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

Nagelkerke R square = 0.932

Cox & Snell R square = 0.609

จากผลการศึกษาในตารางที่ 4.13 สามารถเขียนแบบจำลองของอุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดังนี้

$$\text{Log} [Q / (1 - Q)] = 11.599 - 0.006 \text{ EXP}_i - 0.00033 \text{ INC}_i + 2.797 \text{ SEX}_i$$

จากแบบจำลองอุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรข้างต้น จะเห็นว่า ค่า Nagelkerke R square เท่ากับ 0.932 และ Cox & Snell R square เท่ากับ 0.609 ซึ่งแสดงว่าตัวแปรอิสระ เพศ (SEX) ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน (EXP) และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว (INC) มีความสัมพันธ์และสามารถอธิบายตัวแปรตาม (Q) ได้ในระดับหนึ่ง โดยตัวแปรอิสระทั้งหมด อันได้แก่ เพศ (SEX) ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน (EXP) และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว (INC) มีผลต่อโอกาสที่ผู้เรียนจะเลือกเรียนสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาร้อยละ 60.9 ส่วนอีกร้อยละ 39.1 มีผลมาจากสาเหตุอื่นนอกจากตัวแปรอิสระที่กำหนด

ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรสรุปได้ดังนี้

เพศ (SEX) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 2.797 และ Odds Ratio เท่ากับ 16.398 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 หมายถึง เมื่อผู้เรียนเพศหญิงเปลี่ยนผู้เรียนเป็นเพศชายจะทำให้ค่าของลอการิทึมของอัตราส่วนของโอกาสเปลี่ยนไป 2.797 หรือสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อผู้เรียนเปลี่ยนจากเพศหญิงเป็นเพศชายจะทำให้ Odds Ratio เพิ่มขึ้น 2.797 หรือโอกาสที่ผู้เรียนจะเรียนในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น โดยผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้

ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน (EXP) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.006 และค่า Odds Ratio เท่ากับ 0.994 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 หมายถึง เมื่อค่าเล่าเรียนเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ค่าลอการิทึมของอัตราส่วนของโอกาสลดลง 0.006 หรือสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียนเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ Odds Ratio ลดลง 0.006 หรือโอกาสที่ผู้เรียนจะเรียนสาขาเกษตรลดลง โดยผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว (INC) ผลการศึกษาพบว่า รายได้มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.00033 และค่า Odds Ratio เท่ากับ 0.99967 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 หมายถึง เมื่อระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ค่าลอการิทึมของอัตราส่วนของโอกาสลดลง 0.00033 หรือสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อรายได้เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ Odds Ratio ลดลง 0.00033 หรือโอกาสที่ผู้เรียนจะเรียนสาขาเกษตรลดลง โดยผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขา เกษตรของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อันได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านจิตวิทยา และปัจจัยด้านวัฒนธรรมนั้น จะพิจารณาจากการให้น้ำหนักความสำคัญของกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกความสำคัญลำดับ 1 แสดงว่าให้ความสำคัญน้อยที่สุด เลือกความสำคัญลำดับ 2 แสดงว่าให้ความสำคัญน้อย เลือกความสำคัญลำดับ 3 แสดงว่าให้ความสำคัญปานกลาง เลือกความสำคัญลำดับ 4 แสดงว่าให้ความสำคัญมาก และเลือกความสำคัญลำดับ 5 แสดงว่าให้ความสำคัญมากที่สุด

จากนั้นนำความถี่ที่ได้มาถ่วงน้ำหนักโดยคูณกับคะแนนที่ได้ โดยปัจจัยที่ถูกเลือกที่ช่องหมายเลข 1 ก็จะถ่วงน้ำหนักที่ 1 คะแนน และปัจจัยที่ถูกเลือกหมายเลข 2 3 4 5 ก็จะถ่วงน้ำหนักที่ 2 3 4 5 คะแนน ตามลำดับ จากนั้นจึงนำมาคำนวณหาระดับคะแนนเฉลี่ยเพื่อหาปัจจัยที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด โดยรายละเอียดในการศึกษามีดังนี้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอันดับที่ 1 คือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1086 ระดับความสำคัญ “มาก” รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านจิตวิทยา มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7719 ระดับความสำคัญ “มาก” ปัจจัยส่วนบุคคล มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7281 ระดับความสำคัญ “มาก” และปัจจัยด้านสังคม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4200 ระดับความสำคัญ “มาก” ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร

ลำดับ ที่	ปัจจัย	ระดับคะแนน เฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1.	ปัจจัยด้านวัฒนธรรม	4.1086	0.9290	มาก
2.	ปัจจัยด้านจิตวิทยา	3.7719	0.9614	มาก
3.	ปัจจัยส่วนบุคคล	3.7281	0.8809	มาก
4.	ปัจจัยด้านสังคม	3.4200	1.1525	มาก

1. ปัจจัยด้านวัฒนธรรม

กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านวัฒนธรรมในระดับ “มาก” ซึ่งมีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.1086 โดยปัจจัยด้านวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอันดับที่ 1 คือ คนในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.2121 รองลงมาได้แก่ คนในชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.0051 ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร

ลำดับที่	ปัจจัยด้านวัฒนธรรม	ระดับคะแนนเฉลี่ย	S.D.	ระดับความสำคัญ
1.	ชุมชนของท่านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม	4.2121	0.9031	มากที่สุด
2.	ชุมชนของท่านมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม	4.0051	0.9440	มาก
	รวมคะแนนเฉลี่ย	4.1086	0.9290	มาก

ที่มา : สํารวจจากกลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เดือน มกราคม – มีนาคม 2555

2. ปัจจัยด้านจิตวิทยา

กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านจิตวิทยาในระดับ “มาก” ซึ่งมีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.7719 โดยปัจจัยด้านจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอันดับที่ 1 คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.1111 รองลงมาได้แก่ ความเหมาะสมของสถานที่เรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6364 และความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.5685 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขา
เกษตร

ลำดับ ที่	ปัจจัยด้านจิตวิทยา	ระดับ คะแนนเฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1.	กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริม ให้กับผู้เรียน เช่น กิจกรรมการส่งเสริม การหารายได้ระหว่างเรียน กิจกรรม องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่ง ประเทศไทย (อกท.)	4.1111	0.8644	มาก
2.	ความเหมาะสมของสถานที่เรียน ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน และสิ่ง อำนวยความสะดวก	3.6364	0.9135	มาก
3.	ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา	3.5682	1.0103	มาก
รวมคะแนนเฉลี่ย		3.7719	0.9614	มาก

ที่มา : สํารวจจากกลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา เดือน มกราคม – มีนาคม 2555

3. ปัจจัยส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนบุคคลในระดับ “มาก” ซึ่งมีค่าระดับคะแนน
เฉลี่ยเท่ากับ 3.7281 โดยปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของ
นักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอันดับที่ 1 คือ ความชอบและความ
ต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.7803 รองลงมาได้แก่ มีรูปแบบการ
ดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.7702 และสภาพร่างกายและ
สุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6338 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขา
เกษตร

ลำดับ ที่	ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับ คะแนนเฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1.	ความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม	3.7803	0.8626	มาก
2.	มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม	3.7702	0.8716	มาก
3.	สภาพร่างกาย และสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม	3.6338	0.9027	มาก
รวมคะแนนเฉลี่ย		3.7281	0.8809	มาก

ที่มา : สํารวจจากกลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เดือน มกราคม – มีนาคม 2555

4. ปัจจัยด้านสังคม

กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านสังคมในระดับ “มาก” ซึ่งมีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.4200 โดยปัจจัยด้านสังคมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอันดับที่ 1 คือ การแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.7298 รองลงมาได้แก่ โอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6869 ครอบครัวให้การสนับสนุน (รับช่วงกิจการ/ธุรกิจของครอบครัว) ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6818 รุ่นพี่ (ศิษย์เก่าของวิทยาลัย) ชักชวนหรือแนะนำให้เข้าเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4874 มีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.0000 และได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.9343 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านสังคมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขา
เกษตร

ลำดับ ที่	ปัจจัยด้านสังคม	ระดับ คะแนนเฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1.	การแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษา	3.7298	0.9114	มาก
2.	โอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จ การศึกษา	3.6869	0.9239	มาก
3.	ครอบครัวให้การสนับสนุน (รับช่วง กิจการ/ธุรกิจของครอบครัว)	3.6818	1.0335	มาก
4.	รุ่นพี่ (ศิษย์เก่าของวิทยาลัย) ชักชวน หรือแนะนำให้เข้าเรียน	3.4874	1.1171	มาก
5.	มีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือ ได้รับทุนการศึกษา	3.0000	1.2222	ปานกลาง
6.	ได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม	2.9343	1.3560	ปานกลาง
รวมคะแนนเฉลี่ย		3.4200	1.1525	มาก

ที่มา : สํารวจจากกลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา เดือน มกราคม – มีนาคม 2555

5. ระดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ จำแนกตามเพศ

ตารางที่ 4.19 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาสาขาเกษตร ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน

ปัจจัย	เพศ (ระดับคะแนนเฉลี่ย)			ค่า S.D.	ระดับความสำคัญ
	ชาย	หญิง	รวม		
ปัจจัยส่วนบุคคล	3.8105	3.6763	3.7281	0.8809	มาก
ความชอบและความต้องการทำงาน ในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม	3.9412	3.6790	3.7803	0.8626	มาก
มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้อง กับงานทางด้านเกษตรกรรม	3.7843	3.7613	3.7702	0.8716	มาก
สภาพร่างกาย และสุขภาพเหมาะสม กับงานทางด้านเกษตรกรรม	3.7059	3.5885	3.6338	0.9027	มาก
ด้านสังคม	3.3410	3.3498	3.4200	1.1525	มาก
ครอบครัวให้การสนับสนุน (รับช่วง กิจการ/ธุรกิจของครอบครัว)	3.6209	3.7202	3.6818	1.0335	มาก
รุ่นพี่ (ศิษย์เก่าของวิทยาลัย) ชักชวน หรือแนะนำให้เข้าเรียน	3.3660	3.5638	3.4874	1.1171	มาก
โอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จ การศึกษา	3.6209	3.7284	3.6869	0.9239	มาก
การแนะแนวการศึกษาของ สถานศึกษา	3.5294	3.8560	3.7298	0.9114	มาก
ได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม	2.9869	2.9012	2.9343	1.3560	ปานกลาง
มีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือ ได้รับทุนการศึกษา	2.9216	3.0494	3.0000	1.2222	ปานกลาง
ด้านจิตวิทยา	3.7080	3.8121	3.7719	0.9614	มาก
ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา	3.5686	3.5679	3.5682	1.0103	มาก
กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริม ให้กับผู้เรียน เช่น กิจกรรมการ ส่งเสริมการหารายได้ระหว่างเรียน กิจกรรมองค์การเกษตรกรในอนาคต แห่งประเทศไทย (อกท.)	4.0588	4.1440	4.1111	0.8644	มาก

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ปัจจัย	เพศ (ระดับคะแนนเฉลี่ย)			ค่า S.D.	ระดับ ความสำคัญ
	ชาย	หญิง	รวม		
ความเหมาะสมของสถานที่เรียน ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน และสิ่ง อำนวยความสะดวก	3.4967	3.7243	3.6364	0.9135	มาก
ด้านวัฒนธรรม	4.0261	4.1605	4.1086	0.9290	มาก
ชุมชนของท่านส่วนใหญ่ประกอบ อาชีพทางด้านเกษตรกรรม	4.0980	4.2840	4.2121	0.9031	มากที่สุด
ชุมชนของท่านมีค่านิยมที่ดีต่อ วิชาชีพเกษตรกรรม	3.9542	4.0370	4.0051	0.9440	มาก

ที่มา : สํารวจจากกลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา เดือน มกราคม – มีนาคม 2555

จากตารางที่ 4.19 ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสังคม ด้านจิตวิทยา
และด้านวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน สรุปได้ดังนี้

5.1 เพศชาย

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร
ของนักศึกษาเพศชาย เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0261 ระดับความสำคัญ “มาก”
โดยเพศชายให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมอันดับที่ 1
มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0980 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มี
ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.9542

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8105 ระดับความสำคัญ “มาก”
โดยเพศชายให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบ และความต้องการทำงานในอาชีพทางด้าน
เกษตรกรรมอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0980 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกาย และ
สุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรมเป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7059

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7080 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยเพศชายให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0588 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความเหมาะสมของสถานที่เรียน เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4967

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.3410 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดยเพศชายให้ความสำคัญกับปัจจัยครอบครัวให้การสนับสนุนและปัจจัยโอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จสำเร็จการศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6209 ให้ความสำคัญกับปัจจัยมีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.9216

5.2 เพศหญิง

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาเพศหญิง เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1605 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยเพศหญิงให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2840 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0370

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8121 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยเพศหญิงให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1440 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5679

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6763 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยเพศหญิง ให้ความสำคัญกับปัจจัยมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรมอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7613 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกาย และสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรมเป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5885

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.3498 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดยเพศหญิง ให้ความสำคัญกับปัจจัยการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8560 และให้ความสำคัญกับปัจจัยมีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.9216

6. ระดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ จำแนกตามหลักสูตร

ตารางที่ 4.20 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาสาขาเกษตร ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีหลักสูตรแตกต่างกัน

ปัจจัย	หลักสูตร (ระดับคะแนนเฉลี่ย)			ค่า S.D.	ระดับความสำคัญ
	ปวช.	ปวส.	รวม		
ปัจจัยส่วนบุคคล	3.7110	3.7879	3.7281	0.8809	มาก
ความชอบและความต้องการทำงาน ในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม	3.7532	3.8750	3.7803	0.8626	มาก
มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่ เกี่ยวข้องกับงานทางด้าน เกษตรกรรม	3.7695	3.7727	3.7702	0.8716	มาก
สภาพร่างกาย และสุขภาพ เหมาะสมกับงานทางด้าน เกษตรกรรม	3.6104	3.7159	3.6338	0.9027	มาก
ด้านสังคม	3.4015	3.4849	3.4200	1.1525	มาก
ครอบครัวให้การสนับสนุน (รับ ช่วงกิจการ/ธุรกิจของครอบครัว)	3.6981	3.6250	3.6818	1.0335	มาก
รุ่นพี่ (ศิษย์เก่าของวิทยาลัย) ชักชวนหรือแนะนำให้เข้าเรียน	3.5000	3.4432	3.4874	1.1171	มาก
โอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จ การศึกษา	3.6558	3.7955	3.6869	0.9239	มาก
การแนะนำการศึกษาของ สถานศึกษา	3.7273	3.7386	3.7298	0.9114	มาก
ได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม	2.8539	3.2159	2.9343	1.3560	ปานกลาง
มีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือ ได้รับทุนการศึกษา	2.9740	3.0909	3.0000	1.2222	ปานกลาง

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ปัจจัย	หลักสูตร (ระดับคะแนนเฉลี่ย)			ค่า S.D.	ระดับ ความสำคัญ
	ปวช.	ปวส.	รวม		
ด้านจิตวิทยา	3.7684	3.7841	3.7719	0.9614	มาก
ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา	3.5747	3.5455	3.5682	1.0103	มาก
กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัด เสริมให้กับผู้เรียน เช่น กิจกรรม การส่งเสริมการหารายได้ระหว่าง เรียน กิจกรรมองค์การเกษตรกร ในอนาคตแห่งประเทศไทย (อกท.)	4.0974	4.1591	4.1111	0.8644	มาก
ความเหมาะสมของสถานที่เรียน ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน และสิ่ง อำนวยความสะดวก	3.6331	3.6477	3.6364	0.9135	มาก
ด้านวัฒนธรรม	4.1234	4.0568	4.1086	0.9290	มาก
ชุมชนของท่านส่วนใหญ่ประกอบ อาชีพทางด้านเกษตรกรรม	4.2468	4.0909	4.2121	0.9031	มากที่สุด
ชุมชนของท่านมีค่านิยมที่ดีต่อ วิชาชีพเกษตรกรรม	4.0000	4.0227	4.0051	0.9440	มาก

ที่มา : สํารวจจากกลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา เดือน มกราคม – มีนาคม 2555

จากตารางที่ 4.20 ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสังคม ด้านจิตวิทยา
และด้านวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีหลักสูตรแตกต่างกัน สรุปได้ดังนี้

6.1 หลักสูตร ปวช.

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร
ของนักศึกษาหลักสูตร ปวช. เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1234 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2468 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0000

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7684 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0974 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5747

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7110 ระดับความสำคัญ “มาก” โดย ให้ความสำคัญกับปัจจัยมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรมอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7695 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกาย และสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรมเป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6104

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4015 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดย ให้ความสำคัญกับปัจจัยการแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7273 และให้ความสำคัญกับปัจจัยได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.8539

6.2 หลักสูตร ปวส.

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาหลักสูตร ปวส. เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0568 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0909 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0227

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7841 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1591 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5455

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7879 ระดับความสำคัญ “มาก” โดย ให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม

อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8750 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกาย และสุขภาพ
เหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรมเป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7159

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4849 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้
ความสำคัญกับปัจจัยโอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย
3.7955 และให้ความสำคัญกับปัจจัยมีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา เป็น
อันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.0909

7. ระดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ จำแนกตามสาขา

ตารางที่ 4.21 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาระหว่างกลุ่ม
ตัวอย่างที่มีสาขาแตกต่างกัน

ปัจจัย	สาขา (ระดับคะแนนเฉลี่ย)									ค่า S.D.	ระดับ ความ สำคัญ
	เกษตร ศาสตร์	พืช ศาสตร์	สัตว ศาสตร์	ช่าง กล เกษตร	อุตสาหกรรม เกษตร	เกษตร อุตสาหกรรม	แพะเลี้ยง สัตว์น้ำ	อื่น	รวม		
ปัจจัยส่วนบุคคล	3.6515	3.9502	3.9710	3.5417	3.6937	4.2500	3.9167	3.4508	3.7281	0.8809	มาก
ความชอบและ ความต้องการ ทำงานในอาชีพ ทางด้าน เกษตรกรรม	3.7091	4.0805	4.0870	3.7500	3.7027	4.5000	4.0000	3.3750	3.7803	0.8626	มาก
มีรูปแบบการ ดำเนินชีวิตที่ เกี่ยวข้องกับงาน ทางด้าน เกษตรกรรม	3.7182	3.8966	3.9565	3.6250	3.6757	4.2500	3.8125	3.6364	3.7702	0.8716	มาก
สภาพร่างกาย และสุขภาพ เหมาะสมกับงาน ทางด้าน เกษตรกรรม	3.5273	3.8736	3.8696	3.2500	3.7027	4.0000	3.9375	3.3409	3.6338	0.9027	มาก

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ปัจจัย	สาขา (ระดับคะแนนเฉลี่ย)									ค่า S.D.	ระดับ ความ สำคัญ
	เกษตร ศาสตร์	พืช ศาสตร์	สัตว ศาสตร์	ช่าง กล เกษตร	อุต สาหกรรม เกษตร	เกษตร อุตสาหกรรม	แพะเลี้ยง สัตว์น้ำ	อื่น	รวม		
ด้านสังคม	3.2258	3.5019	3.3732	3.1875	3.5000	3.8750	3.4896	3.5682	3.4200	1.1525	มาก
ครอบครัวให้การ สนับสนุน (รับ ช่วงกิจการ/ธุรกิจ ของครอบครัว)	3.5545	3.7931	3.6739	2.8750	3.7568	4.7500	3.9375	3.6818	3.6818	1.0335	มาก
รุ่นพี่ (ศิษย์เก่าของ วิทยาลัย) ชักชวน หรือแนะนำให้เข้า เรียน	3.3273	3.4828	3.5217	3.2500	3.4595	4.2500	3.6875	3.6364	3.4874	1.1171	มาก
โอกาสที่จะได้ งานทำเมื่อสำเร็จ การศึกษา	3.5091	3.8046	3.7609	2.8750	3.7838	4.2500	3.6875	3.7614	3.6869	0.9239	มาก
การแนะแนว การศึกษาของ สถานศึกษา	3.4909	3.8391	3.6087	3.7500	3.8108	5.0000	3.6250	3.9545	3.7298	0.9114	มาก
ได้รับโควตาจาก โรงเรียนเดิม	2.6909	3.0805	2.8261	3.1250	3.0270	2.7500	3.1875	3.0568	2.9343	1.3560	ปาน กลาง
มีหน่วยงานให้ การสนับสนุน หรือได้รับ ทุนการศึกษา	2.7818	3.0115	2.8478	3.2500	3.1622	2.2500	2.8125	3.3182	3.0000	1.2222	ปาน กลาง
ด้านจิตวิทยา	3.5969	3.7778	3.7826	3.5417	3.8739	3.8333	3.9375	3.9243	3.7719	0.9614	มาก
ความมีชื่อเสียง ของสถานศึกษา	3.4545	3.6437	3.4130	3.6250	3.5676	3.5000	4.0000	3.6364	3.5682	1.0103	มาก
กิจกรรมต่าง ๆ ที่ สถานศึกษาจัด เสริมให้กับผู้เรียน	3.8636	4.1379	4.1522	3.8750	4.2432	4.2500	4.3750	4.2841	4.1111	0.8644	มาก

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ปัจจัย	สาขา (ระดับคะแนนเฉลี่ย)									ค่า S.D.	ระดับ ความ สำคัญ
	เกษตร ศาสตร์	พืช ศาสตร์	สัตว ศาสตร์	ช่าง กล เกษตร	อุตสาหกรรม เกษตร	เกษตร อุตสาหกรรม	เพาะเลี้ยง สัตว์น้ำ	อื่น	รวม		
ความเหมาะสม ของสถานที่เรียน ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.4727	3.5517	3.7826	3.1250	3.8108	3.7500	3.4375	3.8523	3.6364	0.9135	มาก
ด้านวัฒนธรรม	4.0046	4.1150	4.0217	4.0625	4.2163	4.0000	4.1563	4.2330	4.1086	0.9290	มาก
ชุมชนของท่าน ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพ ทางด้าน เกษตรกรรม	4.0636	4.2759	4.0217	4.0000	4.3784	4.5000	4.2500	4.3636	4.2121	0.9031	มาก ที่สุด
ชุมชนของท่านมี ค่านิยมที่ดีต่อ วิชาชีพ เกษตรกรรม	3.9455	3.9540	4.0217	4.1250	4.0541	3.5000	4.0625	4.1023	4.0051	0.9440	มาก

ที่มา : สํารวจจากกลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา เดือน มกราคม – มีนาคม 2555

จากตารางที่ 4.21 ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสังคม ด้านจิตวิทยา
และด้านวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีสาขาแตกต่างกัน สรุปได้ดังนี้

7.1 สาขาเกษตรศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร
ของนักศึกษาสาขาเกษตรศาสตร์ เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0046 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0636 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.9455

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6515 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรมอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7182 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกาย และสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรมเป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5273

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5969 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8636 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความเหมาะสมของสถานที่เรียน เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4727

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.2258 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยครอบครัวให้การสนับสนุน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5545 และให้ความสำคัญกับปัจจัยได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.6909

7.2 สาขาพืชศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาสาขาพืชศาสตร์ เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1150 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2759 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.9540

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.9502 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรมอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0805 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกาย และสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรมเป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8736

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7778 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับ

คะแนนเฉลี่ย 4.1379 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความเหมาะสมของสถานที่เรียน เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5517

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5019 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยการแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8391 และให้ความสำคัญกับปัจจัยมีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.0115

7.3 สาขาสัตวศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาด้านสัตวศาสตร์ของนักศึกษาสาขาพืชศาสตร์ เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0217 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมและปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรมเท่ากัน มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0217

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.9710 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0870 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกาย และสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรมเป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8696

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7826 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1522 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4130

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.3732 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยโอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7609 และให้ความสำคัญกับปัจจัยได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.8261

7.4 สาขาช่างกลเกษตร

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาด้านช่างกลเกษตรของนักศึกษาสาขาช่างกลเกษตร เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0625 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนน

เฉลี่ย 4.1250 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0000

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5417 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7500 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกาย และสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรมเป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.2500

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5417 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8750 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความเหมาะสมของสถานที่เรียน เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.1250

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.1875 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยการแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7500 และให้ความสำคัญกับปัจจัยครอบครัวให้การสนับสนุนและปัจจัยโอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.8750

7.5 สาขาอุตสาหกรรมเกษตร

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาด้านเกษตรของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2163 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.3784 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0541

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8739 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2432 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5676

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6937 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม และปัจจัยสภาพร่างกายและสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรมเป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7027 ให้ความสำคัญกับปัจจัยมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6757

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5000 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยการแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8108 และให้ความสำคัญกับปัจจัยได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิมเป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.0270

7.6 สาขาเกษตรอุตสาหกรรม

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาสาขาเกษตรอุตสาหกรรม เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2500 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.5000 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกายและสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0000

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0000 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.5000 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5000

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8750 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยการแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 5.000 และให้ความสำคัญกับปัจจัยมีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.2500

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8333 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2500 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5000

7.7 สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาสาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1563 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2500 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0625

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.9375 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.3750 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความเหมาะสมของสถานที่เรียน เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4375

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.9167 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0000 ให้ความสำคัญกับปัจจัยมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8125

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4896 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยครอบครัวให้การสนับสนุน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.9375 และให้ความสำคัญกับปัจจัยมีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.8125

7.8 สาขาอื่น

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาสาขาอื่น เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2330 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.3636 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1023

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.9243 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2841 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6364

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5682 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.9545 และให้ความสำคัญกับปัจจัยได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.0568

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4508 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยมีรูปแบบชีวิตการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม

เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6364 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกายและสุขภาพ
เหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.3409

8. ระดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ตารางที่ 4.22 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาสาขาเกษตร ระหว่างกลุ่ม
ตัวอย่างที่มีอาชีพของผู้ปกครองแตกต่างกัน

ปัจจัย	อาชีพของผู้ปกครอง (ระดับคะแนนเฉลี่ย)							ค่า S.D.	ระดับ ความ สำคัญ
	เกษตรกร	รับ ราชการ	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัท เอกชน	ธุรกิจ ส่วนตัว /ค้าขาย	อื่น	รวม		
ปัจจัยส่วนบุคคล	3.7625	3.6133	2.6667	4.1429	3.5463	3.6333	3.7281	0.8809	มาก
ความชอบและความ ต้องการทำงานใน อาชีพทางด้าน เกษตรกรรม	3.7974	3.6800	3.0000	4.2857	3.6667	3.7500	3.7803	0.8626	มาก
มีรูปแบบการดำเนิน ชีวิตที่เกี่ยวข้องกับ งานทางด้าน เกษตรกรรม	3.8203	3.6800	2.5000	4.1429	3.4444	3.7000	3.7702	0.8716	มาก
สภาพร่างกาย และ สุขภาพเหมาะสมกับ งานทางด้าน เกษตรกรรม	3.6699	3.4800	2.5000	4.0000	3.5278	3.4500	3.6338	0.9027	มาก
ด้านสังคม	3.4374	3.3067	2.5833	3.4048	3.4444	3.3500	3.4200	1.1525	มาก
ครอบครัวให้การ สนับสนุน (รับช่วง กิจการ/ธุรกิจของ ครอบครัว)	3.7059	3.6400	2.5000	4.1429	3.7222	3.2500	3.6818	1.0335	มาก
รุ่นพี่ (ศิษย์เก่าของ วิทยาลัย) ชักชวนหรือ แนะนำให้เข้าเรียน	3.5752	3.0400	2.5000	3.0000	3.2222	3.4500	3.4874	1.1171	มาก
โอกาสที่จะได้งานทำ เมื่อสำเร็จการศึกษา	3.6928	3.6800	3.0000	4.1429	3.6944	3.5000	3.6869	0.9239	มาก

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

ปัจจัย	อาชีพของผู้ปกครอง (ระดับคะแนนเฉลี่ย)							ค่า S.D.	ระดับ ความ สำคัญ
	เกษตรกร	รับ ราชการ	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัท เอกชน	ธุรกิจ ส่วนตัว /ค้าขาย	อื่น	รวม		
การแนะแนว	3.7745	3.5600	2.5000	4.1429	3.6111	3.4500	3.7298	0.9114	มาก
การศึกษาของ สถานศึกษา									
ได้รับโควตาจาก โรงเรียนเดิม	2.9118	3.0400	2.5000	2.5714	3.0556	3.1500	2.9343	1.3560	ปานกลาง
มีหน่วยงานให้การ สนับสนุนหรือได้รับ ทุนการศึกษา	2.9641	2.8800	2.5000	2.4286	3.3611	3.3000	3.0000	1.2222	ปานกลาง
ด้านจิตวิทยา	3.7614	3.8800	2.8333	3.8571	3.8241	3.7667	3.7719	0.9614	มาก
ความมีชื่อเสียงของ สถานศึกษา	3.5784	3.7600	2.5000	3.5714	3.3889	3.6000	3.5682	1.0103	มาก
กิจกรรมต่าง ๆ ที่ สถานศึกษาจัดเสริม ให้กับผู้เรียน	4.0752	4.2000	3.0000	4.4286	4.3056	4.2000	4.1111	0.8644	มาก
ความเหมาะสมของ สถานที่เรียน	3.6307	3.6800	3.0000	3.5714	3.7778	3.5000	3.6364	0.9135	มาก
ห้องเรียน อุปกรณ์การ เรียน และสิ่งอำนวยความสะดวก									
ด้านวัฒนธรรม	4.1700	3.7600	3.5000	4.7143	3.6806	4.2250	4.1086	0.9290	มาก
ชุมชนของท่านส่วน ใหญ่ประกอบอาชีพ	4.2974	3.8000	3.5000	4.8571	3.6111	4.3500	4.2121	0.9031	มากที่สุด
ทางด้านเกษตรกรรม									
ชุมชนของท่านมี ค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพ	4.0425	3.7200	3.5000	4.5714	3.7500	4.1000	4.0051	0.9440	มาก
เกษตรกรรม									

ที่มา : สํารวจจากกลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา เดือน มกราคม – มีนาคม 2555

จากตารางที่ 4.22 ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสังคม ด้านจิตวิทยา และด้านวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพของผู้ปกครองแตกต่างกัน สรุปได้ดังนี้

8.1 ผู้ปกครองอาชีพเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาที่มีผู้ปกครองอาชีพเกษตรกร เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1700 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2974 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0425

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7625 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยมีรูปแบบชีวิตการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8203 ให้ความสำคัญกับปัจจัยมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6699

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7614 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0752 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5784

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4374 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยการแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7745 และให้ความสำคัญกับปัจจัยได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.9118

8.2 ผู้ปกครองอาชีพรับราชการ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาที่มีผู้ปกครองอาชีพรับราชการ เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ ดังนี้

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8800 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับ

คะแนนเฉลี่ย 4.2000 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความเหมาะสมของสถานที่เรียน เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6800

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7600 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8000 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7200

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6133 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม และปัจจัยมีรูปแบบชีวิตการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6800 ให้ความสำคัญกับปัจจัยมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4800

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.3067 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยโอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6800 และให้ความสำคัญกับปัจจัยมีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.8800

8.3 ผู้ปกครองอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาที่มีผู้ปกครองอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5000 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม และปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรมเท่ากัน มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5000

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.8333 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน และปัจจัยความเหมาะสมของสถานที่เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.0000 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.5000

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.6667 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.0000 ให้ความสำคัญกับปัจจัยมีรูปแบบการ

ดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม และปัจจัยสภาพร่างกายและสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.5000

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.5833 ระดับความสำคัญ “น้อย” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยโอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.0000 และให้ความสำคัญกับปัจจัยอื่นเท่ากัน

8.4 ผู้ปกครองอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาที่มีผู้ปกครองอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.7143 ระดับความสำคัญ “มากที่สุด” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.8571 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.5714

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1429 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2857 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกายและสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0000

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8571 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.4286 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา และปัจจัยความเหมาะสมของสถานที่เรียน เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5714

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4048 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยครอบครัวให้การสนับสนุน ปัจจัยโอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา และปัจจัยการแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1429 และให้ความสำคัญกับปัจจัยมีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษาเป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.4286

8.5 ผู้ปกครองอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาที่มีผู้ปกครองอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8241 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.3056 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.3889

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6806 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7500 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6111

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5463 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6667 ให้ความสำคัญกับปัจจัยมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4444

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4444 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยครอบครัวให้การสนับสนุน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7222 และให้ความสำคัญกับปัจจัยได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.0556

8.6 ผู้ปกครองอาชีพอื่น

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาด้านเกษตรของนักศึกษาที่มีผู้ปกครองอาชีพอื่น เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2250 ระดับความสำคัญ “มากที่สุด” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.3500 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1000

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7667 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2000 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความเหมาะสมของสถานที่เรียน เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5000

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6333 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7500 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกายและสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4500

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.3500 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยโอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5000 และให้ความสำคัญกับปัจจัยได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.1500

9. ระดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

ตารางที่ 4.23 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาสาขาเกษตร ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวแตกต่างกัน

ปัจจัย	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว (ระดับคะแนนเฉลี่ย)						ค่า S.D.	ระดับความสำคัญ
	น้อยกว่า 5,000	5,001-10,000	10,001-20,000	20,001-30,000	มากกว่า 30,000	รวม		
ปัจจัยส่วนบุคคล	3.7213	3.7258	3.8462	3.2941	4.0000	3.7281	0.8809	มาก
ความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม	3.8033	3.7021	3.8718	3.4118	4.3750	3.7803	0.8626	มาก
มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม	3.7596	3.8014	3.8462	3.2353	4.0000	3.7702	0.8716	มาก
สภาพร่างกาย และสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม	3.6011	3.6738	3.8205	3.2353	3.6250	3.6338	0.9027	มาก
ด้านสังคม	3.3880	3.4007	3.6581	3.3824	3.4167	3.4200	1.1525	ปานกลาง
ครอบครัวให้การสนับสนุน (รับช่วงกิจการ/ธุรกิจของครอบครัว)	3.6612	3.6312	4.0000	3.4118	3.8750	3.6818	1.0335	มาก
รุ่นพี่ (ศิษย์เก่าของวิทยาลัย) ชักชวนหรือแนะนำให้เข้าเรียน	3.5628	3.4468	3.5128	3.2941	3.1250	3.4874	1.1171	มาก
โอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา	3.5519	3.7305	4.0000	3.7647	4.0000	3.6869	0.9239	มาก
การแนะนำการศึกษาของสถานศึกษา	3.6995	3.7376	3.8974	3.7059	3.6250	3.7298	0.9114	มาก

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

ปัจจัย	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว (ระดับคะแนนเฉลี่ย)						ค่า S.D.	ระดับ ความ สำคัญ
	น้อยกว่า 5,000	5,001- 10,000	10,001- 20,000	20,001- 30,000	มากกว่า 30,000	รวม		
ได้รับโควตาจากโรงเรียน เดิม	2.8962	2.8227	3.3333	3.2353	3.0625	2.9343	1.3560	ปานกลาง
มีหน่วยงานให้การ สนับสนุนหรือได้รับ ทุนการศึกษา	2.9563	3.0355	3.2051	2.8824	2.8125	3.0000	1.2222	ปานกลาง
ด้านจิตวิทยา	3.7031	3.7896	4.0171	3.8431	3.7292	3.7719	0.9614	มาก
ความมีชื่อเสียงของ สถานศึกษา	3.5082	3.5603	3.7179	3.7647	3.7500	3.5682	1.0103	มาก
กิจกรรมต่าง ๆ ที่ สถานศึกษาจัดเสริมให้กับ ผู้เรียน	4.0546	4.0709	4.4359	4.2353	4.1875	4.1111	0.8644	มาก
ความเหมาะสมของสถานที่ เรียน ห้องเรียน อุปกรณ์การ เรียน และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.5464	3.7376	3.8974	3.5294	3.2500	3.6364	0.9135	มาก
ด้านวัฒนธรรม	4.1202	4.0922	4.3334	3.6765	4.0313	4.1086	0.9290	มาก
ชุมชนของท่านส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทางด้าน เกษตรกรรม	4.2568	4.1773	4.4103	3.7647	4.0000	4.2121	0.9031	มากที่สุด
ชุมชนของท่านมีค่านิยมที่ดี ต่อวิชาชีพเกษตรกรรม	3.9836	4.0071	4.2564	3.5882	4.0625	4.0051	0.9440	มาก

ที่มา : สํารวจจากกลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา เดือน มกราคม – มีนาคม 2555

จากตารางที่ 4.23 ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสังคม ด้านจิตวิทยา
และด้านวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวแตกต่างกัน สรุปได้ดังนี้

9.1 รายได้น้อยกว่า 5,000 บาท

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาที่มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1202 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2568 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.9836

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7213 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8033 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกายและสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6011

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7031 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0546 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5082

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.3880 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6995 และให้ความสำคัญกับปัจจัยได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.8962

9.2 รายได้ 5,001 - 10,000 บาท

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาที่มีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0922 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1773 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0071

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7896 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0709 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5603

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7258 ระดับความสำคัญ “มาก” โดย ให้ความสำคัญกับปัจจัยมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8014 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกายและสุขภาพ เหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6738

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4007 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดย ให้ความสำคัญกับปัจจัยการแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7376 และให้ความสำคัญกับปัจจัยได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.8227

9.3 รายได้ 10,001 - 20,000 บาท

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาที่มีรายได้ 10,001 - 20,000 บาท เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ยและระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.3334 ระดับความสำคัญ “มากที่สุด” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.4103 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2564

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0171 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.4359 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7179

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8462 ระดับความสำคัญ “มาก” โดย ให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8718 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกายและสุขภาพ เหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8205

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6581 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดย ให้ความสำคัญกับปัจจัยครอบครัวให้การสนับสนุน และปัจจัยโอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จ

การศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0000 และให้ความสำคัญกับปัจจัยมีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.2051

9.4 รายได้ 20,001 - 30,000 บาท

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาที่มีรายได้ 20,001 - 30,000 บาท เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ยและระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8431 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2353 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความเหมาะสมของสถานที่เรียน เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5294

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6765 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7647 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5882

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.3824 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดย ให้ความสำคัญกับปัจจัยโอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7647 และให้ความสำคัญกับปัจจัยมีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.8824

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.2941 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดย ให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4118 ให้ความสำคัญกับปัจจัยมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม และปัจจัยสภาพร่างกายและสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.2353

9.5 รายได้มากกว่า 30,000 บาท

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาที่มีรายได้มากกว่า 30,000 บาท เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ยและระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0313 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนน

เฉลี่ย 4.0625 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0000

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0000 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.3750 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกายและสุขภาพ เหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6250

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7292 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1875 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความเหมาะสมของสถานที่เรียน เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.2500

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4167 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยโอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0000 และให้ความสำคัญกับปัจจัยมีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.8125

10. ระดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ จำแนกตามระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษา

ตารางที่ 4.24 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษาแตกต่างกัน

ปัจจัย	ระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษา					ค่า S.D.	ระดับความสำคัญ
	น้อยกว่า	10-50	51-100	มากกว่า	รวม		
	10 กม.	กม.	กม.	100 กม.			
ปัจจัยส่วนบุคคล	3.6414	3.7080	3.7600	3.7853	3.7281	0.8809	มาก
ความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม	3.7342	3.7611	3.8000	3.8173	3.7803	0.8626	มาก
มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม	3.6962	3.7522	3.7500	3.8654	3.7702	0.8716	มาก
สภาพร่างกาย และสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม	3.4937	3.6106	3.7300	3.6731	3.6338	0.9027	มาก

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ปัจจัย	ระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษา					ค่า S.D.	ระดับ ความสำคัญ
	น้อยกว่า 10 กม.	10-50 กม.	51-100 กม.	มากกว่า 100 กม.	รวม		
ด้านสังคม	3.3945	3.5339	3.4200	3.3157	3.4200	1.1525	มาก
ครอบครัวให้การสนับสนุน (รับ ช่วงกิจการ/ธุรกิจของครอบครัว)	3.6582	3.7788	3.6500	3.6250	3.6818	1.0335	มาก
รุ่นพี่ (ศิษย์เก่าของวิทยาลัย)	3.4684	3.5044	3.4400	3.5288	3.4874	1.1171	มาก
ชักชวนหรือแนะนำให้เข้าเรียน โอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จ การศึกษา	3.6329	3.7788	3.7900	3.5288	3.6869	0.9239	มาก
การแนะแนวการศึกษาของ สถานศึกษา	3.6076	3.8673	3.7700	3.6346	3.7298	0.9114	มาก
ได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม	2.8987	3.0442	2.9700	2.8077	2.9343	1.3560	ปานกลาง
มีหน่วยงานให้การสนับสนุน หรือได้รับทุนการศึกษา	3.1013	3.2301	2.9000	2.7692	3.0000	1.2222	ปานกลาง
ด้านจิตวิทยา	3.7004	3.8377	3.7667	3.7596	3.7719	0.9614	มาก
ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา	3.5570	3.5752	3.5000	3.6346	3.5682	1.0103	มาก
กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัด เสริมให้กับผู้เรียน	3.9873	4.2566	4.0600	4.0962	4.1111	0.8644	มาก
ความเหมาะสมของสถานที่เรียน ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน และ สิ่งอำนวยความสะดวก	3.5570	3.6814	3.7400	3.5481	3.6364	0.9135	มาก
ด้านวัฒนธรรม	3.8291	4.1062	4.1900	4.2452	4.1086	0.9290	มาก
ชุมชนของท่านส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทางด้าน เกษตรกรรม	3.8987	4.2301	4.3400	4.3077	4.2121	0.9031	มากที่สุด
ชุมชนของท่านมีค่านิยมที่ดีต่อ วิชาชีพเกษตรกรรม	3.7595	3.9823	4.0400	4.1827	4.0051	0.9440	มาก

ที่มา : สํารวจจากกลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา เดือน มกราคม – มีนาคม 2555

จากตารางที่ 4.24 ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสังคม ด้านจิตวิทยา และด้านวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะทางจากภูมิลำเนาถึง สถานศึกษาแตกต่างกัน สรุปได้ดังนี้

10.1 ระยะทางน้อยกว่า 10 กิโลเมตร

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาที่มีระยะทางน้อยกว่า 10 กิโลเมตร เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับ ความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8291 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับ คะแนนเฉลี่ย 3.8987 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับ คะแนนเฉลี่ย 3.7595

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7004 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับ คะแนนเฉลี่ย 3.9873 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา และปัจจัยความ เหมาะสมของสถานที่เรียน เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5570

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6414 ระดับความสำคัญ “มาก” โดย ให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7342 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกายและสุขภาพ เหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4937

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.3945 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดย ให้ความสำคัญกับปัจจัยครอบครัวให้การสนับสนุน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6582 และให้ความสำคัญกับปัจจัยได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.8987

10.2 ระยะทาง 10 - 50 กิโลเมตร

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาที่มีระยะทาง 10 - 50 กิโลเมตร เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1062 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับ

คะแนนเฉลี่ย 4.2301 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.9823

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8377 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2566 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5752

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7080 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7611 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกายและสุขภาพ เหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6106

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5339 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยการแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8673 และให้ความสำคัญกับปัจจัยได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.0442

10.3 ระยะทาง 51 - 100 กิโลเมตร

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาที่มีระยะทาง 51 - 100 กิโลเมตร เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1900 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.3400 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.0400

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7667 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0600 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5000

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7600 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8000 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกายและสุขภาพ เหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7300

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4200 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยโอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7900 และให้ความสำคัญกับปัจจัยมีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.9000

10.4 ระยะทางมากกว่า 100 กิโลเมตร

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาด้านเกษตรกรรมของนักศึกษาที่มีระยะทางมากกว่า 100 กิโลเมตร เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2452 ระดับความสำคัญ “มากที่สุด” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.3077 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1827

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7853 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8173 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกายและสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6731

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7596 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0962 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความเหมาะสมของสถานที่เรียน เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5481

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.3157 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยการแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6346 และให้ความสำคัญกับปัจจัยมีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.7692

11. ระดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ จำแนกตามระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษา

ตารางที่ 4.25 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาสาขาเกษตร ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษาแตกต่างกัน

ปัจจัย	ระยะเวลาเดินทางที่บ้านถึงสถานศึกษา (ระดับคะแนนเฉลี่ย)					ค่า S.D.	ระดับ ความ สำคัญ
	น้อยกว่า 30 นาที	30 นาที - 1 ชม.	1 - 2 ชม.	มากกว่า 2 ชม.	รวม		
	ปัจจัยส่วนบุคคล	3.6445	3.7286	3.7625	3.7699		
ความชอบและความต้องการ ทำงานในอาชีพทางด้าน เกษตรกรรม	3.7778	3.7611	3.7875	3.7965	3.7803	0.8626	มาก
มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่ เกี่ยวข้องกับงานทางด้าน เกษตรกรรม	3.6556	3.8230	3.6875	3.8673	3.7702	0.8716	มาก
สภาพร่างกาย และ สุขภาพ เหมาะสมกับงานทางด้าน เกษตรกรรม	3.5000	3.6018	3.8125	3.6460	3.6338	0.9027	มาก
ด้านสังคม	3.4019	3.5207	3.4271	3.3288	3.4200	1.1525	มาก
ครอบครัวให้การสนับสนุน (รับช่วงกิจการ/ธุรกิจของ ครอบครัว)	3.6889	3.8230	3.5125	3.6549	3.6818	1.0335	มาก
รุ่นพี่ (ศิษย์เก่าของวิทยาลัย) ชักชวนหรือแนะนำให้เข้าเรียน โอกาสที่จะได้งานทำเมื่อ สำเร็จการศึกษา	3.3778	3.5487	3.4625	3.5310	3.4874	1.1171	มาก
การแนะแนวการศึกษาของ สถานศึกษา	3.6778	3.8230	3.7500	3.6637	3.7298	0.9114	มาก
ได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม	2.9111	2.9735	3.0375	2.8407	2.9343	1.3560	ปานกลาง
มีหน่วยงานให้การสนับสนุน หรือได้รับทุนการศึกษา	3.0444	3.1947	3.0375	2.7434	3.0000	1.2222	ปานกลาง

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

ปัจจัย	ระยะเวลาเดินทางที่บ้านถึงสถานศึกษา (ระดับคะแนนเฉลี่ย)					ค่า S.D.	ระดับ ความ สำคัญ
	น้อยกว่า 30 นาที	30 นาที – 1 ชม.	1 – 2 ชม.	มากกว่า 2 ชม.	รวม		
	ด้านจิตวิทยา	3.7222	3.7817	3.8333	3.7581		
ความมีชื่อเสียงของ สถานศึกษา	3.5333	3.5221	3.5875	3.6283	3.5682	1.0103	มาก
กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษา จัดเสริมให้กับผู้เรียน	4.0889	4.1150	4.1500	4.0973	4.1111	0.8644	มาก
ความเหมาะสมของสถานที่ เรียน ห้องเรียน อุปกรณ์การ เรียน และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.5444	3.7080	3.7625	3.5487	3.6364	0.9135	มาก
ด้านวัฒนธรรม	3.8500	4.1062	4.1688	4.2743	4.1086	0.9290	มาก
ชุมชนของท่านส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทางด้าน เกษตรกรรม	3.9000	4.2478	4.3500	4.3274	4.2121	0.9031	มากที่สุด
ชุมชนของท่านมีค่านิยมที่ดีต่อ วิชาชีพเกษตรกรรม	3.8000	3.9646	3.9875	4.2212	4.0051	0.9440	มาก

ที่มา : สำรวจจากกลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา เดือน มกราคม – มีนาคม 2555

จากตารางที่ 4.25 ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสังคม ด้านจิตวิทยา และด้านวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษาแตกต่างกัน สรุปได้ดังนี้

11.1 ระยะเวลาน้อยกว่า 30 นาที

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาที่มีระยะเวลาเดินทางจากที่บ้านถึงสถานศึกษาน้อยกว่า 30 นาที เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8500 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.9000 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8000

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7222 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0889 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5333

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6445 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7778 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกายและสุขภาพ เหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5000

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4019 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยโอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7111 และให้ความสำคัญกับปัจจัยได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.9111

11.2 ระยะเวลา 30 นาที - 1 ชั่วโมง

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาที่มีระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษา 30 นาที - 1 ชั่วโมง เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1062 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2478 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.9646

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7817 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1150 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5221

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7286 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็น

อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8230 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกายและสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6018

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5027 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยครอบครัวให้การสนับสนุน และปัจจัยการแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8230 และให้ความสำคัญกับปัจจัยได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.9735

11.3 ระยะเวลา 1 - 2 ชั่วโมง

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาที่มีระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษา 1 - 2 ชั่วโมง เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1688 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.3500 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.9875

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8333 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1500 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5875

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7625 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกายและสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8125 ให้ความสำคัญกับปัจจัยมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรมเป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6875

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.4271 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยโอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7625 และให้ความสำคัญกับปัจจัยได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม และปัจจัยมีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.0375

11.4 ระยะเวลามากกว่า 2 ชั่วโมง

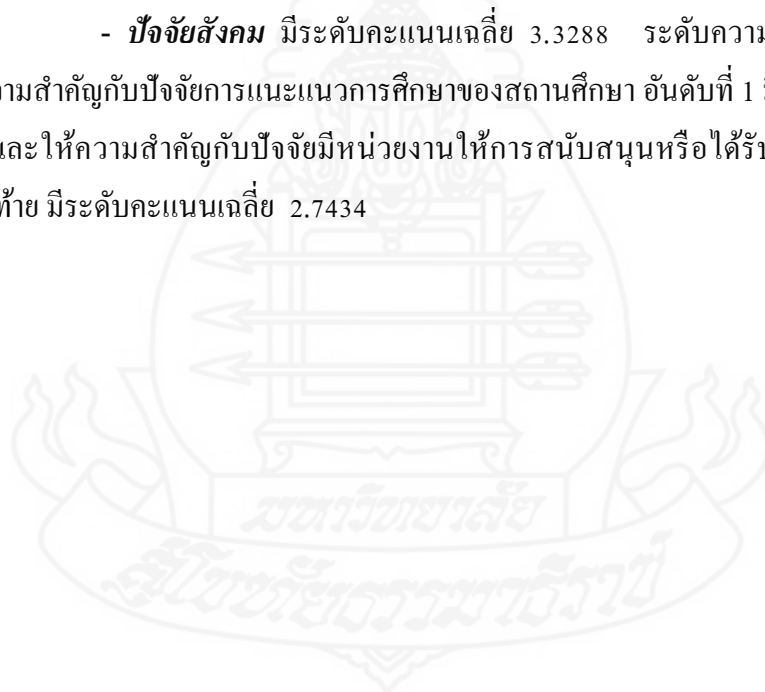
ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาที่มีระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษามากกว่า 2 ชั่วโมง เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย และระดับความสำคัญได้ดังนี้

- **ปัจจัยด้านวัฒนธรรม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2743 ระดับความสำคัญ “มากที่สุด” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.3274 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.2212

- **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7581 ระดับความสำคัญ “มาก” โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.0973 ให้ความสำคัญกับปัจจัยความเหมาะสมของสถานที่เรียน เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.5487

- **ปัจจัยส่วนบุคคล** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.7699 ระดับความสำคัญ “มาก” โดย ให้ความสำคัญกับปัจจัยมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.8673 ให้ความสำคัญกับปัจจัยสภาพร่างกายและสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6460

- **ปัจจัยสังคม** มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.3288 ระดับความสำคัญ “ปานกลาง” โดย ให้ความสำคัญกับปัจจัยการแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษา อันดับที่ 1 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.6637 และให้ความสำคัญกับปัจจัยมีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.7434

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปการวิจัย

ในการศึกษารั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 ลักษณะทั่วไปของนักศึกษาที่เลือกศึกษาระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการศึกษาลักษณะทั่วไปของนักศึกษาที่เลือกศึกษาระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สรุปได้ดังนี้

1.1.1 เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 61.36

1.1.2 หลักสูตรที่เรียน กลุ่มตัวอย่าง เรียนในหลักสูตร ปวช. ร้อยละ 77.78 และเรียนในหลักสูตร ปวส. ร้อยละ 22.22

1.1.3 สาขาวิชาที่เรียน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เรียนในสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 27.78 รองลงมาคือสาขาวิชาอื่น สาขาวิชาพืชศาสตร์ สาขาวิชาสัตวศาสตร์ สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร สาขาวิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สาขาวิชาช่างกลเกษตร และสาขาวิชาเกษตรอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 22.22 21.97 11.62 9.34 4.04 2.02 1.01 ตามลำดับ

1.1.4 ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน ในหลักสูตร ปวช. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียนน้อยกว่า 500 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.02 รองลงมาคือ 501-1,000 บาท 1,001-1,500 บาท มากกว่า 2,500 บาท 1,501-2,000 บาท และ 2,001-2,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.77 11.62 5.05 4.54 และ 2.78 ตามลำดับ

ในหลักสูตร ปวส. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียนเท่ากับ 501-1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.56 รองลงมาคือ มากกว่า 2,500 บาท 1,501-2,000 บาท 1,001-1,500 บาท 2,001-2,500 บาท และน้อยกว่า 500 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.30 3.28 3.03 และ 2.02 ตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายในการเรียนมีผลกระทบต่อผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 74.74

1.1.5 ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพต่อเดือนเท่ากับ 501-1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.26 รองลงมาคือ น้อยกว่า 500 บาท 1,501-2,000 บาท 1,001-1,500 บาท มากกว่า 2,500 บาท และ 2,001-2,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.71 14.14 13.39 12.37 และ 10.10

1.1.6 อาชีพของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีอาชีพเป็นเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 77.27 รองลงมาคือ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย รับราชการ อาชีพอื่น พนักงานบริษัทเอกชน และพนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 9.09 6.31 5.05 1.77 และ 0.51 ตามลำดับ

1.1.7 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว น้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 46.21 รองลงมาคือ 5,001-10,000 บาท 10,001-20,000 บาท 20,001-30,000 บาท และ มากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.61 9.85 4.29 และ 4.04 ตามลำดับ

1.1.8 ภูมิลำเนาของผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเดียวกับสถานศึกษาร้อยละ 64.90 มีภูมิลำเนาอยู่คนละจังหวัดกับสถานศึกษาร้อยละ 35.10

1.1.9 ระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษาอยู่ระหว่าง 10-50 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 28.54 รองลงมาคือ มากกว่า 100 กิโลเมตร 51-100 กิโลเมตร และ น้อยกว่า 10 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 26.26 25.25 และ 19.95 ตามลำดับ

1.1.10 ระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษา 30 นาที-1 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 28.54 และมากกว่า 2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 28.54 รองลงมาคือ น้อยกว่า 30 นาที 1-2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 22.72 20.20 ตามลำดับ

1.2 ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของนักศึกษาที่ศึกษาสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ ของนักศึกษาที่ศึกษาสาขาเกษตร ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา คือ เพศ ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ซึ่งสามารถเขียนสมการอุปสงค์ของการศึกษาสาขาเกษตร ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดังนี้

$$\text{Log} [Q / (1 - Q)] = 11.599 - 0.006 \text{ EXP}_i - 0.00033 \text{ INC}_i + 2.797 \text{ SEX}_i$$

1.2.1 เพศ (SEX) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 2.797 และ Odds Ratio เท่ากับ 16.398 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 หมายถึง เมื่อผู้เรียนเป็นเพศชาย จะทำให้ค่าของลอการิทึมของอัตราส่วนของโอกาสเพิ่มขึ้น 2.797 หรือสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อผู้เรียนเป็นเพศชายจะทำให้ Odds Ratio เพิ่มขึ้น หรือโอกาสที่ผู้เรียนจะเรียนในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น

1.2.2 ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน (EXP) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.006 และค่า Odds Ratio เท่ากับ 0.994 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 หมายถึง เมื่อค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียนเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ค่าลอการิทึมของอัตราส่วนของโอกาสลดลง 0.006 หรือสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียนเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ Odds Ratio ลดลงหรือโอกาสที่ผู้เรียนจะเรียนสาขาเกษตรลดลง

1.2.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว (INC) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.00033 และค่า Odds Ratio เท่ากับ 0.99967 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 หมายถึง เมื่อระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ค่าลอการิทึมของอัตราส่วนของโอกาสลดลง 0.00033 หรือสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อรายได้เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ Odds Ratio ลดลงหรือโอกาสที่ผู้เรียนจะเรียนสาขาเกษตรลดลง

1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษา ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการศึกษานี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา คือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรม รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านสังคม โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในระดับมาก ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1.3.1 ปัจจัยด้านวัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านวัฒนธรรมอยู่ในระดับ “มาก” มีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.1086 โดยปัจจัยด้านวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อันดับที่ 1 คือ คนในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม รองลงมาคือ คนในชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม

1.3.2 ปัจจัยด้านจิตวิทยา กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านจิตวิทยา อยู่ในระดับ “มาก” มีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.7719 โดยปัจจัยด้านจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อันดับที่ 1 คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน รองลงมาคือ ความเหมาะสมของสถานที่เรียน และความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา

1.3.3 ปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนบุคคลในระดับ “มาก” มีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.7281 โดยปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอันดับที่ 1 คือ ความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม รองลงมาคือ มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม และมีสภาพร่างกาย สุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม

1.3.4 ปัจจัยด้านสังคม กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านสังคมอยู่ในระดับ “มาก” มีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.4200 โดยปัจจัยด้านสังคมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอันดับที่ 1 คือ การแนะนำการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือ โอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา ครอบครัวให้การสนับสนุน รุ่นพี่ (ศิษย์เก่าของวิทยาลัย) ชักชวนหรือแนะนำให้เข้าเรียน มีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา และได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม

2. อภิปรายผล

2.1 ลักษณะทั่วไปของนักศึกษาที่เลือกศึกษาสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถนำมาอภิปรายผลการศึกษาได้ ดังนี้

2.1.1 **เพศ** กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.36 จากการศึกษาจะเห็นว่าปัจจุบันเพศหญิงให้ความสนใจที่จะศึกษาในสาขาเกษตรเพิ่มมากขึ้นจากอดีต และสถานศึกษายังมีสาขาวิชาให้ผู้เรียนเลือกศึกษาได้หลากหลายมากขึ้น ซึ่งบางสาขาวิชาไม่จำเป็นต้องใช้แรงงานมากนัก หรือจำกัดเฉพาะเพศชายเท่านั้น ทำให้สนองตอบความต้องการของผู้เรียนและเป็นทางเลือกให้กับผู้หญิงที่มีความสนใจจะศึกษาในสาขาเกษตร ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ และไม่เลือกศึกษาต่อ หลักสูตร ปวช. เกษตรกรรมของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดพิจิตร (พิพิธพันธ์ สิทธิศักดิ์ 2536) และงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตร ปวช.เกษตรกรรม ของนักเรียนชั้น ม.3 ในจังหวัดกระบี่ (มัลลิกา พิณสุวรรณ 2534) ซึ่งผลการศึกษาของงานวิจัยทั้งสองเรื่องกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย

2.1.2 **สาขาวิชาที่เรียน** กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เรียนในสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 27.78 รองลงมาคือสาขาวิชาอื่น สาขาวิชาพืชศาสตร์ สาขาวิชาสัตวศาสตร์ สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร สาขาวิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สาขาวิชาช่างกลเกษตร และสาขาวิชาเกษตรอุตสาหกรรม โดยถ้าพิจารณาจากหลักสูตรที่เรียน ในหลักสูตร ปวช. ผู้เรียนส่วนใหญ่จะเรียนในสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ซึ่งเป็นสาขาหลักของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยผู้เรียนที่เลือกเรียนสาขาวิชาเกษตรศาสตร์จะได้รับการสนับสนุนในด้านที่พัก และอาหารฟรีจากสถานศึกษาซึ่งอยู่ในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกเรียนในสาขาวิชาเกษตรศาสตร์

2.1.3 **ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน** ในหลักสูตร ปวช. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียนน้อยกว่า 500 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.02 จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันผู้เรียนในหลักสูตร ปวช. จะเสียค่าใช้จ่ายในการเรียนค่อนข้างต่ำ เพราะได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากโครงการเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล โดยจะสนับสนุนค่าใช้จ่ายด้านอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน และค่าหนังสือเรียน

ในหลักสูตร ปวส. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียนเท่ากับ 501-1,000 บาท ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ยังไม่สูงมากนัก จะเห็นได้ว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่

จะยกเว้นไม่เก็บค่าใช้จ่ายบางรายการ หรือยกเว้นค่าลงทะเบียนให้กับนักศึกษา เพื่อจูงใจให้ผู้เรียนเลือกที่จะศึกษาต่อหรือผู้ปกครองเลือกที่จะส่งบุตรหลานมาศึกษาต่อในสถานศึกษา

2.1.4 ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพต่อเดือนเท่ากับ 501-1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.26 จะเห็นได้ว่า นักศึกษามีค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพต่อเดือนไม่สูงมากนัก เพราะผู้เรียนบางส่วนพักอาศัยอยู่กับผู้ปกครอง บางส่วนก็จะพักในหอพักที่สถานศึกษาจัดให้อยู่พักอาศัยฟรี รวมทั้งสถานศึกษายังจัดอาหารให้กับนักศึกษาที่เรียนในสาขาเกษตรฟรีทั้ง 3 มื้อ (นักศึกษานในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต) ซึ่งช่วยให้นักศึกษาประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพต่อเดือนได้มาก

2.1.5 อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีอาชีพเป็นเกษตรกร และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว น้อยกว่า 5,000 บาท เนื่องจากเมื่อได้ผลผลิตจะใช้บริโภคในครัวเรือนไม่ได้ผลิตเพื่อจำหน่าย ทำให้รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในระดับต่ำ

2.1.6 ภูมิถิ่นนาของผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเดียวกับสถานศึกษา มีระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษาอยู่ระหว่าง 10 – 50 กิโลเมตร และใช้ระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษาประมาณ 30 นาที - 1 ชั่วโมง ซึ่งจะเห็นได้ว่าส่วนมากผู้เรียนเลือกที่จะเรียนต่อในสถานศึกษาใกล้บ้าน

2.2 ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตร ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้แก่ ปัจจัยเพศ ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

2.2.1 เพศ

จากสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า เพศมีอิทธิพลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตร ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา คือ เมื่อผู้เรียนเป็นเพศชาย มีโอกาสที่จะเรียนสาขาเกษตร ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น และเมื่อผู้เรียนเป็นเพศหญิง จะมีโอกาสที่จะเรียนสาขาเกษตรลดลง สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จะเห็นได้ว่าเพศชายมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตร ซึ่งเป็นสาขาที่ต้องใช้พลังกำลังในการปฏิบัติงานสูง การศึกษาสาขาเกษตรจึงเหมาะกับเพศชายมากกว่าเพศหญิง

2.2.2 ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน

จากสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียนมีอิทธิพลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตร ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีของสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ เมื่อค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียนเพิ่มขึ้น ผู้เรียนจะมีโอกาสเรียนสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาลดลง สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีอุปสงค์ คือ เมื่อราคาของสินค้าชนิดหนึ่งสูงขึ้นปริมาณซื้อของสินค้าชนิดนั้นจะลดลง แต่ถ้าราคาลดลง ปริมาณซื้อจะเพิ่มมากขึ้น

2.2.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

จากสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวมีอิทธิพลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตร ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทางบวก จากการศึกษาพบว่า ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ คือ เมื่อรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวเพิ่มขึ้น ผู้เรียนจะมีโอกาสเรียนสาขาเกษตร ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาลดลง ซึ่งจากการศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวน้อยกว่า 5,000 บาท ดังนั้น เมื่อรายได้ของครอบครัวสูงขึ้น ก็จะเลือกเรียนในสาขาอื่น ไม่เลือกเรียนสาขาเกษตร ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งแสดงว่า การเรียนสาขาเกษตร ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ถือเป็นสินค้าด้อย คือเมื่อผู้เรียนมีระดับรายได้ของครอบครัวสูงขึ้น จะเลือกเรียนในสาขาอื่นที่เป็นที่นิยมในสังคมมากกว่าเลือกเรียนในสาขาเกษตร

2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า

2.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนบุคคลในระดับ “มาก” โดยปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอันดับที่ 1 คือ ความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้านเกษตรกรรม รองลงมาได้แก่ มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม และสภาพร่างกายและสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้านเกษตรกรรม

จะเห็นได้ว่านักศึกษาที่เลือกศึกษาสาขาเกษตรส่วนใหญ่แล้วมีความชอบและรักในงานทางด้านเกษตรกรรม ซึ่งเป็นผลจากการที่มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านเกษตรกรรม คือ ครอบครัวและคนในชุมชนล้วนมีอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก

2.3.2 ปัจจัยด้านจิตวิทยา กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านจิตวิทยาในระดับ “มาก” โดยปัจจัยด้านจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของ

นักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอันดับที่ 1 คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน รองลงมาได้แก่ ความเหมาะสมของสถานที่เรียน และความเสี่ยงของสถานศึกษา

จะเห็นได้ว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียนมีส่วนสำคัญในการเลือกศึกษาสาขาเกษตรของผู้เรียนด้วยเหมือนกัน ซึ่งกิจกรรมที่เด่นที่สุดของกลุ่มวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี คือกิจกรรมองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย (อกท.) ในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จะมีการจัดการแข่งขันทักษะวิชาชีพทางด้านเกษตรของสมาชิก อกท. (นักศึกษาทุกคนจะเป็นสมาชิก อกท.) ในระดับหน่วย (ระดับสถานศึกษา) ระดับภาค และระดับชาติ ซึ่งในระดับชาติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีจะเสด็จร่วมงานทุกครั้ง และกิจกรรมเสริมต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมการหารายได้ระหว่างเรียนของนักศึกษา เนื่องจากนักศึกษบางคนครอบครัวมีรายได้น้อยการหารายได้ระหว่างเรียนจึงเป็นการช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง อีกทั้งยังสร้างความภาคภูมิใจให้กับนักศึกษา

2.3.3 ปัจจัยด้านวัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านวัฒนธรรมในระดับ “มาก” โดยปัจจัยด้านวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอันดับที่ 1 คือ คนในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม รองลงมาได้แก่ คนในชุมชนมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม

จะเห็นได้ว่าชุมชนและคนในครอบครัวของผู้เรียนส่วนใหญ่แล้วประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมเป็นหลัก ซึ่งมีส่วนให้ผู้เรียนผูกพันและมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม อีกทั้งผู้เรียนหรือผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานมาเรียนในสาขาเกษตรเพื่อที่จะได้มีความรู้ความชำนาญ สามารถกลับไปพัฒนาอาชีพของครอบครัวและของชุมชนได้ในอนาคต

2.3.4 ปัจจัยด้านสังคม กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านสังคมในระดับ “ปานกลาง” โดยปัจจัยด้านสังคมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตร ของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอันดับที่ 1 คือ การแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาได้แก่ โอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา ครอบครัวให้การสนับสนุน (รับช่วงกิจการ/ธุรกิจของครอบครัว) รุ่นพี่ (ศิษย์เก่าของวิทยาลัย) ชักชวนหรือแนะนำให้เข้าเรียน มีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา และได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม

จะเห็นได้ว่าการแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษายังเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษา เพราะหากสถานศึกษามีงบประมาณที่

จำกัดในการโฆษณาประชาสัมพันธ์แล้ว ผู้เรียนหรือผู้ปกครองจะไม่มีรู้จักสถานศึกษาเลย แต่การแนะนำการศึกษาเป็นการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มาก สามารถแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักกับสถานศึกษา ทั้งสถานที่ การจัดการเรียนการสอน และสวัสดิการต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้กับผู้เรียน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

3.1.1 อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ผู้เรียนต้องการให้ปรับปรุงอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัยและหลากหลายมากขึ้น เนื่องจากสถานศึกษาบางแห่งยังขาดอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการศึกษาสาขาเกษตร ที่ต้องเน้นในเรื่องของการฝึกปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการจัดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน และปรับปรุงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มมากขึ้น เพื่อจูงใจให้นักเรียนหรือผู้ปกครองเลือกที่จะเรียนสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.1.2 การจัดสวัสดิการให้กับนักเรียน นักศึกษา

จากผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกร และครอบครัวของนักเรียน นักศึกษามีรายได้ต่ำ คือมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท ดังนั้นสถานศึกษาควรมีสวัสดิการให้กับนักเรียน นักศึกษา ระหว่างที่ศึกษาอยู่ โดยสนับสนุนค่าที่พัก ค่าอาหาร และส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษามีรายได้ระหว่างเรียน เพื่อเป็นการลดภาระให้กับผู้ปกครอง ซึ่งจะจูงใจให้นักเรียนหรือผู้ปกครองเลือกที่จะเรียนสาขาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพิ่มมากขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยวิเคราะห์หลักสูตร ปวช. และหลักสูตร ปวส. รวมกัน ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยโดยวิเคราะห์แยกกลุ่มตัวอย่าง หลักสูตร ปวช. และหลักสูตร ปวส. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อสาขาเกษตรของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในแต่ละหลักสูตร

3.2.2 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยวิเคราะห์สาขาวิชาต่าง ๆ รวมกัน (เกษตรศาสตร์ พืชศาสตร์ สัตวศาสตร์ ช่างกลเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร เกษตรอุตสาหกรรม

และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ) ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยโดยวิเคราะห์แยกในแต่ละสาขา เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะ

3.2.3 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้ศึกษาใช้ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ประกอบด้วย 5 ตัวแปร คือ เพศ ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ระยะทางจากที่พักถึงสถานศึกษา และระยะเวลาจากที่บ้านถึงสถานศึกษา แต่ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีนัยสำคัญในการศึกษาค้างนี้มีเพียง 3 ตัวแปร คือ เพศ ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว สำหรับในการวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มตัวแปรอื่นที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตร เช่น จำนวนประชากรในกลุ่มวัยเรียน จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาสาขาเกษตรที่มีงานทำ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กำธร ธรรมพิทักษ์ (2541) "ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาใน
จังหวัดพะเยา" ปรินญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะ
เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- “กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2546” (2546, 7 กรกฎาคม) *ราชกิจจานุเบกษา* เล่ม 120 ตอน 63 ก
หน้า 30-34
- จิราภรณ์ ในฝัน (2546) "ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนนานาชาติของผู้ปกครองนักเรียน ใน
จังหวัดเชียงใหม่" การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชา
บริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- จุฬารัตน์ ปิ่นทำนั๊ก (2545) "ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาภาษาอังกฤษในโรงเรียนสอน
ภาษาอังกฤษเอกชนในกรุงเทพมหานคร" ปรินญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ฐกัฒ ศรีคำพร (2548) "การวิเคราะห์อุปสงค์" ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาเศรษฐศาสตร์การ
จัดการ* หน่วยที่ 2 หน้า 44-91 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชา
เศรษฐศาสตร์
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ (2548) *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS* พิมพ์ครั้งที่ 4
กรุงเทพมหานคร วี.อินเตอร์ พรีนซ์
- บุญชม ศรีสะอาด (2545) *การวิจัยเบื้องต้น* พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร สุวีริยะสาส์น
- เบญจมาศ เหมือนสุทธีวงศ์ (2547) "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษา ในสาขาวิชา
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของโรงเรียน
ระดับอาชีวศึกษาเอกชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่" ปรินญาเศรษฐศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ประสาร บุญเสริม (2545) "พฤติกรรมผู้บริโภคและอุปสงค์" ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาทฤษฎี
เศรษฐศาสตร์จุลภาค* หน่วยที่ 2 หน้า 72-96 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- _____ (2545) "พฤติกรรมผู้บริโภคแนวใหม่" ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาทฤษฎี
เศรษฐศาสตร์จุลภาค* หน่วยที่ 3 หน้า 104-113 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

- ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และคณะ (2549) "สถานภาพและทิศทางของการศึกษาเกษตรในประเทศไทย" โครงการการศึกษาเชิงวิพากษ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คืบค้นวันที่ 20 พฤศจิกายน 2554 จาก <http://pirun.ku.ac.th/~fedupst/Chapter4.pdf>
- พรชัย วิมลปกรณ์ (2547) "ปัจจัยกำหนดจำนวนนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2535-2545" การศึกษาค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546” (2546, 6 กรกฎาคม) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 120 ตอน 62 ก หน้า 1-30
- พิพิธน์ สิทธิศักดิ์ (2536) "ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและไม่เลือกศึกษาต่อหลักสูตร ปวช. เกษตรกรรมของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดพิจิตร" รายงานวิจัย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา คืบค้นวันที่ 15 พฤศจิกายน 2554 จาก http://www.thaiedresearch.org/thaied/index.php?q=thaied_results&-table=thaied_results&-action=browse&-cursor=142&-skip=120&-limit=30&-mode=list&-sort=researcher+asc&-recordid=thaied_results%3Fid%3D2347
- มัลลิกา พิณสุวรรณ (2534) "ความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตร ปวช. (เกษตรกรรม) ของนักเรียนชั้น ม.3 ในจังหวัดกระบี่ ปีการศึกษา 2533" รายงานวิจัย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา คืบค้นวันที่ 15 พฤศจิกายน 2554 จาก http://www.thaiedresearch.org/thaied/sites/all/modules/thaied/thaied-results.tpl.php?-table=thaied_results&-action=browse&-cursor=3262&-skip=3240&-limit=30&-mode=list&-sort=id+asc&-recordid=thaied_results%3Fid%3D3285
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2541) *การบริหารการตลาดยุคใหม่* กรุงเทพมหานคร เพชรจรัสแสงแห่งโลกธุรกิจ
- อุดมศักดิ์ ศิลปะประชาวงศ์ (2549) "การประมวลผลข้อมูลและการแปลผลข้อมูล" ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาวิทยานิพนธ์* หน่วยที่ 13 หน้า 238-267 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

ภาคผนวก ก

ประวัติสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ประวัติสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1. วิวัฒนาการระยะแรก

แนวความคิดการจัดการศึกษาอาชีวได้มีมาตั้งแต่ยุคสมัยที่ประเทศไทยเริ่มมีอาชีพหัตถกรรมมากขึ้น นอกเหนือไปจากอาชีพกสิกรรม การอาชีวศึกษาเริ่มอย่างเป็นระบบเมื่อได้รับการบรรจุในโครงการศึกษา พ.ศ.2441 เป็นการศึกษาพิเศษ ซึ่งหมายถึงการเรียนวิชาเฉพาะ เพื่อให้เกิดความชำนาญ โดยในปี พ.ศ.2452 การจัดการศึกษา ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ โรงเรียนสามัญศึกษา สอนวิชาสามัญ และโรงเรียนวิสามัญศึกษาสอนวิชาเพื่อออกไปประกอบอาชีพ เช่น แพทย์ พดุงครรภ์ ภาษาอังกฤษ พาณิชยการ ครู เป็นต้น ในปี พ.ศ.2453 ได้จัดตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งแรก คือ โรงเรียนพาณิชยการที่วัดมหาพฤฒาราม และวัดราชบูรณะ ปี พ.ศ.2456 จัดตั้งโรงเรียนเพาะช่าง และปี พ.ศ.2460 จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม

แผนการศึกษาแห่งชาติ ได้มีผลต่อการกำหนดการศึกษาอาชีวให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2475 ได้กำหนดว่าวิสามัญศึกษา ได้แก่ การศึกษาวิชาชีพซึ่งจัดให้เหมาะสมกับภูมิประเทศ เช่น กสิกรรม หัตถกรรม และพาณิชยการ เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้สำหรับประกอบการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมต่าง ๆ และในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2479 ได้ปรากฏคำว่า “อาชีวศึกษา” เป็นครั้งแรกในระบบการศึกษาของประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ อาชีวศึกษาขั้นต้น กลาง และสูง รับนักเรียนจากโรงเรียนสามัญศึกษาของทุกระดับประโยค

ปี พ.ศ.2481 พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในสังกัดกระทรวงธรรมการ (กระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน) ให้จัดตั้งกรมใหม่ขึ้น 2 กรม คือ

1. กรมสามัญศึกษา มีหน้าที่จัดการศึกษาสายสามัญ
2. กรมวิชาการ มีหน้าที่จัดการศึกษาสายอาชีว

โดยแบ่งออกเป็น 4 กอง คือ สำนักงานเลขานุการกรม กองตำรา กองสอบไล่ และกองอาชีวศึกษา ซึ่งกองอาชีวศึกษามีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดโรงเรียนอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ.2484 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2484 ซึ่งตราขึ้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2484 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ วันที่ 19 สิงหาคม 2484 กระทรวงธรรมการได้เปลี่ยนชื่อเป็นกระทรวงศึกษาธิการ และตั้งกรมอาชีวศึกษาขึ้นแทนกรมวิชาการ ส่วนกองวิชาการเป็นกอง ๆ หนึ่งในกรมอาชีวศึกษา ดังนั้นกรมอาชีวศึกษา จึงได้ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2484

การแบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 กอง คือ สำนักงานเลขานุการกรม กองโรงเรียน ทำหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินการโรงเรียนอาชีวศึกษา และกองวิชาการ ทำหน้าที่เกี่ยวกับหลักสูตรแบบเรียน ทะเบียน การสอบไล่ และการออกประกาศนียบัตร ช่วงระหว่างมหาสงครามเอเชียบูรพา การอาชีวศึกษาได้รับผลกระทบจากภัยสงคราม ก่อให้เกิดการขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน การสอน นักเรียนต้องหลบภัย จำนวนครูและนักเรียนน้อยลง จนกระทั่งภาวะสงครามสงบลง รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2494 การอาชีวศึกษาได้ถูกแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาอาชีวศึกษาศึกษาชั้นสูง โดยในแต่ละระดับกำหนดเวลาเรียนไม่เกิน 3 ปี

ปี พ.ศ.2495 ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในกรมอาชีวศึกษา แบ่งส่วนราชการออกเป็น 7 กอง คือ

1. สำนักงานเลขานุการกรม
2. กองโรงเรียนการช่าง
3. กองโรงเรียนพาณิชยและอุตสาหกรรม
4. กองโรงเรียนเกษตรกรรม
5. กองวิทยาลัยเทคนิค
6. กองส่งเสริมอาชีพ
7. กองออกแบบและก่อสร้าง

นอกจากนี้ในปี พ.ศ.2495 ได้ริเริ่มจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคหลัก 4 แห่งทั่วประเทศ คือ วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ (2495) วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ - สงขลา (2497) วิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - นครราชสีมา (2499) และวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ - เชียงใหม่ (2500)

ปี พ.ศ.2499 การอาชีวศึกษาได้ถูกพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ โดยโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหลายแห่ง ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนในระดับอาชีวศึกษาชั้นสูง และโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูงเฉพาะวิชาอีกหลายแห่ง ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อรับนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายสามัญเข้าศึกษาต่อ

ปี พ.ศ.2501 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากองค์การ SEATO โดยมหาวิทยาลัยฮาวาย ในการปรับปรุงหลักสูตรตามโครงการฝึกช่างฝีมือและฝึกอบบรมครูวิชาช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ และช่างเชื่อมโลหะ โดยมีโรงเรียนการช่าง 18 แห่ง เข้าร่วมโครงการในระยะแรกแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2503 จำนวนนักเรียนอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 1 - 3 มีจำนวนลดลง แต่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 จำนวนนักเรียนในประเภทช่างอุตสาหกรรมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งต้องเปิดการเรียนการสอนใน 2 ผลัด

ปี พ.ศ.2508 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ในการก่อตั้งวิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น

ปี พ.ศ.2509 ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การยูนิเซฟในการปรับปรุงโรงเรียนการช่างสตรี จำนวน 35 แห่ง ทั้งในด้านหลักสูตรการเรียนการสอนและครุภัณฑ์โดยเฉพาะ

ปี พ.ศ.2510 กรมอาชีวศึกษาได้มีหน่วยงานโครงการเงินกู้ธนาคารโลก เพื่อพัฒนา อาชีวศึกษา มีหน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียนในโครงการประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและ เกษตรกรรม รวม 25 แห่งกับกรมอาชีวศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ

ปี พ.ศ.2512 ได้รับความช่วยเหลือจากประเทศออสเตรียในการจัดตั้งโรงเรียนเทคนิคสัต หีบ จังหวัดชลบุรี สถานศึกษาหลายแห่งได้รับการพัฒนาและเปิดสอนจนถึงระดับ ปวส. โดยในปี พ.ศ.2512 ได้รับการยกฐานะจากโรงเรียนเป็นวิทยาลัย ซึ่งแห่งแรกคือวิทยาลัยพาณิชย์การพระนคร จนถึงปี พ.ศ.2522 กรมอาชีวศึกษามีวิทยาลัยอยู่ในสังกัดจำนวน 90 แห่ง ในจำนวนสถานศึกษา ทั้งสิ้น 159 แห่ง

ปี พ.ศ.2513 รวมโรงเรียนการช่างสตรีและโรงเรียนการช่าง 4 จังหวัด คือ อ่างทอง ราชบุรี นุรีรัมย์ และพัทลุง ปี พ.ศ.2514 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า โดยรวมวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี วิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือ วิทยาลัยโทรคมนาคม และ วิทยาลัยช่างก่อสร้างในสังกัดกรมอาชีวศึกษาไปรวมเป็นสถาบัน และเปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 217 พ.ศ.2515 ให้โอนโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ 36 แห่ง ของ กรมอาชีวศึกษาไปกรมสามัญ

2. การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการ

ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 172 พ.ศ.2515 ได้แบ่งส่วนราชการในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ออกเป็น 9 กองคือ

1. สำนักงานเลขานุการกรม
2. กองวิทยาลัย
3. กองโรงเรียน
4. กองแผนงาน
5. กองการเจ้าหน้าที่
6. กองคลัง
7. กองออกแบบและก่อสร้าง

8. กองบริการเครื่องจักรกล

9. หน่วยศึกษานิเทศ

ปี พ.ศ.2516 – 2520 มีโครงการเงินกู้ ADB เพื่อพัฒนาวิทยาลัยเทคนิค 4 แห่ง (กรุงเทพฯ สงขลา เชียงใหม่ และนครราชสีมา) ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ พัฒนาครู และอาคารสถานที่ใน 6 สาขาวิชาคือ อิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า ก่อสร้าง เครื่องกล เทคนิคโลหะ และช่างยนต์

ปี พ.ศ.2518 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาขึ้น โดยแยกวิทยาลัย 28 แห่งออกจากกรมอาชีวศึกษา เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี และได้โอนศูนย์ฝึกต่อเรือหนองคายของสำนักงานพลังงานแห่งชาติมาอยู่ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนอุตสาหกรรมต่อเรือหนองคาย

ปี พ.ศ.2519 รวมโรงเรียนเทคนิค โรงเรียนอาชีวศึกษา โรงเรียนการช่างใน 65 วิทยาเขต และยกฐานะโรงเรียนเกษตรกรรม 12 แห่งเป็นวิทยาลัย

ปี พ.ศ.2522 – 2523 พบว่ามีปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการดำเนินการแยกวิทยาเขตต่าง ๆ ออกเป็นอิสระ

ปี พ.ศ.2522 ได้มีการโอนวิทยาลัยเกษตรเจ้าคุณทหาร ไปสังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาอาชีวศึกษา ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) รับนักเรียนผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลาย โปรแกรมวิชาสามัญเข้าเรียนวิชาชีพเป็นเวลา 2 ปี

ปี พ.ศ.2523 ได้มี “พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2523” กำหนดให้มี 10 หน่วยงาน ให้เกิดหน่วยงานใหม่จากเดิม คือ กองวิทยาลัย และกองโรงเรียนเป็นกองใหม่ คือ

1. กองวิทยาลัยเกษตรกรรม
2. กองวิทยาลัยเทคนิค
3. กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ.2524 ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2524 ปี พ.ศ.2527 ได้ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ.2527 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พ.ศ.2527

ปี พ.ศ.2528 ส่งเสริมแนวคิด “การอาชีวศึกษา ครบวงจร” และได้มีการจัดตั้ง “สำนักงานโครงการพิเศษ” เป็นหน่วยงานภายในมีหน้าที่ประสานงานกับสำนักงานโครงการพิเศษและ

รับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงและงานพัฒนาชนบท และปี พ.ศ.2530 ได้มีการจัดตั้ง “วิทยาลัยการอาชีพ” ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร และแม่ฮ่องสอน โดยมีเป้าหมายที่จะจัดการศึกษาทุกประเภทวิชาชีพและทุกหลักสูตร ทั้งในและนอกระบบการศึกษา

ปี พ.ศ.2531 ได้รับความช่วยเหลือจากเยอรมันเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาทวิภาคี

ปี พ.ศ.2532 – 2533 UNDP ให้ความช่วยเหลือจัดตั้งสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ.2533 รัฐบาลแคนาดาได้ให้ความช่วยเหลือเงินกู้ยืมเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาเกษตรตลอดจนประเทศอื่น ในแถบทวีปยุโรป เช่น สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ออสเตรีย อังกฤษ และอิตาลี ในการช่วยเหลือสถานศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรม นอกจากนี้หน่วยงานหรือองค์กรอื่นต่างประเทศที่ได้ให้ความช่วยเหลือ เช่น The United Nation Development Programme (UNDP) International Labor Organization (ILO), UNESCO เป็นต้น รวมถึงการได้รับความช่วยเหลือจากประเทศออสเตรีย ญี่ปุ่น แคนาดา องค์กร CIDA และการได้รับอาสาสมัครจากออสเตรเลีย เยอรมนี ญี่ปุ่น และอังกฤษ ในการให้ความร่วมมือต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านอาชีวศึกษา และในปี 2533 ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)

ปี พ.ศ.2533 – 2535 นี้มีผู้สนใจเรียนอาชีวศึกษามาก จึงจัดตั้งสถานศึกษาเพื่อ 20 แห่ง พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2535 ได้ถูกประกาศและกำหนดใช้จนถึงปัจจุบัน แบ่งส่วนราชการออกเป็น 11 หน่วยงาน โดยเพิ่มสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานอิสระระดับกอง

ปี พ.ศ.2535 – 2539 ได้มีโครงการจัดตั้งวิทยาลัยเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 93 แห่ง เฉพาะโครงการจัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพระดับอำเภอ 60 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง 25 แห่ง และอีก 8 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพไปสู่ท้องถิ่น สนับสนุนการพัฒนาชนบทเพื่อผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพในระดับช่างกึ่งฝีมือ และช่างเทคนิค ให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ปี พ.ศ.2536 – 2543 ได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลญี่ปุ่น พัฒนาการผลิตกำลังคนสาขาวิชาแมคคาทรอนิกส์ ที่วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน ปี พ.ศ.2537 มีโครงการเงินกู้กองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจโอแพนทะเลแห่งญี่ปุ่น (Overseas Economic Cooperation Fund, JAPAN) โดยได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2537 เพื่อพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์และบุคลากรในสถานศึกษา 20 แห่ง

ปี พ.ศ.2538 กรมอาชีวศึกษาได้พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ของกรมอาชีวศึกษาและจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทางไกล

ปี พ.ศ.2537 – 2539 ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลเบลเยียม พัฒนาการผลิตกำลังคน สาขาวิชาเทคนิคการผลิตและพัฒนาสื่อการสอน

ปี พ.ศ.2540 การอาชีวศึกษาได้รับความสนใจอย่างมากโดยรัฐบาลให้การสนับสนุนจัดตั้ง วิทยาลัยการอาชีพ 70 แห่ง วิทยาลัยเทคนิค 19 แห่ง และวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว 2 แห่ง ในปัจจุบันได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีปทุมวันเป็นส่วนราชการของกรมอาชีวศึกษา และกำหนด อำนาจหน้าที่ให้กรมอาชีวศึกษาจัดและส่งเสริมการศึกษาวชิรศึกษาในระดับปริญญาตรี อนุปริญญา ประกาศนียบัตรหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ รวมถึงพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาใน สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

ปี พ.ศ.2541 ได้กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีปทุมวันมีอำนาจจัดการศึกษาระดับปริญญา ตรีด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสถานศึกษาที่จัดหลักสูตรระดับปริญญาหรือเทียบเท่า ได้แก่หลักสูตรประกาศนียบัตรครูวิชาชีพชั้นสูง (ปทส.) และปริญญาตรีในการเปิดสอนเป็นไปตาม เกณฑ์มหาวิทยาลัยกำหนด

ปี พ.ศ.2542 ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลเดนมาร์กเพื่อพัฒนาอาชีพเกษตรตาม โครงการปรับปรุงรูปแบบโครงสร้างสถานศึกษาเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อเพิ่ม ความรู้ ทักษะปฏิบัติ และจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักรกล และเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้แก่ นักเรียน นักศึกษา ในการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร รวมถึงการขยายผลให้แก่ เกษตรกรท้องถิ่น ตลอดจนพัฒนาบุคลากร หลักสูตรการจัดอาชีวศึกษาเกษตร การพัฒนา อาชีวศึกษาได้พัฒนาเป็นลำดับ โดยพิจารณาถึงระบบการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา การพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน การเทียบโอนหน่วยกิตสะสม การขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ ประชาชนและการพัฒนาบุคลากร ครู อาจารย์อาชีวศึกษา ตลอดจนการส่งเสริมความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและเอกชนรวมถึงต่างประเทศ

วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ.2546 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้จัดตั้งสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3. วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าประสงค์ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิสัยทัศน์

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นผู้นำในการจัดการศึกษาสายอาชีพ เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและภูมิภาค

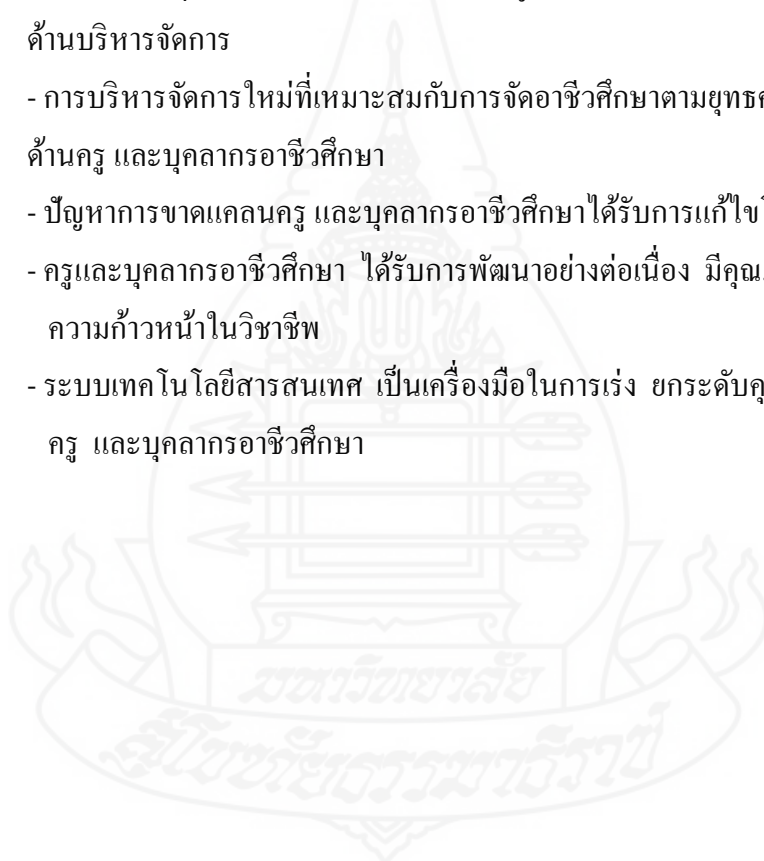
พันธกิจ

1. จัด ส่งเสริมและพัฒนาการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
2. ยกกระดับคุณภาพและมาตรฐานกำลังคนสายอาชีพเข้าสู่สากล
3. ขยายโอกาสทางการศึกษาสายอาชีพอย่างทั่วถึง ต่อเนื่อง เสมอภาค และเป็นธรรม
4. เป็นแกนกลางในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ ระดับฝีมือ เทคนิค และเทคโนโลยีของประเทศ
5. สร้างเครือข่ายความร่วมมือให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนา การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ
6. วิจัย สร้างนวัตกรรม จัดการองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชน
7. ส่งเสริม/พัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ มั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ

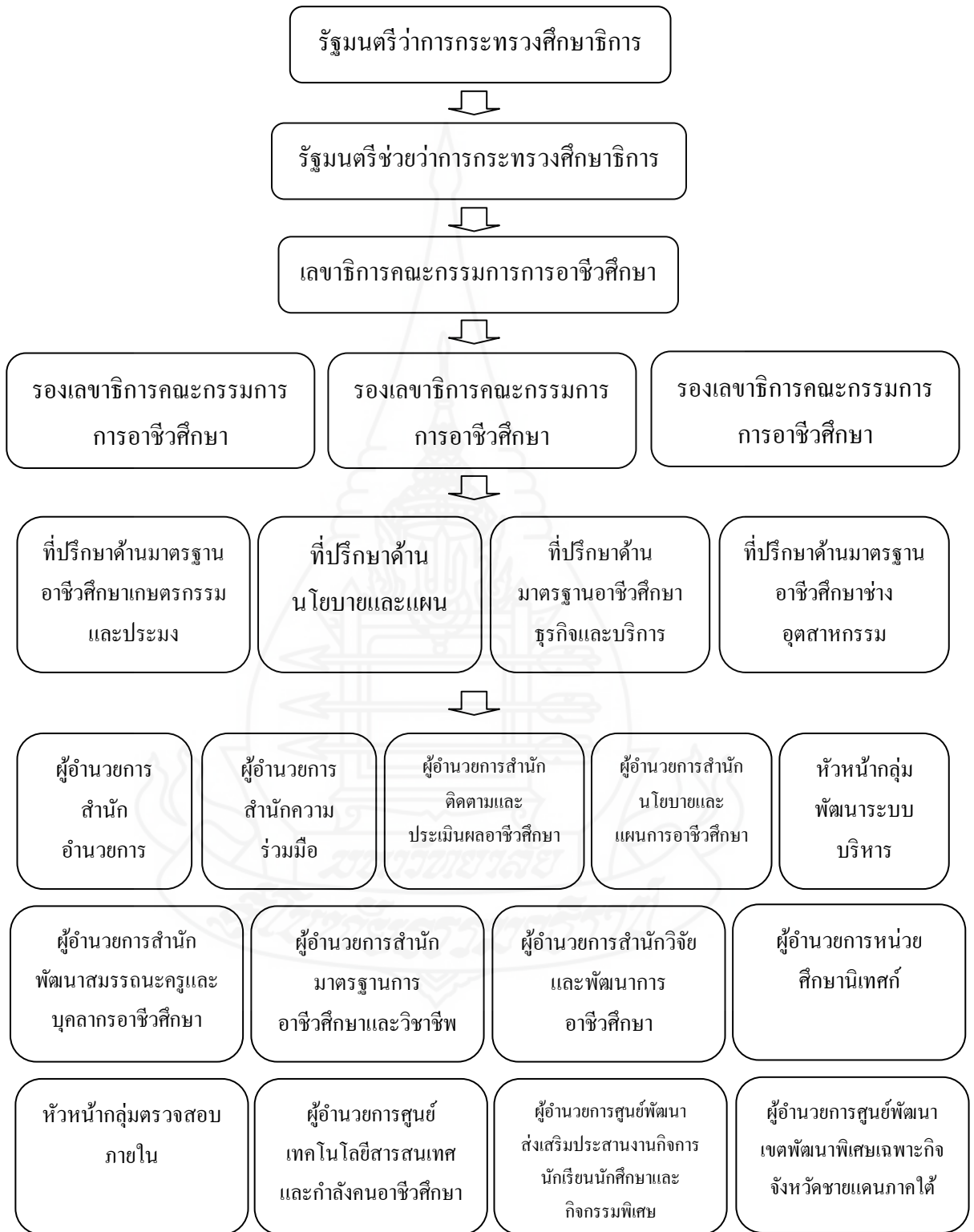
เป้าประสงค์ (Goal)

1. ด้านกลุ่มอาชีพ
  - หลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนรู้อาชีวศึกษา มีความสอดคล้องและรองรับต่อ 5 กลุ่มอาชีพใหม่ 5 ศักยภาพพื้นที่ และการแข่งขันใน 5 ภูมิภาค
2. ด้านผู้เรียน
  - กำลังคนมีสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ มีงานทำ และก้าวหน้าในเส้นทางอาชีพ
  - ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการ และ/หรือมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี

3. ด้านสถานศึกษา
  - สถานศึกษามีคุณภาพสูง มีความเป็นเลิศ สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และภูมิภาค
  - สถานศึกษาเป็นศูนย์บรมอาชีวศึกษา ศูนย์ซ่อมสร้างประจำชุมชน และฐานการเรียนรู้ด้านอาชีพที่เชื่อมโยงกับทุกระดับการศึกษา
4. ด้านวิจัย และการจัดการองค์ความรู้
  - การวิจัยอาชีวศึกษาเน้นเชิงปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนานวัตกรรม ต่อยอดอาชีพ การถ่ายทอดเทคโนโลยี มุ่งผู้การนำไปใช้ และการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์
  - ประชาชน ชุมชน สังคม ได้รับองค์ความรู้อาชีวศึกษา
5. ด้านบริหารจัดการ
  - การบริหารจัดการใหม่ที่เหมาะสมกับการจัดอาชีวศึกษาตามยุทธศาสตร์ 2555
6. ด้านครู และบุคลากรอาชีวศึกษา
  - ปัญหาการขาดแคลนครู และบุคลากรอาชีวศึกษาได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน
  - ครูและบุคลากรอาชีวศึกษา ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีคุณภาพ มาตรฐานและความก้าวหน้าในวิชาชีพ
  - ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเครื่องมือในการเร่ง ขกระดับคุณภาพในการพัฒนาครู และบุคลากรอาชีวศึกษา

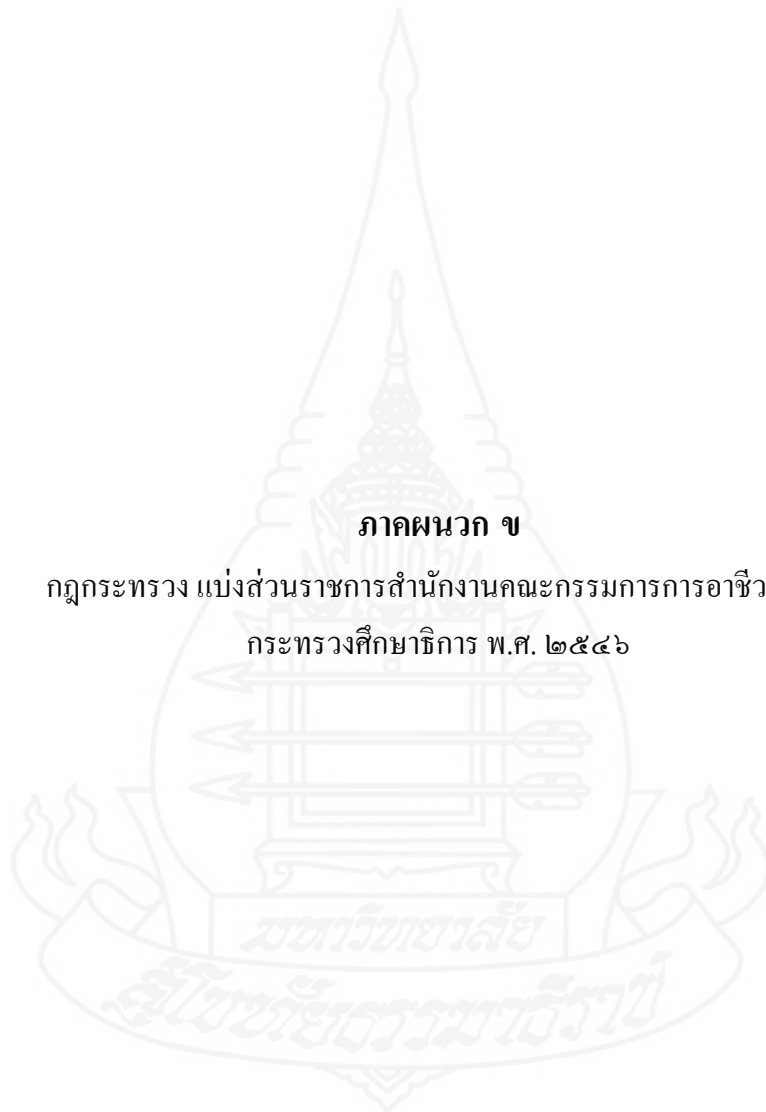
4. โครงสร้างองค์กร

ภาคผนวก ข

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

กฎกระทรวง

แบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดและส่งเสริมการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำข้อเสนอแนวนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับ
- (๒) ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
- (๓) กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดงบประมาณและสนับสนุนทรัพยากร
- (๔) พัฒนาครูและบุคลากรการอาชีวศึกษา
- (๕) ส่งเสริมประสานงานการจัดการอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ และรูปแบบความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นและสถานประกอบการ
- (๖) ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดการอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน
- (๗) จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ
- (๘) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและดำเนินการตามที่คณะกรรมการอาชีวศึกษามอบหมาย
- (๙) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๒ ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักอำนวยการ
- (๒) สำนักความร่วมมือ
- (๓) สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา
- (๔) สำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา
- (๕) สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
- (๖) สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
- (๗) สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา

ข้อ ๓ ส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยการและงานเลขานุการของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา งานเลขานุการของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประสานราชการ ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป กิจกรรมพิเศษ การประชาสัมพันธ์และงานเผยแพร่การอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ และงานอื่นใดที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(ข) พัฒนาระบบงานและการบริหารงานบุคคลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การพัสดุ งานอาคารสถานที่ งบประมาณ และสินทรัพย์ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำหนดและตรวจสอบมาตรฐานอาคารงานออกแบบและก่อสร้าง รวมทั้งการประสานและส่งเสริมการดำเนินงานของสถานศึกษา

(ง) ดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยและระบบคุณธรรม กฎหมาย นิติกรรม และสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่ง อาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๒) สำนักความร่วมมือ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) พัฒนาระบบ รูปแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับความร่วมมือกับเอกชน ในการจัดการอาชีวศึกษา รวมทั้งติดตามและประเมินผล

(ข) ส่งเสริมและสนับสนุนเอกชนและสถานประกอบการให้จัดการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรและมาตรฐานการอาชีวศึกษา รวมทั้งการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

(ค) ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการสนับสนุนทรัพยากร และการจัดให้มีกองทุนอาชีวศึกษา

(ง) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาองค์กรวิชาชีพ กลุ่มอาชีพ และสมาคมอาชีพ

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๓) สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ดำเนินการเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษาในภาพรวมของประเทศ

(ข) ส่งเสริมและประสานงานการติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(ค) ให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการบริหารและการจัดการอาชีวศึกษา

(ง) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๔) สำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) จัดทำข้อเสนอ นโยบาย แผนยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา และเป้าหมายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา

(ข) จัดทำข้อเสนอแนะ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสนับสนุนทรัพยากร และงบประมาณเพื่อการอาชีวศึกษา รวมทั้งการติดตามและประเมินผล

(ค) พัฒนาระบบข้อมูลเครือข่ายสารสนเทศ และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

(ง) ดำเนินการเกี่ยวกับงานวิเทศสัมพันธ์ การประสานนโยบายและความร่วมมือทางการอาชีวศึกษากับองค์กรและหน่วยงานในและต่างประเทศ

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๕) สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) จัดทำและประเมินมาตรฐานครูและบุคลากรการอาชีวศึกษา พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแผนการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรการอาชีวศึกษา

- (ข) ติดตามและประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการอาชีวศึกษา
- (ค) ดำเนินการฝึกอบรมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนในการฝึกอบรมและพัฒนาครู บุคลากรทางการอาชีวศึกษาและครูฝึกในสถานประกอบการด้านอาชีพ
- (ง) วิจัยและพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ ผลิตและบริการเครื่องจักรกลและเทคโนโลยี พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของครูและบุคลากรทางการอาชีวศึกษา
- (จ) สร้างและพัฒนารูปแบบการฝึกสมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษา และสร้างเครือข่ายการฝึกอบรมวิชาเรียน ครู และบุคลากรทางการอาชีวศึกษา
- (ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย
- (๖) สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
- (ก) วิจัยและพัฒนามาตรฐานและหลักสูตรแกนกลางการอาชีวศึกษาทุกระดับ
- (ข) วิจัยและพัฒนามาตรฐานสื่อต้นแบบและนวัตกรรมการอาชีวศึกษา
- (ค) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบมาตรฐาน การแนะแนวการอาชีวศึกษา และอาชีพ การกำหนดคุณวุฒิวิชาชีพ มาตรฐานวิชาชีพ การเทียบประสบการณ์และการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ
- (ง) พัฒนาระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพในสถาบันการอาชีวศึกษา สถานศึกษา รวมทั้งระบบการเรียนรู้ที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬากับการอาชีวศึกษา
- (จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย
- (๗) สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
- (ก) วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา เพื่อประกอบการเสนอแนะนโยบาย แผนงาน โครงการ ความต้องการกำลังคนด้านอาชีวศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพ
- (ข) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเรียนการสอน และการบริหารจัดการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งติดตามและประเมินผล
- (ค) ส่งเสริม ผลิต พัฒนา และเผยแพร่ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ทางการอาชีวศึกษา และวิชาชีพเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการอาชีวศึกษาและคุณภาพของนักเรียนนักศึกษา

ภาคผนวก ก

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545
(ปรับปรุง พ.ศ.2546)

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

(ปรับปรุง พ.ศ.2546)

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม และเจตคติที่เหมาะสม สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ
2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เด็กเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน ถ่ายโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระได้
3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน
4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่น

จุดหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ นำไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ
2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น
4. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบ ต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี
5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น ๆ
6. เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

1. การเรียนการสอน

- 1.1 การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนดและนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลร่วมกันได้ สามารถโอนผลการเรียน และขอเทียบความรู้และประสบการณ์ได้
- 1.2 การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง โดยสามารถนำรายวิชาไปจัดฝึกในสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

2. เวลาเรียน

- 2.1 ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนด และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร ประมาณ 5 สัปดาห์
- 2.2 การเรียนในระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 วัน คาบละ 60 นาที (1 ชั่วโมง)

3. หน่วยกิต

ให้มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิตถือเกณฑ์ดังนี้

- 3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต
- 3.2 รายวิชาที่ประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้บูรณาการการเรียนการสอน กำหนด 2-3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 40-60 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต
- 3.3 รายวิชาที่นำไปฝึกงานในสถานประกอบการ กำหนดเวลาในการฝึกปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต
- 3.4 การฝึกอาชีพในระบบทวิภาคี ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต
- 3.5 การทำโครงการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ.2546) แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ฝึกงาน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

4.1 หมวดวิชาสามัญ แบ่งเป็น

4.1.1 วิชาสามัญทั่วไป เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต

4.1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานสัมพันธ์กับวิชาชีพ

4.2 หมวดวิชาชีพ แบ่งเป็น

4.2.1 วิชาชีพพื้นฐาน เป็นกลุ่มวิชาชีพสัมพันธ์ที่จำเป็นในประเภทวิชานั้น ๆ

4.2.2 วิชาชีพสาขาวิชา เป็นกลุ่มวิชาชีพหลักในสาขาวิชานั้น ๆ

4.2.3 วิชาชีพสาขางาน เป็นกลุ่มวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเฉพาะด้านในงานอาชีพตามความถนัดและความสนใจ

4.2.4 โครงการ

4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี

4.4 ฝึกงาน

4.5 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามกำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา ส่วนรายวิชาแต่ละหมวดวิชา สถานศึกษาจัดตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือจัดตามความเหมาะสมของสภาพท้องถิ่น ทั้งนี้ สถานศึกษาต้องกำหนดรหัสวิชา จำนวนคาบเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามระเบียบที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

5. โครงการ

5.1 สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการในภาคเรียนที่ 6 ไม่น้อยกว่า 160 ชั่วโมง กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต

5.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น ๆ

6. ฝึกงาน

6.1 ให้สถานศึกษานำรายวิชาในหมวดวิชาชีพไปจัดฝึกในสถานประกอบการ อย่างน้อย 1 ภาคเรียน

6.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น ๆ

7. การเข้าเรียน

พื้นความรู้และคุณสมบัติของผู้เข้าเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 พ.ศ.2546

8. การประเมินผลการเรียน

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 พ.ศ.2546

9. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัยของตนเองและส่งเสริมการทำงาน ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ทะนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม โดยการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน

10. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

- 10.1 ประเมินผ่านรายวิชาในหมวดวิชาสามัญ หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา
- 10.2 ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบตาม โครงสร้างของหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา
- 10.3 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00
- 10.4 เข้าร่วมกิจกรรมและผ่านการประเมินทุกภาคเรียน

11. การแก้ไขและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

- 11.1 ให้อธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการเพิ่มเติม ปรับปรุง หรือยกเลิกประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน รายวิชา และโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545
- 11.2 ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจเพิ่มเติม แก้ไข เปลี่ยนแปลงรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 โดยต้องรายงานให้ต้นสังกัดทราบ

ภาคผนวก ง

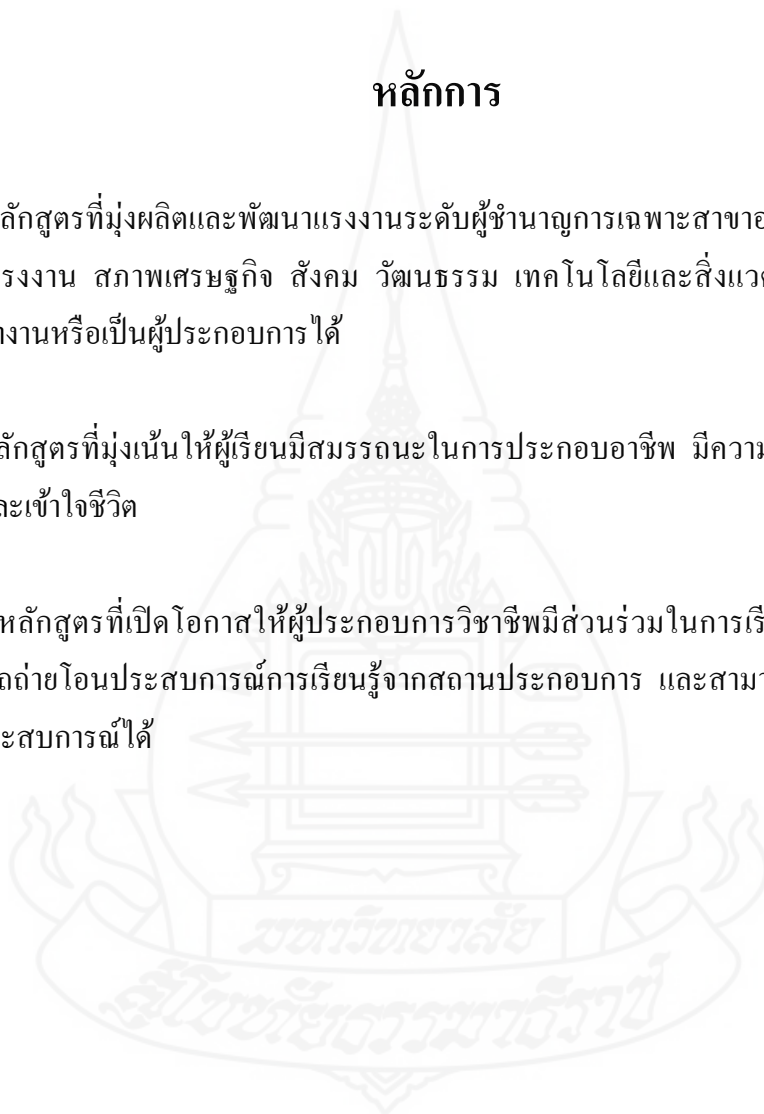
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตและพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพ สอดคล้องกับตลาดแรงงาน สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สามารถเป็นหัวหน้างานหรือเป็นผู้ประกอบการได้
2. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสมรรถนะในการประกอบอาชีพ มีความรู้เต็มภูมิ ปฏิบัติได้จริง และเข้าใจชีวิต
3. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการวิชาชีพมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนวิชาชีพ สามารถถ่ายโอนประสบการณ์การเรียนรู้จากสถานประกอบการ และสามารถสะสมการเรียนรู้และประสบการณ์ได้

จุดหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต สามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
2. เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ
3. เพื่อให้สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะจากศาสตร์ต่าง ๆ ประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
4. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในงานอาชีพ รักงาน รักองค์กร สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี และมีความภาคภูมิใจในตนเองต่อการเรียนวิชาชีพ
5. เพื่อให้มีปัญหา ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการ การตัดสินใจและการแก้ปัญหา รู้จักแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเอง ประยุกต์ใช้ความรู้ในการสร้างงานให้สอดคล้องกับวิชาชีพ และการพัฒนางานอาชีพอย่างต่อเนื่อง
6. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับการปฏิบัติในอาชีพนั้น ๆ
7. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบ ต่อครอบครัว องค์กร ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของ ศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหาและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม
8. เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเป็นกำลังสำคัญในด้านการผลิตและให้บริการ
9. เพื่อให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

1. การเรียนการสอน

- 1.1 การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนดและนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลร่วมกันได้ สามารถโอนผลการเรียน และขอเทียบความรู้และประสบการณ์ได้
- 1.2 การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง โดยสามารถนำรายวิชาไปจัดฝึกในสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

2. เวลาเรียน

- 2.1 ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนด และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร ประมาณ 5 สัปดาห์
- 2.2 การเรียนในระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 วัน คาบละ 60 นาที (1 ชั่วโมง)
- 2.3 เวลาเรียนตามปกติ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าในประเภทวิชาและสาขาวิชาที่กำหนด 2 ปี สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพต่างประเภทวิชา/สาขาวิชาที่กำหนด ประมาณ 3 ปี

3. หน่วยกิต

ให้มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 85 หน่วยกิต และไม่เกิน 100 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิตถือเกณฑ์ดังนี้

- 3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต
- 3.2 รายวิชาที่ประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้บูรณาการการเรียนการสอน กำหนด 2-3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 40-60 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

- 3.3 รายวิชาที่นำไปฝึกงานในสถานประกอบการ กำหนดเวลาในการฝึกปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต
- 3.4 การฝึกอาชีพในระบบทวิภาคี ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต
- 3.5 การทำโครงการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ฝึกงาน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

- 4.1 หมวดวิชาสามัญ แบ่งเป็น
  - 4.1.1 วิชาสามัญทั่วไป เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต
  - 4.1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานสัมพันธ์กับวิชาชีพ
- 4.2 หมวดวิชาชีพ แบ่งเป็น
  - 4.2.1 วิชาชีพพื้นฐาน เป็นกลุ่มวิชาชีพสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในประเภทวิชานั้น ๆ
  - 4.2.2 วิชาชีพสาขาวิชา เป็นกลุ่มวิชาชีพหลักในสาขาวิชานั้น ๆ
  - 4.2.3 วิชาชีพสาขางาน เป็นกลุ่มวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเฉพาะด้านในงานอาชีพตามความถนัดและความสนใจ
  - 4.2.4 โครงการ
- 4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี
- 4.4 ฝึกงาน
- 4.5 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา ส่วนรายวิชาแต่ละหมวดวิชา สถานศึกษาจัดตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือจัดตามความเหมาะสมของสภาพท้องถิ่น ทั้งนี้ สถานศึกษาต้องกำหนดรหัสวิชา จำนวนคาบเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามระเบียบที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

5. โครงการ

- 5.1 สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการในภาคเรียนที่ 4 ไม่น้อยกว่า 160 ชั่วโมง กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต
- 5.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น ๆ

6. ฝึกงาน

- 6.1 ให้สถานศึกษานำรายวิชาในหมวดวิชาชีพไปจัดฝึกในสถานประกอบการ อย่างน้อย 1 ภาคเรียน
- 6.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

7. การเข้าเรียน

ผู้เข้าเรียนต้องมีพื้นฐานความรู้และคุณสมบัติ ดังนี้

7.1 พื้นความรู้

สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

ผู้เข้าเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพต่างประเภทวิชาและสาขาวิชาที่กำหนด ต้องเรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพให้ครบตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

7.2 คุณสมบัติ

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 พ.ศ.2546

8. การประเมินผลการเรียน

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 พ.ศ.2546

9. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

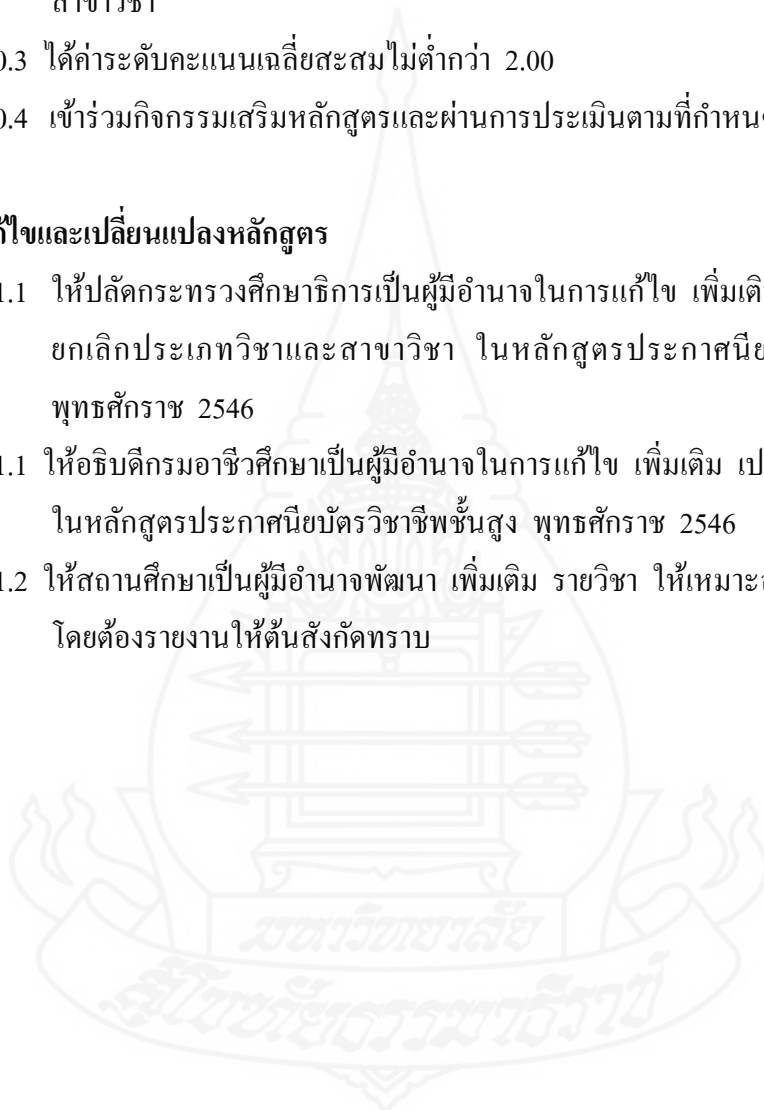
สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัยของตนเอง การสันตนาการ และส่งเสริมการทำงาน ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ทำนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน ไม่น้อยกว่า 120 ชั่วโมง

10. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

- 10.1 ประเมินผ่านรายวิชาในหมวดวิชาสามัญ หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา
- 10.2 ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบตามโครงสร้างของหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา
- 10.3 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00
- 10.4 เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรและผ่านการประเมินตามที่กำหนด

11. การแก้ไขและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

- 11.1 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจในการแก้ไข เพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงและยกเลิกประเภทวิชาและสาขาวิชา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546
- 11.1 ให้อธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการแก้ไข เพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงสาขางาน ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546
- 11.2 ให้สถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจพัฒนา เพิ่มเติม รายวิชา ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น โดยต้องรายงานให้ต้นสังกัดทราบ

ภาคผนวก จ

ผลการคำนวณ ค่าสถิติของปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ต่อการศึกษาสาขาเกษตร

ผลการคำนวณ ค่าสถิติของปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ต่อการศึกษาสาขาเกษตร

Logistic Regression

Case Processing Summary

Unweighted Cases(a)		N	Percent
Selected Cases	Included in Analysis	396	100.0
	Missing Cases	0	.0
	Total	396	100.0
Unselected Cases		0	.0
Total		396	100.0

a. If weight is in effect, see classification table for the total number of cases.

Block 0: Beginning Block

Variables in the Equation

		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 0	Constant	1.253	.121	107.418	1	.000	3.500

Variables not in the Equation(a)

			Score	df	Sig.
Step 0	Variables	SEX	21.629	1	.000
		EXP	273.903	1	.000
		INC	226.667	1	.000
		DIST	2.908	1	.088
		TIME	3.004	1	.083

a. Residual Chi-Squares are not computed because of redundancies.

Block 1: Method = Enter

Omnibus Tests of Model Coefficients

		Chi-square	df	Sig.
Step 1	Step	372.095	5	.000
	Block	372.095	5	.000
	Model	372.095	5	.000

Model Summary

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	47.432	.609	.932

Variables in the Equation

		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95.0% C.I. for EXP(B)	
								Lower	Upper
Step 1(a)	SEX	2.797	1.077	6.741	1	.009	16.398	1.985	135.463
	EXP	-.006	.001	22.065	1	.000	.994	.991	.996
	INC	-.00033	.000	21.444	1	.000	.99967	1.000	1.000
	DIST	.007	.017	.167	1	.683	1.007	.974	1.040
	TIME	.033	.019	3.108	1	.078	1.033	.996	1.072
	Constant	11.599	2.313	25.138	1	.000	108954.390		

a Variable(s) entered on step 1: SEX, EXP, INC, DIST, TIME.

ภาคผนวก จ
ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ขนาด ประชากร	ขนาดตัวอย่างตามความคลาดเคลื่อน					
	±1%	±2%	±3%	±4%	±5%	±10%
500	-	-	-	-	222	83
1,000	-	-	-	385	286	91
1,500	-	-	638	441	361	94
2,000	-	-	718	476	333	95
2,500	-	1,250	769	500	345	96
3,000	-	1,364	811	517	353	97
3,500	-	1,458	843	530	359	97
4,000	-	1,538	870	541	364	98
4,500	-	1,607	891	549	367	98
5,000	-	1,667	909	556	370	98
6,000	-	1,765	938	566	375	98
7,000	-	1,842	959	574	378	99
8,000	-	1,905	976	580	381	99
9,000	-	1,957	989	584	383	99
10,000	5,000	2,000	1,000	588	385	99
15,000	6,000	2,143	1,034	600	390	99
20,000	6,667	2,222	1,053	606	392	100
25,000	7,143	2,273	1,064	610	394	100
50,000	8,333	2,381	1,087	617	397	100
100,000	9,091	2,439	1,099	621	398	100
>100,000	10,000	2,500	1,111	625	400	100

ที่มา : <http://www.watpon.com/table/yamane.pdf> สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2555

ภาคผนวก ช
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง : การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะนำข้อมูลที่รวบรวมได้ไปใช้ในการวิเคราะห์ในการทำ
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เรื่อง “ การวิเคราะห์
ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา” โดยข้อมูลที่รวบรวมได้จะถูกเก็บเป็นความลับและนำเสนอในภาพรวม

แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้เรียน จำนวน 13 ข้อ
2. ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 14 ข้อ
3. ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียน

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้เรียน

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อความหรือกรอกข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิด
เห็นของท่านหรือข้อเท็จจริงมากที่สุด

1. เพศ
 ชาย หญิง
2. อายุ.....ปี
3. หลักสูตรที่เรียน
 ปวช. ปวส.
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. สาขาวิชาที่เรียน
 เกษตรศาสตร์ พืชศาสตร์
 สัตวศาสตร์ ช่างกลเกษตร
 อุตสาหกรรมเกษตร เกษตรอุตสาหกรรม
 เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อภาคเรียน (ค่ากิจกรรม ค่าหนังสือตำราเรียน ค่าประกันชีวิต ไม่รวมค่าลงทะเบียน)
- น้อยกว่า 500 บาท 501-1,000 บาท
- 1,001-1,500 บาท 1,501-2,000 บาท
- 2,001-2,500 บาท มากกว่า 2,500 บาท
6. ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพต่อเดือน (ค่าอาหาร ค่าหอพัก ค่าพาหนะ ฯลฯ)
- น้อยกว่า 500 บาท 501-1,000 บาท
- 1,001-1,500 บาท 1,501-2,000 บาท
- 2,001-2,500 บาท มากกว่า 2,500 บาท
7. ค่าใช้จ่ายในการเรียนแต่ละครั้งมีผลกระทบต่อผู้เรียนมากน้อยเพียงใด
- มาก ปานกลาง น้อย
8. อาชีพของผู้ปกครอง
- เกษตรกร รับราชการ
- พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน
- ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
9. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว
- น้อยกว่า 5,000 บาท 5,001-10,000 บาท
- 10,001-20,000 บาท 20,001-30,000 บาท
- มากกว่า 30,000 บาท
10. ผู้จ่ายค่าเล่าเรียนในการเรียน
- บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ออกค่าใช้จ่ายด้วยตนเอง
- ทุนการศึกษาจากสถานศึกษา ทุนการศึกษาจากหน่วยงานภายนอก
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
11. ภูมิลำเนาของผู้เรียน
- อยู่ในจังหวัดเดียวกับสถานศึกษา อยู่คนละจังหวัดกับสถานศึกษา
12. ระยะทางจากภูมิลำเนาถึงสถานศึกษา
- น้อยกว่า 10 กิโลเมตร 10-50 กิโลเมตร
- 51-100 กิโลเมตร มากกว่า 100 กิโลเมตร
13. ระยะเวลาเดินทางจากที่พักถึงสถานศึกษา
- น้อยกว่า 30 นาที 31 นาที - 1 ชั่วโมง
- 1 - 2 ชั่วโมง มากกว่า 2 ชั่วโมง

ตอนที่ 2 : ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การศึกษาสาขาเกษตรของนักศึกษาในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับเหตุผลในการ
ตัดสินใจที่แท้จริงของท่านเพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น

ท่านคิดว่าปัจจัยเหตุผลส่วนตัว ปัจจัยสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมต่อไปนี้ มีผลต่อการ
ตัดสินใจของท่านมากน้อยเพียงใด

- (1 = มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของท่านน้อยที่สุด
2 = มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของท่านน้อย
3 = มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของท่านปานกลาง
4 = มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของท่านมาก
5 = มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของท่านมากที่สุด)

ลำดับ ที่	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของท่าน	ระดับความสำคัญ				
		5	4	3	2	1
1.	ปัจจัยส่วนบุคคล ความชอบและความต้องการทำงานในอาชีพทางด้าน เกษตรกรรม					
2.	มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้าน เกษตรกรรม					
3.	สภาพร่างกาย และสุขภาพเหมาะสมกับงานทางด้าน เกษตรกรรม					
4.	ปัจจัยด้านสังคม ครอบครัวให้การสนับสนุน (รับช่วงกิจการ/ธุรกิจของ ครอบครัว)					
5.	รุ่นพี่ (ศิษย์เก่าของวิทยาลัย) ชักชวนหรือแนะนำให้เข้าเรียน					
6.	โอกาสที่จะได้งานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา					
7.	การแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษา					
8.	ได้รับโควตาจากโรงเรียนเดิม					
9.	มีหน่วยงานให้การสนับสนุนหรือได้รับทุนการศึกษา					

ลำดับที่	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของท่าน	ระดับความสำคัญ				
		5	4	3	2	1
10.	ปัจจัยด้านจิตวิทยา ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา					
11.	กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดเสริมให้กับผู้เรียน เช่น กิจกรรมการส่งเสริมการหารายได้ระหว่างเรียน กิจกรรม องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย (อกท.)					
12.	ความเหมาะสมของสถานที่เรียน ห้องเรียน อุปกรณ์การ เรียน และสิ่งอำนวยความสะดวก					
13.	ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ชุมชนของท่านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้าน เกษตรกรรม					
14.	ชุมชนของท่านมีค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพเกษตรกรรม					

ตอนที่ 3 : ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียน
(กรุณาเขียนตอบในช่องว่างต่อไปนี้)

3.1 หากมีการปรับปรุงวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีท่านต้องการจะให้ปรับปรุงด้านในมากที่สุด

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

3.2 อื่น ๆ ตามที่เห็นสมควรแก้ไข

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

ขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวนภา พวงมาลัย
วัน เดือน ปีเกิด	21 กันยายน 2523
สถานที่เกิด	อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2546
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพิจิตร
ตำแหน่ง	ครูผู้ช่วย

